MAOİZMİ KAVRA KAVRAT

CAFER CANGÖZ

KARDELEN
YAYINCILIK

MAOİZMİ

KAVRA-KAVRAT!

Cafer CANGÖZ

KARDELEN YAYINCILIK

MAOİZMİ KAVRA-KAVRAT Cafer CANGÖZ

Dizgi
Kardelen Yayımcılık

Ofset Baskıya Hazırlık
Kardelen Yayımcılık

Kapak Tasarım
Kardelen Yayımcılık

I.Baskı
Temmuz 2009

Baskı
Ezgi Matbaacılık
Çobançeşme Mah. Sanayi Cad. Altay Sokak NO:10 A Blok
Yenibosna Bahçelievler-İST. Tel (0212) 654 9418

ISBN: 978-975-6585-36-8

KARDELEN BASIM-YAYIM REKLAM GÖSTERİ
ORGANİZASYON LİMİTED ŞİRKETİ
Mahmut Şevket Paşa Mah. Sivas Sok. No:2 Kat:3 Okmeydanı/İstanbul
Tel-Faks: (0212) 238 37 96

İÇİNDEKİLER

Sunu **6**

MAO'NUN NİTEL KATKILARI VE MAOİZM ÜZERİNE GENEL DEĞERLENDİRME **8**

A-Maoizm'in tarihsel arka planı 8
B- Neden Maoizm? 12

1- Sosyalizm Sorunları Alanındaki Katkıları 19
2- Felsefe Alanındaki Katkıları 41
3- Ekonomi-Politik Alanındaki Katkıları 51

MAOİZM KAVRAYIŞININ SOMUT PRATİK HEDEFLERİ **54**

I-İdeolojik Donanımızı Daha Yüksek Seviyede Sağlayalım! 54
II-Teorik Seviyemizi Yükseltelim 65
III-Düşünce Yöntemimizi Ve Çalışma Tarzımızı Düzeltelim! 73

1-Öznelcilik 74
2-Sekterlik 76
3-Yazış Tarzı 80

IV- Disiplin, İrade ve Eylem Birliğini Daha Üst Düzeyde Pekiştirelim! 83

1-Disiplin 83

a)Kişi Örgüte Tabidir 84
b)Azınlık Çoğunluğa Tabidir 85
c)Alt Kademeler Üst Kademelere Tabidir 87
d)Bütün Parti Merkez Komitesine Tabidir 88

2-İrade ve Eylem Birliği 90

a)İrade birliği 91
b)Eylem birliği 91

V-Parti İçi İki Çizgi Mücadelesini Doğru Yürütelim 94

VI-Maoist Kitle Çizgisi Kavrayışını Yükseltelim! 106

1-Komünist partisi amaç değil araçtır 107
2-Komünist partisi nasıl ve kimin için bir ihtiyaçtır? 108
3-Kitleler denilince ne anlıyoruz? 110

VII-Sıkı Çalışma, Sade Yaşama Ve Tutumlu Davranma Prensibini En Üst Düzeyde Uygula Ve Uygulat! 116

a)Planlı-Programlı Çalış 116
b)Tutumlu Ol! 121

VIII-"Bölgeci" ve "Dar kısımcı" Anlayışları Kökten Alt Et! 123

ÇALIŞMALARDA GÖZÖNÜNDE BULUNDURULMASI GEREKEN ÖNEMLİ HUSUSLAR 127

SUNU

Maoist komünistler I. Kongre'lerinde, 31 yıllık tarihlerini ideolojik, politik, örgütsel hatlarıyla muhasebe ederken, sınıf mücadelesine önderlik yapamamasının arka planında yatan anahtar sorunun, düşünüş yöntemin Marksizm-Leninizm-Maoizm'le, özellikle de Maoizm'le yoğrulamamasından kaynaklandığının altını çizdi.

Bir başka deyişle I. Kongre, parti tarihini muhasebe ederken, sınıf mücadelesinde istenilen seviyenin yakalanamamayışını; bu süreç içerisinde birçok yenilgi, başarısızlık ve hatalı çizgiler (sağ veya sol) izlemiş olmasının politik arka planını oluşturan dokunun MLM ideolojisi ve onun emrettiği ilkelere uygun hareket etmemeden kaynaklandığı doğru tesbitini yaptı.

Bu anlamda bir yandan bu olumsuzluk ve başarısızlıkların arka planını ortaya koyarken öte yandan ise devrim ve geleceğin sorunlarının çözümünün birinci derecede anahtarı olan Maoizm ideolojisinin yeterince kavranamadığının da altını çizdi. Sadece hataları ve yetersizliklerin ana dokusunu teorik düzlemde ortaya koymakla yetinmeyen I. Kongre, aynı zamanda ideolojik olarak çelikleşmek ve politik uyanıklığı daha yüksek düzeyde arttırmak için de başlığa çıkarttığımız şiarı, Maoistlerin önüne somut bir görev olarak koydu.

"Maoizm'i kavra-kavrat" şiarının gelinen aşamada somutta neyi-neleri ifade ettiği-edeceği bilinç ve görevlerini daha yüksek seviyeye taşımasına yardımcı olacağını düşündüğümüz bu belgede, ayrıca Maoizm'in teorik ve tarihsel arka planı üzerinde genel hatlarıyla da olsa durulmaya çalışılmaktadır. Kısa ve genel hatlarıyla diyoruz, çünkü Maoizm'in teorik ve tarihsel arka planı detayli bir şekilde yayınevimizden çıkan "İdeoloji" adlı belgede ortaya konulmuş durumdadır. Bu anlamda bu belgeyi okurken aynı zamanda "İdeoloji" belgesinin de okunması yararlı olacaktır.

Maoist saflarda özellikle de örgütsel çalışma açısından ciddi bir şekilde varlığını sürdürmekte olan yanlış anlayış ve çalışma tarzlarının daha bir bilinçle alt edilmesi için bu önemli sorunların tek tek

detaylarına girmeden "Maoizm nedir-ne değildir?" Sorusunun teorik ve tarihsel arka planını kısaca da olsa ortaya koyulması gerekir. Maoizim eksenli yürütülen tartışmalara ve gerekse de Maoist komünistlerin tarihlerinden örneklerle Maoizim'deki kırılmaları ve bunların ideolojik arka planını ele alan bu kitabı yayımlamanın bu çabaya katkı sunacağına inanmaktayız.

Son bölümde yayınladığımız *"Çalışmalarda Gözönünde Bulundurulması Gereken Önemli Hususlar"* başlıklı bir nevi Maoist komünistler için "talimat" niteliği taşıyan bölümü ise konumuzla bütünlüğü içerisinde ele alınmasının faydalı olacağından hareketle yayınlamayı uygun bulduk. Söz konusu bölüm Maoist komünistlere faaliyetlerinde yardımcı olacağı düşüncesiyle 1975 yılından bu yana eklenerek 104 madde haline getirilmiş ve daha önce Özgür Gelecek'te yayınlanmıştı.

MAO'NUN NİTEL KATKILARI VE MAOİZM ÜZERİNE GENEL DEĞERLENDİRME

Maoizm üzerine gerek ulusal gerekse uluslararası düzlemde oldukça fazla ideolojik polemiklerin yapıldığını biliyoruz. Gelinen aşamada en olumlu ve aynı zamanda sevindirici gelişme ise Devrimci Enternasyonal Hareket (DEH) içerisinde bu yönlü bir polemiğin yürütülmemiş olmasıdır. DEH üyesi tüm parti ve örgütler teorik düzlemde de olsa bu sorunu aşmış durumdadır. DEH'e yakın duran bazı parti ve örgütler ise Maoizm sorununu teorik olarak hala da aşmış değillerdir. Maoizm bir ideolojinin nitel ve yüksek bir aşamasıdır; ama bu ideoloji nasil ortaya çıktı, bunun tarihsel arka planı nereye dayanıyor, vb. soruları öncelikle yanıtlamamız gerekir. Bilinirki hiç bir şey birden bire ortaya çıkmaz. Her olgunun bir evrimleşme süreci vardır. Politik ve ideolojik olguların ise mutlak bir şekilde tarihsel geçmişi vardır. Diyalektik olarak hiçbir şey birden bire ortaya çıkmadığı gibi Maoizm de durup dururken ortaya çıkmadı çıkmaz. O halde tarihi gelişimi ortaya koyalım:

A-Maoizm'in tarihsel arka planı

Maoizm'in tarihsel açıdan doğum tarihini eğer not düşmek istersek hiç şüphesiz ki bu tarih ÇKP Polit Bürosu'nun 1935 yılında yaptığı ZUNYİ toplantısıdır. Bu toplantı ÇKP'nin her cephedeki (siyasal, askeri, örgütsel ve ideolojik) çizgisine Mao Zedung yoldaşın görüşlerinin hâkim olması tarihidir. Mao'nun başını çektiği çizginin ÇKP'ye hâkim olmasından ancak 14 yıl sonra Çin'de Yeni Demokratik Devrim gerçekliğe (1949) dönüşmüştür. Bu tarih, yani 1935 ZUNYİ toplantısı ÇKP tarihinin 2. Büyük aşamasıdır. Birincisi 1921 yılında partinin kuruluşu iken, diğeri ise başkan Mao'nun çizgisinin ÇKP'ye Uzun Yürüyüş sonrası yapılan genişletilmiş Polit Büro toplantısında hâkim olmasıdır. Evet, bu tarihte Maoizm henüz olgunlaşmamıştı,

fakat bu tarih Mao'nun Maoizm'le ÇKP özgülünde olsa da buluşmanın doğum günüdür. Bu tarihten sonra Mao'nun ulusal ve uluslararası düzlemde Marksizm'e yaptığı nitel katkıların Maoizm'e doğru evrilişi Büyük Proleter Kültür Devrimi ile doruğa varmıştır. Bu sürecin ideolojik, politik ve tarihsel gelişim seyri özet olarak şöyledir: Bütün ülkelerde devrim yolu olarak Sovyet Devrim tipinin (genel ayaklanama yolunun) tüm ülkeler için evrensel olduğu fikrinin yanlışlığı Çin deneyimi itibariyle net bir şekilde ortaya çıktı.

Mao, Sovyet devrim modelini sol doğmatik bir şekilde takip eden Wang Ming ve Lili Şan çizgilerini alt etti. Bu konuda Komüntern çizgisini takip etmiş olsaydı o zaman Çin devrimi Halk Savaşı stratejisi ile başarıya ulaşamayacaktı. Bu sol doğmatik ve şabloncu çizgilerin parti içerisinde Mao tarafından alt edilmesi aynı zamanda yarı-sömürge yarı-feodal ve sömürge ülkelerin Yeni Demokratik Devrimler sorununun nasıl ve hangi yolla gerçekliğe dönüşeceğinin evrensel teorisinin yolunu da açtı. Başka bir deyişle ÇKP önderliğindeki Çin Devrimi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki Sınıfsal Kurtuluş Devrimleri için evrensel bir nitelik taşımaktadır. Biraz açımlarsak bütün yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin sınıfsal kurtuluş devrimlerinin gerçekliğe dönüşmelerinin ideolojik-politik anahtarı, özellikle de politik güzergâh açısından Başkan Mao'nun Yeni Demokratik Devrimin hedefleri, bileşenleri, kapsamı ve karakteri üzerine ortaya koyduğu tezlerdir. Ancak bu tezler ışığında hareket edildiğinde yarı-sömürge, yarı-feodal sosyo-ekonomik yapıya sahip ülkelerde proletarya önderliğinde sınıfsal kurtuluş mücadelesi zafere ulaşır ve oradan da kesintisiz bir şekilde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

1935 Zunyi toplantısı sonrasında Çin Devrimi'nin izlediği hat Lenin önderliğindeki Sovyet devrim modelinin artık Çin gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler için kapanmasının da başlangıcı oldu. O tarihe kadar gerek Çin'de, gerekse diğer yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde savunula gelen devrim modeli genel olarak Sovyet tipidir. Şehirlerden kırlara doğru bir devrim modeli bütün ülkeler için dogmatik bir şekilde savunulmaktaydı. Önce şehirler, sonra kırlar kurtarılmalıdır çizgisi egemendi. Sovyet modelinin dogmatik ve

sabloncu bir sekilde Çin'e uygulanmasını savunan ve bu doğrultuda pratik bir hat izleyen çizgilere burada değinmeye gerek duymuyoruz. Bunlar yazımızın hem konusu değil hem de kapsamını aşmaktadır. Bu gibi ülkelerde devrimin, "kırlardan şehirleri kuşat" perspektifi doğrultusunda, dahası ancak Halk Savaşı stratejisiyle başarıya ulaşacağını yine Mao'nun doğru devrim çizgisi, teori-pratik diyalektiği içerisinde evrensel bir gerçeklik olarak kendisini ortaya koymuştur.

Yeri gelmişken bir kez daha belirtelim ki Halk Savaşı stratejisini, askeri bir stratejiye indirgeyenler bu savaşın özünde yatan Maoist partiler önderliğindeki 'Uzun Süreli Köylü Gerilla Savaşı'nı inkâr etmektedirler. Bu devrimde proletaryanın politik önderliği altında ilk aşamada köylülerin toprak devrimini gerçekleştirmek için yapılan siyasi bir örgütlenme ve bu örgütlenmenin temel insan-gücünü köylülük oluşturmaktadır. Bu olgulardan dolayı oluşturulacak Halk Ordusu'nun insan gücü de esas olarak köylülerden oluşacaktır. Köylülüğün bizimki gibi ülkelerde devrimin temel gücünü oluşturduğu teorisini ilk kez Başkan Mao doğru olarak ortaya koydu. Dolayısıyla bu tez Marksizm'in devrim teorisi hazinesine yapılan belli başlı katkılardan birisidir. Kapitalist ve emperyalist ülkelerde devrimin temel gücü köylülük değil, işçilerdir. Bir başka ifadeyle işçi sınıfı bu gibi ülkelerde hem öncü, hem de temel güçtür. 1935'lere kadar tüm ülkeler için bu tez savunulmaktaydı. Başkan Mao'nun çizgisi ÇKP'ye hâkim oluncaya kadar da diğer yarı-feodal yarı-sömürgelerde de "devrimin temel gücünü köylüler oluşturur" diye bir tez ortaya atan ve savunan yoktu. Var olan tüm Komünist partileri de o güne kadar Sovyet devrim modelini şabloncu ve dogmatik bir şekilde kendi ülkelerine uygulamaya çalışıyorlardı. Ve sonuçta başarısızlığa ugruyorlardı. Ancak görüldügü gibi bu konuda ilk kez başkan Mao bu dogmatik ve şabloncu anlayışları alt etmeyi başararak, Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçekliğini Çin somutuna ustalıkla uyguladı. Baskan Mao'nun Marksizm-Leninizm hazinesine yaptığı katkılar sadece Kır-Şehiri Kuşatsın, Halk Savaşı, Yeni Demokratik Devrim'in özelliklerine ilişkin ortaya koyduğu tezlerle sınırlı değildi. Dahası Mao'nun devrim aşamasında iken Marksizm hazinesine yaptığı katkılar sadece Çin devrimnin sorunlarının çözümü ile sınırlı değildi.

Bu tarihi kesitte, özellikle de 30'ların ilk yarısında Marksizm'e yaptığı nitel katkılar birbirini takip etmektedir. Çin Devrimi ve bazı boyutlarıyla evrensel olan tezlerine ek olarak felsefe alanında da nitel katkılar yapmıştır. Başkan Mao'nun 1937 yılında kaleme aldığı "çelişki yasası üzerine" düşünceleri, felsefe alanında Marksizm-Leninizm'e nitel bir katkıdır. "Teori ve Pratik" üzerine yazdığı fikirler o zaman şekillenmiştir. Bugün savundugumuz tezlerin tarihsel kökleri o tarihe dayanmaktadır. Aynı şekilde Sovyet Deborin okuluna yönelik "felsefi idealizme düşüyorlar" diye yaptığı eleştiriler de o dönemde kaleme alınmıştır. 1949 yılına kadar, yani devrime kadar Mao'nun evrensel düzlemde yaptığı katkılar sıraladıklarımızla da sınırlı değildir. Yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde Halkın Birleşik Cephesi (HBC), özellikle de bu bileşen içerisinde milli burjuvazinin sol kanadına yer verilmesinin savunulup-uygulanması, bu gibi ülkelerde kurulacak olan Demokratik Halk İktidarı'nın özde proleter biçimde ise burjuva karakter taşıması; bu iktidar dönemi boyunca HBC bileşenlerinin tümünün iktidarda yer alması, Demokratik Halk Devrimi'nin kesintisiz bir şekilde Sosyalizme doğru götürülmesi gibi temel konularda da katkılarda bulunmuştur.

Buraya kadar sıraladığımız katkılar konumuzun başında da işaret ettiğimiz gibi 30'lu yıllar sonrasıdır. Bu tarihsel kesitte ÇKP ve Mao, Komüntern'in *"yavru parti-ana parti"* siyasetinden de köklü kopuş sağladığı yıllardı. Mao ve ÇKP bu kopuşu sağlamayıp da Komüntern çizgisinde hareket etmiş olsalardı, en azından "genel ayaklanma" tezinden kopulmamış olunsaydı, Çin devrimi o tarihsel kesitte başarıya ulaşmamış olacaktı. Mao sonrası ÇKP, Komüntern'e dogmatik ve şabloncu bir şekilde bağlılığı bir kenara bırakıp Marksizm-Leninizm'i Çin'in somutuyla birleştirmenin evrensel yolunu tuttular.

Devrimin gerçekleşmesi ise Mao ve ÇKP'nin ülke içindeki ideolojik-siyasi gücünü uluslararası düzleme taşımıştır. 50'li yılların ortalarında Krusçev'in başını çektiği SBKP'nin modern revizyonist tezlerine karşı ML'yi üst düzeyde savunması uluslararası düzlemde ideolojik etkisinin güçlenmesini sağladı. 57-60'lı yıllarda Sosyalizm sorunlarına ilişkin geliştirdiği tezler (Sosyalizmde geriye dönüşün

temeli parti içerisindeki bürokratizm, antagonist sınıf çelişkilerinin varlığı, bürokratik devlet kapitalizmi gibi) ve Çin toplumunda Kültür Devrimi'ni başlatıp başarıya ulaştırmasıyla Maoizm (tarihsel, ekonomi-politik, felsefi ve Sosyalizm sorunları) doruğa varıyordu Buna göre Maoizm'in tarihsel evrimini dört büyük dönemeç olarak belirlemek yerinde olacaktır.

Birinci dönem; 1935; Zunyi toplantısında Mao'nun çizgisinin ÇKP'ye hakim olduğu dönem.

İkinci dönem; 1949; Çin Demokratik Halk Devrimi'nin başarıyla gerçekleşmesi, aynı zamanda Mao'nun ulusal ve uluslararası düzlemde yarı-feodal yarı-sömürge ülkeler devrimi için evrensel olarak ileri sürdüğü tezlerin pratikte gerçekliğe dönüşmesi.

Üçüncü dönem; 50 ile 60'lı yılların ilk çeyreği; 1957 Deklarasyonu ve 1960 Bükreş bildirisinde SBKP ve Krusçev'in başını çektiği Modern revizyonist tezlere karşı Marksizm'in her üç alanda (ekonomi-politik, Felsefe ve Sosyalizm sorunları) üst düzeyde savunularak geliştirilmiş olması.

Dördüncü dönem; Mao önderliğinde, parti yönetimi ve aynı zamanda Çin Halk Cumhuriyeti yönetimindeki bürokratizm ve bürokrat burjuvaziye karşı "burjuva karargahları bombalayın!" şiarı eşliğinde başlatılan Büyük Proleter Kültür Devrimi'dir.

B- Neden Maoizm?

Maoizm dediğimizde iki temel önermeyle karşı karşıya kalıyoruz. Birincisi *"Maoizm'i savunmakla Marksizm-Leninizm'i rededivorsunuz"* eleştiri ve saldırısı iken, diğeri ise; *"günümüzde sadece Marksizm-Leninizm formülasyonunu savunmakla sınıfsal kurtuluş devrimleri gerçekte başarıya ulaşamtırılamaz ve oradan da sosyalizm ve nihai hedefimiz olan komünizme varılamaz"* fikridir. İkinci tez, aynı zamanda bizlerin de savunduğu görüştür.

Bir Elestiri ve Bir Vurgu: "Maoizm" formülasyonunu "çağ değişmemiştir" gerekçesiyle reddeden veya anti-Maoist tezler için "çağın değişmediğini" gerekçe göstererek Maoizm tezine saldırı yapan küçük-burjuva anlayışlar üzerinde kısaca da olsa durmakta fayda var.

Bir kez daha vurgulayalım: Çağ tespiti konusunda yeni bir fikrimiz yok. Dün olduğu gibi Maoizm tezini savunmakla birlikte yine "çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır" Leninist çağ tespitini savunmaktayız Dolayısıyla bu konuda gerek Maoist partiye gerekse uluslararası komünist harekete yönelik yapılan suçlamalar bir saldırı; spekülasyon ve demagojiden ibarettir. MLM'lerin Maoizm formülasyonunu savunmasının ideolojik arka planında yatan gerçeklik çağın değişip değişmemesiyle ilişkili değil, tamamıyla Marksizm-Leninizm bilimine Mao'nun nitel anlamda, hem de üst düzeyde her üç cephede yaptığı katkılarla doğrudan ilintilidir. Bu, Marksizm'i daha ileri-yüksek aşamaya sıçratması gerçekliğidir. Hatırlanacağı üzere Maoist parti gerek 1. gerekse 2. Konferans'ta Mao Zedung Düşüncesi (MZD) formülasyonunu reddetmeyi "çağ" sorunuyla ilişkili olarak ele almaktaydı. Buna dayanak ise ÇKP 9. Kongresi'nde ileri sürülen çağ tespitindeki yanlış saptamaydı. Doğrudur, ÇKP 9. Kongresi tarafından *"Emperyalizmin toptan çöküşe sosyalizmin ise bütün dünyada zafere ilerlediği çağ"* belirlemesi yapılmaktaydı. ÇKP, bu yanılgılı ve hatalı çağ tespitinin özeleştirisini 1974 yılında yapılan parti 10. Kongresi'nde vermiştir. Maoist parti ise bu hatalı tespitin özeleştirisini ancak 1978 yılında yapılan 1.Konferans'ta verebilmiştir.

Öncelikle bilincimiz şu noktada açık olmalıdır: Marksizm olarak bilinen bilimsel dünya görüşünün, üzerinde yükseldiği nesnel zemini ortaya koyalım. Bu konuda hemfikirlik yakaladıktan sonra gerisi daha anlaşılır olacaktır. Marksizm'in üzerinde yükseldiği, yani Marksizm'in üç kaynağının İngiliz ekonomi-politiği, Alman felsefesi ve Fransız Ütopik Sosyalizmi olduğunu her Marksist kabul eder. Daha açık bir deyişle Marksizm, teorik düzlemde İngiliz ekonomi-politikçilere, Alman idealist filozofların başını çeken Hegel diyalektik anlayışına ve Fransız Ütopik Sosyalist anlayışlarına karşı amansız ideolojik mücadele içerisinde ortaya çıkıp şekillendi. Bu her üç alandaki burjuva ve küçük burjuva ideolojisinden köklü bir şekilde koparak şekillendi Marksizm. Kuşkusuz ki bu üç alanda da burjuva ve küçük-burjuva ideolojilerin Marks tarafından alt edilmesinin tarihsel-siyasal zemininin olgunlaştığı, doruğa çıktığı dönem ise 1840'lar ve

sonlarına doğru Avrupa çapında gelişen proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkilerin (1848 Avrupa devrimleri) boyutudur. Aynı yıl içerisinde Komünist Manifesto'nun yazıldığını da bu arada belirtelim. Gerek diyalektik, gerekse materyalizm alanında geçmişte kaydedilen gelişmeler ışığında 1840'lara gelindiğinde Marks tarafından materyalizm idealizmden, diyalektik ise tüm metafizik anlayışlardan arındırılıp gerçek bilimselliği üzerine oturtularak teorileştirilmiştir. Bu teorinin proletaryanın bilimsel dünya görüşü olmasının gerçek zemini de proletarya ile burjuvazi arasında daha önce tabiatı gereği var olan çelişkinin aynı tarihsel kesitte keskinleşerek şiddet haline bürünmesidir.

Bilindigi gibi gerek diyalektik gerekse materyalizm alanında binlerce yıllık tarihsel birikim söz konusudur. Dahası her iki alandaki bilimsel görüşlerin tarihsel kökleri Heraklitoslara kadar gitmektedir. Demek istediğimiz o ki materyalizm ve diyalektik alanında Marks'ın bilimsel olarak teorileştirdiği fikirlerin çatışmasının tarihsel kökleri mevcuttur. Birden bire olgunlaşıp ortaya çıkmadı. Yine her ideolojinin tarihsel kökleri olduğu gibi, sınıfsal zemini de mevcuttur. Sınıfsal zemini olmayan bir ideolojiden söz edilemez. Daha açık bir deyişle ideolojiler sınıflarla birlikte ortaya çıktı, sınıflar ortadan kalkınca farklı ideolojiler de ortadan kalkmış olacaktır. İşte Marksizm'de bu bilimsel gerçekliktendir ki bir sınıfsal zemine dayalıdır, onsuz düşünülemez. Bu da proletarya sınıfıdır. Kavramlar, nesnel varlıkların zihnimizdeki yansıması olduğuna göre, Marksizm denen bilimsel dünya görüşü de gerek fikir gerekse pratik alanında proletarya-burjuva modern sınıflarının ortaya çıkışı; bu sınıfların kendi aralarındaki çelişki ve bu çelişkinin antagonist (uzlaşmaz) aşamaya varmasıyla kendisini olgu olarak tamamlamıştır. Marksizm'in durağan (statik) olmadığını, sürekli olarak gelişen zenginleşen bilimsel bir dünya görüşü olduğunu; bir doğma değil, bir eylem klavuzu olduğunu Lenin belirtmektedir. Marksizm, eğer Lenin tarafından bir eylem kılavuzu değil de bir dogma olarak ele alınmış olunsaydı, o zaman Lenin önderliğindeki Sovyet devrimi gerçekliğe dönüşmemiş olacaktı. Sovyet devrimi Marksizm'in özü ve onun beslendiği nesnel zemin üzerinden hareket edilerek gerçekliğe dönüştürülmüştür. Başka bir

deyişle Leninizm denen olgunun *"proleter devrimleri ve emperyalizm çağının"* ilk çeyrek asırlık zaman diliminin teori ve pratiği olması gerçekliğinin ideolojik arka planında yatan Lenin'in Marksizm'e her üç alanda üst düzeyde niteliksel katkılar yaparak, Marksizm'i daha ileri bir aşamaya taşıması ve bu teori ışığında pratik olarak Sovyet Devrimi'ni gerçekliğe dönüştürmesidir. Şüphesiz ki Lenin, Marksizm'i sadece siyasi alanda geliştirmedi. Leninizm'i, Sovyet Devrimi'ni doğru bir ideolojik siyasi çizgide sürdürerek siyasi zafere ulaştırmakla sınırlı tutmaya kalkışmak hatalı bakış açısıdır. Leninizm'in özü, Lenin yoldaşın Marksizm'e her üç cephede de üst düzeyde nitel katkı sunması ve bu bilimin daha bir ileri aşamaya sıçratılmasıdır. Bundandir ki Leninizm denen olgu Marksizm'den koparak değil, tam tersine onun emrettiği ilkeler ışığında Marksizm'i aşamalı ve bir üst noktaya sıçratan bir boyutta (hem teorik, hem de pratik olarak) geliştirmekle kendi somut ifadesini bulmuştur. Çağ degişti de üretim güçleriyle üretim iliskileri arasındaki çelişki mi değişti? Ya da iki modern sınıftan proletarya ile burjuvazi sınıf olarak özsel bir degişikliğe mi uğradı? Oysa Marks dönemi "kapitalizmin serbest rekabet ve burjuva devrimleri çağı" olarak bilinmektedir. Çağ değişmesine karşın her iki sınıf da kendi temel özelliklerini olduğu gibi koruyor. Her iki sınıf açısından da özsel bir değişiklik olmadı. Marks döneminin en devrimci sınıfı olan proletarya, emperyalizm çağında da aynı karakterini korudu ve korumaya devam ediyor. Burada önemli bir değişiklik proletarya önderliğinde Paris Komünü deneyiminden sonra ilk kez başarılı bir şekilde proletaryanın kendi siyasi iktidarını gerçekleştirmiş olmasıdır. Elbette ki burjuvazi de değişikliğe uğradı. Ama bu değişiklik özsel bir değişiklik değil, niteliksel bir değişiklik kapsamındadır.

Bu belirlememizden hareketle şöyle bir soru sorulabilir:

Bir şey özsel değişikliğe uğramadan nitelik değişikliğe uğrayabilir mi?

Bu konu önemlidir. Bu konu üzerine yapacağımız tartışmalar doğru bir şekilde kavranırsa o zaman Maoizm'in savunulması daha kolay algılanmış olacaktır. Dolayısıyla sorunu birkaç örnekle açımlamaya çalışalım:

Bunun için ilk örnek olarak su molekülünü tartışma konusu yapalım: Bilindiği gibi su denilen olgunun üç hali vardır. Bütün nesnel (yani irademiz dışında var olan herşey) fenomenlerin hepsinin de üç hali vardır. Yani doğada eğer bir maddeden söz ediyorsak bu maddelerin hepsinin de üç hali (gaz, sıvı ve katı) vardır. Evet, doğa olaylarının oluşumu ve birbirleriyle olan diyalektik ilişkisi toplumsal siyasi olaylarla aynılaştırılamaz. Ama biz yine de sorunun kavranması açısından bu örnek üzerinde duralım. Ki, sadece bu örnekle yetinmeyeceğiz. Daha sonra toplumsal nitelik taşıyan bir-iki örnekle de konumuzu felsefi boyutuyla aydınlatmaya çalışacağız. Azıcık kimya bilgisi olanlar su molekülünün hidrojen ve oksijen elementlerinin bileşimi sonucu oluştuğunu bilir. İşin bu kadarını bilmek tek başına yeterli bilgi olmaz. Evet, su; hidrojen ve oksijen moleküllerinden oluşuyor; fakat bu kadarını söylemek suyun iç diyalektiğine ilişkin bilgi açısından yeterli değildir. Kaç hidrojen ve oksijen atomundan oluştuğu gerçekliğini de bilmek şarttır. Çünkü hidrojen ve oksijenin bileşiminden başka moleküller de meydana gelmektedir. Molekül, maddenin en küçük miktarı olduğuna göre, o halde o maddeyi meydana getiren, maddenin en küçük parçası olan (gelinen aşamada maddenin en küçük parçası olarak nötron, protonlardır) atom sayısını da bilmeliyiz. Çünkü en küçük miktar bile en küçük parçacık olan atomlardan meydana gelir. Buna göre su için doğru bilgi 2 hidrojen ve 1 oksijen atomundan oluştuğu gerçekliğidir. Bu noktaya dikkatleri çekmemizdeki amaç suyun her üç halinde de özündeki atom sayısının değişmeden kalmasıdır. Daha açık ifadeyle su, buhar halinde iken de 2 hidrojen ve 1 oksijen atomuna sahiptir katı (buz) ve sıvı halinde iken de aynı atom sayısına sahiptir. Görüldüğü gibi, öz değişmemekle birlikte her üç durumun da nitelik olarak birbirlerinden farklı olgu ve çelişkileri yansıtmaktadır. İşte bu örnekte çok somut bir şekilde ortaya çıktığı gibi öz ve nitelik hem aynı, hem de ayrıdır. Bunun gibi Marksizm ile Leninizm de birbirine göre öz olarak aynı ama nitelik olarak farklı bir durumu yansıtmaktadırlar. Çünkü her ikisinin de beslendiği üç kaynak ve sınıflar aynı, fakat her ikisi de bilimsel sosyalizmi farklı niteliksel boyutta geliştirmişlerdir. Bir başka deyişle Marksizm'in beslendiği

sınıflar zemini ve üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin (emek sermaye, proletarya-burjuvazi çelişkisi gibi) zemini Lenin dönemiyle özde aynıdır. Fakat bir dizi değişiklik olmuştur.

Örnekler üzerinden tartışmaya devam edelim

Örnek 2: Emperyalizm ile kapitalizm arasındaki öz ve nitelik sorunu: Bilinirki kapitalizmin, serbest rekabetçi dönemdeki özellikleriyle (örnegin, kar ve azami kar gibi) emperyalist aşamadaki özellikleri bir ve aynı değildir. Emperyalizmin 5 (beş) özelliğini sıralamayı uygun bulmuyoruz. Bu beş farklı özelliğin dahi kapitalizmin serbest rekabetçi dönemdeki özelliklerinden farklılık oluşturduğunu, Lenin'in emperyalizm üzerine tezlerini okuyanlar bilir. Sorunu şuraya getirmek istiyoruz: Kapitalizmin yüksek bir aşaması olan emperyalizm döneminde burjuvazinin beslendiği sınıf esas olarak proletarya ve onun iş gücü olduğu gibi, aynı sınıfın serbest rekabetçi dönemde üzerinde yükseldiği sınıf yine proletaryadır. Her iki dönem de ekonomik düzlemde emek-sermaye çelişkisi, sınıfsal olarak ise proletarya-burjuvazi çelişkişi hüküm sürmektedir. Yine her iki dönemde de çelişkinin ana yönünü burjuvazi oluştururken, ikinci yönünü ise proletarya oluşturmaktadır. Özcesi, kapitalizmin gerek serbest rekabetçi dönemde, gerekse emperyalizm aşamasında spesifik çelişkisi aynı olmasına karşın her iki dönem de başlı başına ayrı bir niteliğe sahiptir. Her şeyi bir kenara bırakalım. Bugün kapitalist olmasına rağmen emperyalist ülke olmayan bir dizi yarı-sömürge ülke mevcuttur. Bu durum dahi kapitalizmle emperyalizm arasındaki nitelik farkı ortaya koymak için yeterlidir. Fakat her ikisinin ekonomik ve sınıfsal düzlemde spesifik (özgül) çelişkisi aynıdır.

Örnek 3: Demokratik Halk İktidarı özünde proleter ama biçimde burjuva bir iktidardır. Bilindiği gibi burjuva devrimleri çağında feodalizmi tasfiye edip bu anlamda köylü sorununu çözen sınıf burjuvaziydi. Fakat bu sorun emperyalizm çağı ve Ekim Devrimi'yle birlikte burjuvazinin ilerici-devrimci barutunu tüketmesiyle proletaryanın omuzları üzerine bindi. Dolayısıyla Ekim Devrimi'nden sonra bu sorunun çözümünü gerçekleştirecek tek sınıf proletaryadır. Proletarya da ancak bu sorunu komünist partisi öncülüğünde ve işçi-köylü temel ittifakına dayalı bir toprak devrimiyle çözebilir. Dahası

bir hareketin karakteri o hareket hangi sınıf ve çizginin önderlik ettiğiyle ilgili olduğundan, bu tür hareketlere de proletarya önderlik ettiğindendir ki proleter karakter taşımaktadır diyoruz. Yoksa köylülüğün bu sorunu burjuva demokratik bir sorundur.

Proletarya önderlik ediyor. Bundandır ki bu devrim sosyalizme geçişin (tedricen) alt basamağını oluşturan iktidar biçimidir. Sosyalist devrimlere de sınıf olarak proletarya önderlik yapmaktadır. Ama bu devrime de proletarya yine siyasi önderliğini komünist partisi aracılığıyla yürütmek zorundadır. Anlaşılacağı gibi, her iki devrim de komünist partisinin siyasi önderliği altında gerçekleştiğinden öz itibariyle proleterdir. Fakat her iki devrimin görevleri çok farklı niteliktedir. Bu bağlamda da farklı olguları oluşturmaktadırlar. Daha önce başkan Mao'nun sosyalizm ve devrim sorunları alanında Marksizm'e en önemli katkılarından birisinin de bu konu oluşturduğunu belirtmiştik. Bu örneklemeler daha da çoğaltılabilinir. Ancak biz, öz ve nitelik tartışmasının konumuza yeterince açıklık getirdiği bilincinden hareketle daha fazla örneklemeye girmek istemiyoruz. Bu örnekler ve onlar üzerinden yaptığımız teorik açılımlar sonrası Mao yoldaşın Marksizm-Leninizm'e her üç alanda yaptığı nitel katkıları tek tek aktarıp Maoizm tartışmasını yürütelim.

I-Sosyalizm Sorunları Alanındaki Katkıları

Mao, *'Sosyalizmin İnşası ve Geriye Dönüşler'* konusunda proletarya bilimine nitel katkılar yaptı. Sosyalizmin inşası konusunda önce şunu belirtelim: Sosyalizmin tek bir ülkede zaferiyle kesin zaferinin farklı durumları ifade ettiği bilinmelidir. İlkinin gerçekleşmesi ne kadar tartışmasız bir doğru ise ikinci durumun ("kesin zafer") tek bir ülkede gerçekliğe dönüşmeyeceği de o kadar nesnel bir gerçekliktir. Tek ülkede sosyalizmin zaferi konusunda Stalin yoldaş doğruları savunurken, ancak "tek ülkede sosyalizmin kesin zaferini" savunmakla Leninist anlayışlardan sapmıştır. Stalin yoldaşın hataları üzerinde ayrıntılı olarak durmayacağız. Fakat Maoizm'i bilimsel temelleri üzerine oturtmak için de Stalin yoldaşın hatalarını görmezlikten gelerek doğru-bilimsel sonuçlara gidemeyiz. Bu nedenle bir yandan Maoizm'i bir bütünsellik içerisinde teorik açımlamaya girişirken, öte yandan ise Stalin yoldaşın sosyalizmin sorunları ve değişik konulara ilişkin genel hatlarıyla hatalarına da değinmek zorundayız. Stalin yoldaş sosyalizmin inşası ve devletin işlevi noktasında 1936 yılında hatalı ve yanılgılı değerlendirmelerde bulundu.

> *"Bu yolla anayasa, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin yeni bir gelişme aşamasına, sosyalist toplum kuruluşunun tamamlanması ve 'herkesten yeteneğine göre, herkese gereksinimi kadar' biçimindeki komünist ilkenin toplum yaşamına yol gösterici ilkesi olacağı komünist topluma kerte kerte geçiş aşamasına girmiş olduğunu gösteriyor ve yeni bir çağ açan bir olguya yasal bir nitelik veriyordu."* **(abç. Bolşevik Partisi Tarihi, sf. 436)**

Bu tespitlerin hatalı olduğu ortadadır. Yapılan bu tespit kapitalizmden komünizme bir geçiş dönemi olan sosyalizmde gerçeği ifade etmez. Çünkü bu geçiş oldukça uzun bir tarihsel süreci kapsayacaktır. Dolayısıyla sosyalizm öyle birkaç on yıl içerisinde kendi inşasını tamamlayamaz. Bu belirleme aynı zamanda sosyalizmin

zaferinden öte kesin zaferi de kendi içinde barındırmaktadır. Kaldı ki aynı hatalı ve yanılgılı belirlemesini devlet konusunda kendisine sorulan bir soruya verdiği şu yanıtta da açıkça göstermektedir:

> *"Devlet, komünizm döneminde de varlığını sürdürecek mi? Evet, eğer kapitalist kuşatma ortadan kaldırılmazsa, eğer dış askeri saldırı yok edilemezse, sürdürecek. Ve kolayca anlaşılır ki, devletimizin biçimleri, iç ve dış durumda ortaya çıkabilecek değişiklikler uyarınca yeniden değişecektir. Hayır, eğer kapitalist kuşatma ortadan kaldırılır, eğer onun yerine sosyalist kuşatma geçerse, devlet, varlığını sürdürmeyecek, yok olacaktır."* **(Stalin; Leninizm'in Sorunları Sf, 731-732)**

Emperyalist-kapitalist kuşatma devam ettiği müddetçe komünizmden bahsedilemez. Komünizm, böylesine bir kuşatma sürdüğü müddetçe tek veya birkaç ülkenin sınırları içerisinde gerçekliğe dönüştürülemez. Çünkü komünizm ve komünist toplum tek bir ülkenin sınırları içersinde gerçekliğe dönüşecek basit bir olay değil, dünya çapında bir olaydır. Teorik yanılgının bir boyutunu burası oluştururken, diğer boyutunu ise komünizmde devlet diye bir olgudan söz etmek oluşturmaktadır. Komünizm devleti reddeder. Komünizmde devlet olmaz. Komünizm, ulusal sınırların ortadan kalkması demektir. Komünizm'de devlet diye bir mekanizma olmayacaktır. Çünkü sınıflarla birlikte ortaya çıkan devlet, sınıfların ortadan kalkmasına paralel olarak da ortadan kalkacaktır. Tabi bu ortadan kalkış birden bire olmayacaktır, adım adım sönerek ortadan kalkacaktır. Bu da çok uzun tarihsel-siyasal süreci kapsayacaktır. Sınıfların, sınırların ortadan kalkmadığı ve "herkesten emeğine göre" ilkesinin geçerli olduğu sürece devlet siyasal varlığını sürdürecektir. Ayrıca ara geçiş dönemi olarak sosyalizmde uzlaşmaz sınıf karşıtlarının ürünü olan devlete gereksinimi, "kapitalist kuşatma" ve "dış askeri saldırı tehlikesi" ile sınırlamak da hatalı bir yaklaşımdır. Bu anlayış, sosyalizmde proletarya devletinin varlığına yol açan, sosyalizmin iç çelişmelerini, hem de antagonist düzeydeki çelişmelerini görmezden gelen, Leninist devlet teorisinden bir sapmayı ifade etmektedir. MLM'ler, bu vb. konulara ilişkin yanlış ve hatalı anlayışları 2. Konferans'ta

revizyonist-Troçkist kırması 'Yurtdışı Hizbi'ne (Bolşevik Partizan diye bilinen) karşı yürüttüğü ideolojik mücadelede alt etmiştir. Dolayısıyla bu konu üzerinde daha fazla ayrıntıya girmeden geçiyoruz. Geçerken şunun da altını çizelim: Stalin yoldaş *"Tek Ülkede Sosyalizmin Zaferi"* üzerine Troçki ile yaptığı ideolojik polemiklerde Leninizm'i savunarak Troçki'yi alt etmiş, dahası bu tartışmalarda esas olarak Leninizm'i geliştirmiş ve uygulamıştır. Bu olumlu yanları yanında, sözünü ettiğimiz noktalarda hatalıdır. Bu yanılgıları tali düzeydedir. Söz konusu hatalı yaklaşımlarının ideolojik olarak kaynağı *sosyalist toplumu uzlaşmaz sınıf karşıtlarının olmadığı* bir toplum olarak değerlendirmesiyle ilintilidir. Bu anlayış, diyalektik ve tarihsel materyalizmin özünü oluşturan çelişki yasasının tek yanlı kavranmasından kaynaklanıyordu. Bu konuda, yani *"sosyalist toplumda uzlaşmaz sınıf karşıtlarının yokluğu"*na ilişkin ileri sürülen tezler sorunu, Mao önderliğinde 1966 yılında başlatılan Büyük Proleter Kültür Devrimi'yle çok somut bir şekilde aşıldı. Bir başka deyişle Çin'de gerçekleştirilen Kültür Devrimi, sosyalizmde uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının nesnel bir olgu olduğunu komünistlere ve komünist partisine çok yalın bir şekilde gösterdi. Bu devrim, aynı zamanda sosyalizm süresince bir değil, birden fazla Kültür Devrimi yapmaya ihtiyaç olduğunu da gösterdi. Bu devrimin açığa çıkarttığı diğer bir politik olgu ise komünist partilerin mücadele dönemindeki (devrim öncesi aşama) niteliğiyle devrim sonrası niteliklerinin bir ve aynı olmadığı gerçekliğidir. Evet, her iki dönemde de özü aynıdır. Fakat komünist partileri devrim öncesi muhalefet iken, devrim sonrası iktidarın en tayin edici gücüdür. Yani iktidardır; yönetilen değil, yönetendir. Dolayısıyla iktidar gücünün yanlış ve hatalı çizgisi devrimi geri götürebilir, iktidarı tekrar burjuvaziye teslim edebilir. Nitekim bütün geriye dönüşlerin temelinde komünist partilerin içten içe bürokratlaşmaları eğilimi vardır. Bu olgu, devlet içerisinde bürokrat kapitalizmi hakim kılarak geriye dönüşlerin ideolojik-siyasi arka planını oluşturdu. Sosyalizmin inşası sorununda Stalin yoldaşın en belirgin hatası az önce de belirttiğimiz gibi tarım ve sanayide sosyalist mülkiyetin başarıya ulaşmasından hareketle, "antagonist çelişkilerin" artık yok olduğu tespitine gitmesidir. Sosyalizmin

çelişkilerinin dayandığı zeminin sadece yıkılmış eski güçler ve emperyalist müdahalelerle sınırlandırılmasıydı. Oysa Stalin tarafından bu saptamalar yapıldığı dönemde, durum hiçte öyle değildi. Sovyetler'de bizzat o dönem yaşanan gerçekler, bu saptamayı çürütecek durumdaydı. Örneğin Troçki-Zinovyev-Buharin olguları yeni burjuvazi ve dayandığı nesnel zemini ortaya koymaktaydı. Stalin, ne yazik ki, bu gerçekliği göremeyerek veya küçümseyerek, öznelci bir şekilde yanılgıya düştü. Sanayi ve tarımın kolektifleştirilmesi, kapitalist özel mülkiyetin kaldırılması sosyalist kamu mülkiyeti ve kolektif mülkiyetin kurulmasından sonra da yeni burjuvazi vardır, var olacaktır. Eski burjuvazi ve diğer sömürücü sınıflar da tümden yok edilmemiştir. Stalin yoldaş 1936 yılında SSCB'deki "sınıfların değişimine" ilişkin şunları söylüyor:

> *"İlk olarak, işçi sınıfı ile köylülük arasındaki, aynı şekilde bu sınıflar ile aydınlar arasındaki sınır çizgisinin silindiğini ve eski sınıf tekelciliğinin yok olduğunu gösterir. Bu demektir ki, bu toplumsal gruplar arasındaki mesafe gitgide azalıyor. İkinci olarak, bu değişmeler, bu toplumsal gruplar arasındaki ekonomik çelişkilerin yok olduğunu, silindiğini gösterir. Ve son olarak, aynı şekilde, bu toplumsal gruplar arasındaki politik çelişkilerin de yok olduğunu, silindiğini gösterir."* **(abç. Stalin; Leninizm'in Sorunları, Sf, 625)**

Bu saptama, bir yandan mevcut Sovyet toplumunun siyasal, ekonomik ve ideolojik sorunlarının nesnel toprağı olan sınıflar gerçekliğini görmezlikten gelirken, öte yandan ise sosyalizm boyunca sınıfların var olacağı gerçekliğini de görememektedir. Üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılmasından, dahası üretim ve sanayinin kolektifleştirilmesinden hareketle işçi sınıfı ile köylülük arasındaki, aynı şekilde bu sınıflarla aydınlar arasındaki "sınır çizgisinin silindiğini", söz konusu toplumsal gruplar arasındaki "ekonomik çelişkinin ortadan kalktığını" tespit etmek oldukça büyük bir teorik yanılgıdır. Bu, sosyalizm süresi boyunca kafa ile kol emegi, köy ile kent arasındaki farkın, yöneten ile yönetilen arasındaki (parti içi ve parti dışı fark etmez) çelişkinin, emeğin özel mülkiyetiyle toplumsal mülkiyeti arasındaki çelişkinin, dahası sınıfların temelini oluşturan

zorunlu sosyal iş bölümlerinin varlığını görmezlikten gelen subjektif ve ütopik bir değerlendirmedir. Bu, diyalektik ve tarihsel materyalizmden belli bir uzaklaşmanın ifadesiydi. Başkan Mao bu gibi görüşleri, 1957 yılında Çin'de burjuva sağcıların çılgınca saldırıları esnasında, özellikle de SBKP 20. Kongresi'nde Krusçev modern revizyonistinin kendi çizgisini resmi hale getirdikten sonra, Krusçev-Brejnev dönek kliğine karşı yürüttüğü ideolojik mücadelede çok net bir şekilde alt etmiştir. Diyalektik ve tarihsel materyalizm teorisi ışığında hareket eden Mao Zedung yoldaş, önemle şunların altını çizmektedir:

> *"Eğer sadece üretim araçlarının mülkiyet sisteminde bir sosyalist devrim yapılır, ama siyasi ve ideolojik cephelerde köklü bir sosyalist devrim yapılmazsa, sosyalist sistem sağlamlaştırılamaz."* **(Çin Komünist Partisi Kısa Tarihi, sf, 19)**

Mao, sosyalist toplum üzerine Krusçev modern revizyonistiyle 1963 yılında proletarya diktatörlüğünün tarihi dersleri üzerine yaptığı derin ve kapsamlı ideolojik polemikte sosyalist toplum için şunların da altını çiziyor:

> *"İkincisi, sosyalist toplum çok uzun bir tarihsel dönemi kapsar. Bu toplumda sınıflar ve sınıf mücadelesi var olmaya devam eder ve sosyalizm yolu ile kapitalizm yolu arasındaki mücadele hala sürer. Ekonomik cephedeki (üretim araçlarının mülkiyetindeki) sosyalist devrim kendi başına yetersizdir ve zaferi sağlamlaştırılamaz. Siyasi ve ideolojik cephelerde de temelli bir sosyalist devrim olmalıdır. Sosyalizm ile kapitalizm arasında siyasi ve ideolojik alanda kimin kimi yeneceği sorusunu sonuca bağlamak için uzun bir zaman süresi gereklidir. Üç-beş onyıl bunun için yeterli değildir; bu soruyu muzaffer bir sonuca bağlamak için bir yüzyıl, hatta birkaç yüzyıl gereklidir. Süre açısından, kendini kısa bir zaman dönemine hazırlamaktansa, uzun bir zaman dönemine hazırlamak daha iyidir. Çaba açısından, kendini kolay bir göreve hazırlamaktansa, zorlu bir göreve hazırlamak daha iyidir. Bu şekilde düşünmek ve buna uygun davranmak daha*

avantajlıdır ve daha az zararlıdır. Bunu görmeyen veya bunu tam olarak takip etmeyenler muazzam hatalar yapacaklardır. Eğer kapitalizmin restorasyonu önlenecek, sosyalist inşa ilerletilecek ve komünizme geçişin şartları yaratılacaksa, sosyalizm dönemi boyunca proletarya diktatörlüğünü sürdürmek ve sosyalist devrimi sonuna kadar götürmek gereklidir." **(Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi Hakkında Polemik (1963) sf, 523)**

Burada bilince çıkartılması gereken teori, Mao'nun parmak bastığı gibi sosyalizmin inşası sorunu veya sosyalizmde *"farklı toplumsal grupların ve sınıfların varlığı"*nın sosyalizm dönemi boyunca devam edeceği gerçeğidir. Sosyalizm boyunca üretim araçlarının özel mülkiyeti ortadan kaldırılmış olsa da ancak bu durum bizi proletarya diktatörlüğünü savunmak ve uygulamak anlayışından-siyasetinden vazgeçirmemelidir. Tam tersine ekonomik cephedeki zaferi tek başına yeterli görür ve bu zaferin arkasına sığınarak onunla yetinirsek, bir başka ifadeyle sosyalist devrimi siyasi ve ideolojik cephede de sağlayamazsak, bu durumda o iktidar kaçınılmaz bir şekilde, hem de çok kısa bir süre içinde kapitalist cepheye yeniden iltihak edecektir. Şüphesiz ki geriye dönüşleri engelleyecek ana faktör komünist partilerinin izleyeceği doğru bir siyasi-ideolojik çizgi olacaktır. Bu bağlamda bu tür toplumlarda üst yapı belirleyici olacağından, üst yapının da temel direği komünist partisinin doğru bir siyasi, ideolojik çizgi ışığı altında her cephede (ekonomik, siyasi, kültürel ve ideolojik) doğru bir yöntemle mücadele yürütmesiyle mümkündür. Bunun dışında yakın nihai zafer tespitlerine gitmek subjektif ve ütopiktir. Ki, bu öznelci yaklaşımlar bizi gerek devrim mücadelesi aşamasında gerekse devrim sonrasında devrimi nihai zafere doğru götürmek yerine yeniden burjuvaziye teslim etmeye ve yenilgiye götürür. Başkan Mao nihai zafer üzerine şunu söylüyor:

"Leninist bakış açısına göre, bir sosyalist ülkede nihai zaferin kazanılması sadece o ülkenin proletaryasının ve geniş halk kitlelerinin çabalarına bağlı değildir. Nihai zaferin elde edilmesi aynı zamanda bütün insanlığın kurtuluşuna yol açacak olan dünya devriminin zafere ulaşmasına ve insanın

insan tarafından sömürülmesi sisteminin yeryüzünde kaldırılmasına bağlıdır." **(abç) (Çin Komünist Partisi Kısa Tarihi. Sf, 46)**

Mao'nun sosyalizm sorunlarına ilişkin katkılarını aktarmaya devam edelim: Mao, *'sosyalizmde üretici güçleri geliştirmek esas, sınıf mücadelesi talidir'* tespitini yapan Krusçev ve onun Çin'deki bir numaralı temsilcisi olan Liu Sao Si'yi revizyonist olarak ilan etti. "Tarihi yaratan kitlelerdir, tarihi yaratan sınıf mücadelesidir", Marksist tarihsel bilgi teorisinden hareket etti.

> *"Proletarya ile burjuvazi arasındaki, sosyalist yol ile kapitalist yol arasındaki çelişme, kuşkusuz bugünkü Çin toplumunun baş çelişmesidir. Bugünkü görevimiz geçmiştekinden farklıdır. Eskiden proletaryanın esas görevi kitlelere, emperyalizme ve feodalizme karşı verilen mücadelelerde önderlik etmekti ve bu görev şimdi yerine getirilmiş bulunmaktadır. O halde şimdi baş çelişme nedir? Şimdi, mızrağın ucunu burjuvaziye yöneltmiş olan sosyalist devrimi sürdürüyoruz ve bu devrim aynı zamanda bireysel üretim sistemini dönüştürme, yani kooperatifleşmeyi gerçekleştirme hedefi gütmektedir; dolayısıyla baş çelişme sosyalizmle kapitalizm arasında, kolektifleşme ile bireycilik arasında ya da en özlü ifadesiyle sosyalist yol ile kapitalist yol arasındadır. 8. Kongre kararı bu meseleye hiç değinmemektedir. Kararda, baş çelişmenin ileri sosyalist sistemle geri toplumsal üretici güçler arasında olduğundan söz eden bir yer vardır. Meselenin bu şekilde konması yanlıştır. Yedinci Merkez Komitesi'nin 2. Genel toplantısında, ülke çapında zafer kazanılmasından sonra baş çelişmenin ülke içinde işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişme, uluslararası alanda ise Çin ile emperyalizm arasındaki çelişme olacağını belirtmiştik."* **(Seçme Eserler Cilt 5. Sf, 537-538)**

Mao çok açık bir şekilde belirtiyor ki; bu çelişki, sosyalist dönem boyunca devam edecektir. İleri sosyalist sistemle geri toplumsal üretici güçler arasındaki çelişkiyi 'baş çelişki' olarak belirlemek, sosyalist toplumda tekniği öne çıkartmak demektir. Bu, üretici güçlerin gelişmesine ağırlık veren, ama toplumdaki sınıf

mücadelesinin esaslığını reddeden bir anlayıştır. Ki, daha önce Mao'dan alıntıladığımız gibi sosyalizm dönemi boyunca sınıflar ve sınıf mücadelesi ortadan kalkmaz, sınıf karşıtları ve antagonist çelişkiler devam eder. Kültür devrimi bunun somut aynasıdır. Tekniğin belirleyici olduğunu söylemek, insanın bilinçli dinamik rolünün tarihin yaratılmasında tayin edici gücünü reddetmek demektir. Bu, emperyalist ve kapitalistlerin *'teknik olarak güçlü isen, herşeye kadirsin'* ideolojik-siyasi propagandası ve dünya üzerinde kurduğu hegemonyaya hizmet eden ideolojik-siyasi belirlemedir. Dahası, bu ideolojik-siyasi belirlemeler burjuvazi ve onun ideologları tarafından tarihi yaratan gerçek gücün kitleler olduğu gerçekliğini karartmak için ileri sürdükleri ideolojik-siyasi çarpıtmalardır. Tarihi inkardan gelerek, onun gerçek yaratıcısı olan kitlelerin devrime sarılmalarını ve geleceğin kendi toplumlarına sahip çıkmalarını önlemek için uydurulmuş demagojik tezlerdir.

Üretim ilişkileriyle üretici güçler arasında ve alt yapı ile üst yapı arasındaki çelişmelerin sosyalist toplumda olduğunu göremez ve bunu reddedersek veya küçümsersek, bu durumda sosyalizme karşı olan kapitalist yol sahiplerine tabii ki proletarya diktatörlüğünü her cephede yıkmak için (ekonomik, siyasi ve ideolojik) daha açık ve kolay fırsat vermiş olacağız. Çünkü kendi iktidarlarını sadece üretici güçlerin gelişmesi ve ekonomik refahla sınırlı görenler, bu iktidarlar içerisinde (Parti içinde ve dışında) ideolojik ve siyasi olarak Marksist kılıklı burjuvaları ve yeni bürokrat burjuvaları da doğal olarak göremeyeceklerdir.

Siyasi zaferi sağlamak tek başına yeterli olmadığı gibi, aynı şekilde siyasi zaferi ekonomik zaferle pekiştirmek de yetmiyor. Pek tabiiki her cephede zafer için Marksizm'e yabancı düşünce akımlarına ve siyasetlerine karşı kitleler içerisinde ideolojik mücadeleyi bir an dahi olsa gevşetmeden sosyalizm süreci boyunca devam ettirmek şarttır. Bu görevi bir anlık dahi unuttuk mu orada Marksizm'den sapma başlamış demektir. Bunu, bir an savsakladık mı proletarya diktatörlüğü yerine yeni bürokrat burjuvazi adım adım iktidara yol alıyor demektir. Parti içinde de böyledir. Ki kitlelerin MLM bilinçle donanmasının anahtarı parti üyelerinin ideolojik-siyasi ve teorik

olarak donanmasıyla orantılıdır. Krusçev-Brejnev hainleri, söz konusu revizyonist düşünceleri teorileştirdikleri için, Sovyetler'deki proletarya diktatörlüğünü geliştirmek yerine onun burjuva iktidarına evrilmesini sağladılar. Kuşkusuz bu hainlerin revizyonist teorilerini bu kadar kolayca kitlelere nüfuz ettirmelerinde önemli bir faktör komünist partisinin gücünü arkalarına almaları iken, diğer bir faktör ise Stalin yoldaşın bu konudaki hatalı düşüncelerini kendilerine payanda yapmalarıdır.

Stalin yoldaş sosyalizmde sınıf farklılıklarının ortadan kalktığını 1936'da belirtmişti. Kimilerinin iddia ettiği gibi bu yanılgılı düşüncelerinden 1952 yılında özeleştiri yaparak vazgeçtiği yorumu doğru değildir. Bu konuda bazı değiniler bulunmuşsa da, özünde adı geçen hatalı görüşlerden vazgeçmiş değildir. Stalin yoldaşın bu yönlü yanılgılara düşmesinin kaynağını oluşturan faktörlerin başında Sovyet devriminin ilk olması, yani bu konuda bir tecrübenin olmamasıdır. Fakat tüm bu dezavantajlı durumlar bizlere Stalin yoldaşın hatalı ve eksik yanlarını eleştirmemeyi değil, tam tersine eleştirmeyi zorunlu kılmaktadır.

MLM' ler geçmişin bilimsel ögretileri ve değerlerine her alanda sahip çıkmayı kendilerine görev bilirler. Bu noktada hangi büyük öğretmen olursa olsun onu eleştirel gözle değerlendirmek bu bilimselliğin emrettiği hükümdür. Yoksa eleştirmemekle bilime aykırılık yapmış oluruz. Tabii ki eleştirmek için eleştiri yapılmaz. MLM'ler, ustaların olumlu yanlarını geliştirmeyi ne kadar vazgeçilmez görev olarak görüyorsa, eksik ve hatalı yönleri eleştirmeyi ve bunun yerine doğruları koymayı da büyük görev olarak benimserler. Yoksa Marksizm'in büyük öğretmenlerinin şapkasının altına sığınarak sahte devrimci ve kürsü sosyalisti olmaktan öteye geçemeyiz.

Devam edelim: Stalin yoldaşın üretim ilişkileri ile üretici güçler, üst yapı ile ekonomik temel arasındaki çelişmeleri doğru bir şekilde kavramadığı, hatta bunlar arasındaki çelişkiyi reddettiği hususunda sözü Mao yoldaşa bırakıyoruz:

"Stalin, sosyalist sistemde üretim ilişkileri ile üretici güçler" arasında ve üst yapı ile ekonomik temel arasında çelişmeler olduğunu uzun süre reddetti. Sosyalist sistemde üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki çelişki meselesinden ilk olarak, ölümünden bir yıl önce 'SSCB'de sosyalizmin ekonomik sorunları' adlı yazıda tereddütlü bir şekilde söz etti. Yine de sosyalist sistemde üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki çelişme meselesini, önemli bir mesele olarak ele almadı, bunların sosyalist toplumu ileriye götüren temel çelişmeler olduğunu da kavramadı." **(Öncü Partizan Dergisi. Sayı 2, Sf, 33)**

Krusçev'in, Stalin yoldaşın sözü geçen yanılgılı yaklaşımlarını teorik-pratik politika olarak Sovyet Komünist Partisi'nde hakim kılmakla bu düşüncelerden cesaret alarak "halkın devleti", "halkın partisi" gibi Leninist devlet ve parti teorilerini rafa kaldırdığını söyleyebiliriz. Ya da en azından Stalin yoldaşın bu yanılgılı fikirlerinden cesaret alarak revizyonist fikirlerini daha cüretli bir şekilde ileri sürmeye çalıştılar diyebiliriz.

Sosyalizmi, uzlaşmaz karşıtlıklardan muaf tutan, özü bir fiil olarak uzlaşmazlık olan çelişmeyi, *"sosyalizmde çelişmeler uzlaşmaz değildir"* hatalı anlayışının tarihsel temeli, 1936 yılında Stalin yoldaşın Sovyetler Birligi'nin toplumsal analizini (ekonomik, siyasi, ideolojik) yaptığı raporda işçiler-köylüler-aydınlar arasındaki ekonomik çelişkilerin ortadan kalktığından söz etmesiyle başlamıştır. Her Maoist, çelişkinin, diyalektik ve tarihsel materyalizmin özü olduğunu bilir. Dolayısıyla bir toplumda sınıfların varlığından söz ediyorsak-ediliyorsa o zaman buradaki çelişkilerin ortadan kalktığından söz edemeyiz. Alt yapı ve üst yapı diye bir gerçekliğin de sosyalizmde var olduğuna vurgu yapıldığı yerde çelişkilerin yokluğundan söz edemeyiz. Kaldı ki çelişkinin kendisi uzlaşmazlık demektir. Her fark bir çelişkiyi ifade eder. Dahası Sovyetler'de hala farklı toplumsal gruplardan ve sınıflardan söz edilmesi dahi eşyanın tabiatı gereği farklı toplumsal gruplar arasındaki çelişki yi ifade eder. Tersi durumda ise eğer farkın olmadığını ya da farkların ortadan kalktığını savunursak, söz konusu toplumsal gruplardan ayrı ayrı söz edemeyiz. Tam tersine hepsini birden halk kategorisine sokmamız

gerekir. Ama bu yanlıştır. Sovyet gerçekliğinde olsun, sosyalizmin tüm dönemi boyunca olsun ne sınıflar ortadan kalkar ne de bununla koşut olarak bütün sınıfları temsilen "halkın devleti," "halkın partisi" gibisinden kavramlar kullanılır. Komünist partisi, sınıfların bir tezahürü; proletaryanın ihtiyacı olarak tarihin belli bir aşamasında doğduğu gibi, bu tarihsel ve siyasal koşullar ortadan kalktığında komünist vd. partiler de ortadan kalkmış olacaktır. Daha açıkçası proletarya sınıf olarak varolduğu müddetçe komünist partisi de ihtiyaç olarak varlığını sürdürecektir.

Bilinirki komünist partisi, işçi sınıfına mensup her bireyin istediği gibi üye olabileceği bir parti değildir. Yani "her işçi komünisttir ve komünist partisinin üyesidir" diye bir anlayış ve siyaset MLM'lerin değil, küçük burjuva anarko-sendikalistlerin anlayışı ve siyaset tarzıdır. Bu noktaya dikkatleri çektikten sonra üretim ilişkileriyle üretici güçler, alt yapı ile üst yapı arasındaki uygunluk konusunda kısaca durmakta fayda görüyoruz: Maddenin varoluş biçimi olan hareketin, çelişkinin iki ucunu ifade ettiğini her Maoist devrimci kişi bilir. Bunlardan dengesizlik mutlak, denge ise geçicidir-görelidir. Eğer dengesizlik mutlak, denge ise izafi bir gerçekliği ifade etmemiş olsaydı o zaman ne üst yapı, ne üretim ilişkileri, ne de üretici güçler diye bir olgu olurdu. Bundandır ki sosyalist toplum süreci de, bu gerçekliğin dışında ele alınıp yorumlanamaz. Yani çelişki ve sınıf mücadelesinin kendisi sosyalist toplumun da kaçınılmaz bir gerçekliğidir. Bu bağlamda sosyalist toplumda sadece birlikten bahsetmek yanlış ve hatalı bir görüş açısıdır. Sürekli istikrar-tam uyumluluk, diyalektik ve tarihsel materyalist bir yaklaşım değildir. Stalin yoldaş, özellikle de mülkiyet ilişkilerinin sosyalist dönüşümünden sonra Sovyet toplumuna ilişkin tahlillerinde, birlik ve pekiştirme vurgularını tek yanlı bir tarzda ele almakta, çelişki ve mücadeleye yeterince işaret etmemektedir. *"Sosyalist toplumda çıkarların uyumu"* hatalı yaklaşımı zemininde yükselen, birlik yönlerini görüp sosyalizmin uzlaştırılması, çelişkili yanın doğasına aykırıdır. Çelişmeleri yadsıyan tali hataları görmezden gelmek ise Maoistlerin anlayışı ve tutumu olamaz. Bu bilinçledir ki madde-bilinç,

alt yapı-üst yapı, ekonomi-siyaset vb. konularda da açık ve net bir teorik anlayış ve yaklaşıma sahip olmayız.

Bir kez daha tekrarlayalım: Marksizm, idealizm ve metafizikten hem ideolojik hem de siyasi olarak kökten koparak evrensel bir dünya görüşü olarak ortaya çıkarken, Leninizm ve Maoizm ise Marksizm'den koparak değil, bu bilimsel dünya görüşünün daha ileri bir aşamaya (nitel olarak) sıçratılmasıyla ortaya çıkmışlardır. Bu, Leninizm ve Maoizm'le Marksizm'in yeniden keşfedilmesi değil tamamen bu bilimsel kaynak üzerinden hareket ederek bilimsel dünya görüşünün sıçramalı bir biçimde yeni ve nitel bir aşamaya vardırılmasıdır. Mao'nun, sosyalizm dönemi boyunca esas olarak üst yapının belirleyici olduğunu ileri sürmesi ve bu tez ışığında sosyalizmin inşa sorunlarını ele alması, Marksizm'e nitel bir katkıdır. Genel anlamda madde bilinci, alt yapı-üst yapıyı, ekonomi siyaseti belirler tezine Mao'nun karşı çıkması diye bir durum söz konusu değildir. Hukuk, siyaset, düşünce gibi üst yapı kurumları iktisadi temel üzerinde yükselir. İnsanın bilincini toplumsal varlığının belirlediği, düşüncenin maddi varlıktan ayrı ele alınamayacağı diyalektiğin ABC'sidir. Ancak söz konusu ilişkilerde diyalektik, sorunu sadece bu çerçeve ile sınırlandırarak kestirip atmaz, tüm bunlar iktisadi temel üzerinde yükselseler de üst yapı ve siyasete edilgen öğeler olarak bakılamaz. Belirli koşullar altında üst yapı, siyaset, teori tayin edici rol oynayabilir. Kısacası, maddenin zihni, toplumsal varlığın bilinci tek başına belirlediğini savunmak, veya siyasetin ekonomi, bilincin madde, üst yapının iktisadi temel üzerinde rol oynayacağını, dahası bazen bu faktörün (üst yapının) esas düzeyde rol oynayacağını savunmamak diyalektik bir bakış açısı değil, kaba materyalizmdir.

Mao, denge ve dengesizlik ve bununla bağıntılı olarak üst yapının alt yapı üzerindeki olumlu rolünü şu tezlerle özetlemektedir:

> *"Sosyalist toplumun ulusal ekonomisinin planlı, oranlı bir gelişmesi olabilir, bu da dengesizliklerin düzenlenmesini mümkün kılar. Ancak dengesizlik ortadan kalkmaz. 'Dengesizlik şeylerin doğasındadır'. Özel mülkiyet yok edildiğinden, ekonominin planlı örgütlenmesi mümkün oldu. Giderek, bu da birçok göreli dönemsel denge yaratmak için*

dengesizliğin nesnel yasalarını bilinçli olarak kontrol etmeyi ve kullanmayı mümkün kıldı. Eğer üretici güçler öne geçerse, üretim ilişkileri üretici güçlerle uyum sağlayamaz, üst yapı da üretim ilişkileriyle uyum sağlayamaz. Bu noktada, üretici güçlerle uyum sağlamaları için üstyapı ve üretim ilişkileri ve üstyapı arasında, üretim ilişkileri ile üretici güçler arasında dengeye yalnızca göreli olarak ulaşılabileceğini söylüyor; neden olarak da, üretici güçlerin her zaman ilerlemekte olduğunu dile getiriyorlar. Denge ve dengesizlik bir çelişkinin iki ucudur; bunlardan dengesizlik mutlak, denge görelidir.

Bu böyle olmasaydı, ne üst yapı, ne üretim ilişkileri, ne de üretici güçler gelişmezdi, toslaşırlardı. Denge göreli, dengesizlik mutlaktır. Bu, sosyalist toplum için geçerli olduğuna inandığımız evrensel bir yasadır. Çelişki ve mücadele mutlaktır; birlik, ittifak ve dayanışma geçici, dolayısıyla da görelidir. Planlamayla ulaşılan çeşitli dengeler dönemsel, geçici, şartlı; dolayısıyla görelidir. Şartsız, sonsuz bir denge durumunu kim düşleyebilir?" **(Cilt:6, Sf. 200)**

Mao'nun bu dönem boyunca burjuva hukukuna ilişkin söyledikleri de kısaca şöyledir:

"Burjuva hukuku, burjuva yasası ve eğitimi şeklinde kendini gösterir. Siyasal iktisadın esas inceleme konusu üretim ilişkileridir. Ancak, üretim ilişkilerini açık bir şekilde inceleyebilmek için, üretici güçleri ve üst yapının üretim ilişkileri üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini de birlikte incelemek gerekir." **(abç) (Sovyet İktisadının Eleştirisi Sf. 83-84)**

Mao'nun üst yapının belirleyiciliğinden söz etmesi ve bunun sosyalizm dönemi boyunca tayin edici bir öneme sahip olduğu tezi, sosyalizm boyunca iktisadi temeli sağlamlaştırmak, geliştirmek, toplumu komünizm doğrultusunda dönüştürüp ilerletmek, üretici güçlerin geliştirmede devrimi esas alan (sınıf mücadelesini kast ediyoruz bununla. Bu geçiş süreci kansız bir şekilde devam etse de ancak bu devrim olgusu gerçekliğini ortadan kaldırmaz), siyasete kumanda önemi veren, ideolojik-siyasi çizginin anahtar rolüne işaret eden, iktidarın kimin elinde olduğu sorununu kilit önemde görmesi

gerçekliğinden gelmektedir. Bu temel bakış açısıyla Stalin yoldaşı sosyalizmin sorunları konusunda eleştirerek özetle şunların altını çizmektedir:

> *"Ağır sanayi, hafif sanayi ve tarım sorununa gelince, Sovyetler Birliği son ikisine yeterince önem vermedi ve sonuç olarak kayıplara uğradı. Bundan başka halkın kısa ve uzun vadeli çıkarlarını birleştirmede başarılı olamadılar. Esas olarak tek ayak üstünde yürüdüler. Planlamayı karşılaştıralım. Sonunda 'planlı oranlı gelişme'yi hangimiz daha iyi uyguladı? Bir başka nokta daha: Stalin sadece teknoloji ve kadrodan başka bir şey istemedi, siyaset yok, kitleler yok. Bu da tek ayak üstünde yürümektir... Çeliğin temel, makinenin de yürek ve ruh olduğunu iddia ederek, ağır sanayinin önemini büyüttüler. Bizim tavrımız ise şöyledir; tarımın kilit sektörü tahıl, sanayininki ise çeliktir. Stalin, bir yandan üretim araçlarının devletin mülkiyetinde olduğunu söylüyor. Diğer yandan ise köylülerin onu satın alacak güçleri olmadığını söylüyor. Aslında, Stalin kendisini aldatmaktadır. Devlet, köylülüğü çok sıkı, hiç esnek olmayan bir şekilde kontrol etti. Stalin iki geçiş için uygun olan yol ve araçları bulamadı, bu, onu sıkan bir mesele.*
>
> *...Stalin sadece üretim ilişkilerinden söz ediyor, üstyapıdan ve üstyapı ile iktisadi temel arasındaki ilişkiden söz etmiyor."*

Mao'nun, sosyalist dönem boyunca, *"üretim güçlerini geliştirmek esas, sınıf mücadelesi talidir"* tezini savunan başta Krusçev revizyonisti olmak üzere Çin'deki sağ oportünistlere karşı nasıl da amansız ideolojik mücadele yürüttüğünü aktarmayı gerek görmüyoruz. Sosyalizmin tüm alanlarda komünizme doğru inşasının anahtarının doğru bir ideolojik-siyasi çizgi olduğunu her zaman için Mao vurgulamaktadır. Ne zaman bu doğru çizgiden sapılırsa o durumda sosyalizmde bir sapma başlamıştır diyor, Mao. Doğru siyasetin tayin ediciliği, yani komünist partisinin ekonomi, siyaset, ideoloji ve diğer alanlarda doğru bir çizgi izlemesi durumunda başarı sağlayacağı ne kadar kesin ve net bir gerçeklik ise çizgideki hatalı ve yanlış tutumlar sonucu da başarısızlığın alınacağı kaçınılmaz bir gerçekliktir. Parti içinde bürokratizmden ve devlet yönetiminde

bürokratizmden söz ediyor Mao. Hem de bunları yeni burjuvazinin parti ve devlet içindeki temsilcileri olarak değerlendiriyor. Parti içinde iki çizgi ve iki sınıftan söz ediyor. Kitle çizgisi ve kitle inisiyatifinden söz ederken, "her şeyi kadrolar belirler" tezini yanlış buluyor, tarihi yaratan üretim güçleri değil, sınıf mücadelesi ve kitlelerdir diyor. Sosyalist toplumda antagonist çelişmelerin var olduğunun ve sosyalizm boyunca sınıf mücadelesinin devam edeceğinin altını çiziyor. Sosyalist toplumda *"gelişmenin itici gücü çelişkilerin varlığıdır"* diyor ve bunu da uzlaşmazlık olarak değerlendiriyor. Mao, uzlaşır çelişki diye bir anlayışı felsefi olarak reddediyor. Proletarya diktatörlüğünün özü zordur ve bu diktatörlük komünizme kadar iç ve dış düşmanlara karşı sürekli olarak var olacaktır. Mao, "halkın devleti," "halkın partisi" gibi sınıflar üstü bir devlet ve demokrasi anlayışını sahtekarca dillendirip tez haline getiren Krusçev'in modern revizyonist düşüncelerine Marksist-Leninist devlet, parti ve sınıf teorileriyle karşı çıkarak amansız bir ideolojik mücadele yürüttü. Bir yandan uluslararası arenada bu amansız ideolojik mücadeleyi yürütürken öte yandan ise Çin ve ÇKP'nin içerisinde bürokrat burjuvalara karşı hem ideolojik hem de kültür devrimiyle doruğa varan bir politik mücadele yürüttü. Dolayısıyla bu tarihsel kesitte Marksizm-Leninizm'in bayrağını uluslararası düzlemde daha bir göndere çekmiştir. Bu mücadele sonucudur ki uluslararası düzlemde SBKP modern revizyonist çizgisinden birçok parti koparak Maoist çizgide yerini aldı. Mao, *'sosyalist toplumun itici güçleri sınıf çelişkilerinin varlığıdır'* diyerek, *"birlik, toplumsal gelişmenin itici gücüdür"* anlayışlarını reddetmektedir. Ve şunu söylüyor:

> *"Bu ifade, sosyalist toplumdaki çelişkileri ve çelişkinin toplumsal gelişmenin itici gücü olduğunu değil sadece dayanışmanın birliğini görmektedir. Bir kere böyle denildi mi, çelişkinin evrenselliği yasası inkar edilmiş, diyalektiğin yasaları askıya alınmış olur. Çelişki olmadan hareket olmaz ve toplum her zaman hareket yoluyla gelişir. Çelişkiler, sosyalizm çağında da toplumsal gelişmenin itici gücü olarak kalır, içte birlik olmadığındandır ki, birlik için sorumluluk, bunun için mücadele etmenin gerekliliği vardır. Eğer her zaman yüzde yüz*

birlik olsaydı, birlik için çalışmayı sürdürmenin gerekliliği nasıl açıklanabilirdi?" **(age.)**

Mao, "sosyalizmde sınıf mücadelesi esastır" derken bununla, gerek siyasal iktidarin ele geçirilmesinden sonra gerekse üretim araçlarının özel mülkiyetinin yerine kamu mülkiyetinin gelişmesinden sonra olsun, her dönem için ideolojik-siyasi cephelerde sonuna kadar bir sosyalist devrimin şart olduğunu vurgulamaktaydı. Sadece vurgulamakla sınırlı kalmıyor. Kitlelerin ideolojik-siyasi dönüşümünü hiçbir zaman aksatmamalı; kendi güçlerine güven, merkezileşmeden koparak daha fazla kitle inisiyatifi ve yönetimi, bürokratizm ve elitizme karşı uzlaşmaz olma, kolektif yönetim ve disiplin, maddi olmayan teşvikler ve kitlelerden kitlelere çizgisiyle demokratik merkeziyetçiliğin temel alındığı bir yönetim şeklini daima siyasetinin merkezine koyan komünist partisinin bu temel ilkeleri ışığında pratik olarak sosyalizmi inşa etmeye çalışıyordu. Ki bu tezleri sadece Çin'e özgü olmayıp evrensel bir nitelik taşımaktaydı. Bu temel ideolojik ve siyasi çizgi ışığındandır ki 1966 yılında Çin'de kültür devrimini başlattı... Hem de parti içindeki revizyonistlere karşı *"burjuva karargahlarını bombalayın"* diye kitlelere çağrı yaparak yeni bir iktidar savaşı başlattı. Birçok yanı bürokratizmle sarılmış olan devlet ve parti kadroları her alanda burjuvaziye ait olan mekanizmaları yeniden devreye sokmaya çalışıyordu. Kendilerini kitlelerden yalıtıp, onlara yabancı bir şekilde tepeden inmeci karar ve talimatlarla işi kurtarmaya çalışınca, bu yeni burjuvalara karşı başlatılan Çin kültür devrimi, kuşkusuzki dünya sosyalist, komünist ve devrimci hareketini de çok derinden etkiledi. Bu devrim sonrası ve onu takip eden yıllarda dünyada birçok komünist parti ve örgüt Mao çizgisinde hareket etmeye çalıştı veya eski revizyonist SBKP güdümlü partiden koparak yeni siyasi şekillenmelere gittiler. Bu gelişmelere paralel olarak 1972'de ortaya çıkan bir komünist partisi de şüphesizki Maoist Komünist Partisi oldu. Kısaca, Büyük Proleter Kültür Devrimi uluslararası komünist hareket, sosyalist ülkelerde geriye dönüşler, dahası sosyalizmin sorunları açısından başlı başına tarihsel bir aşama özelliğini taşımaktadır. Parti içinde kümelenen bu burjuva kliği aynı zamanda devletin diğer önemli yönetim kademelerini de ellerinde

bulundurmaktaydılar. Bunun başını Liu Sao-Çi çekmekteydi. Oysa bu burjuva klik 1956-57 yılında modern revizyonizmin başını çeken Krusçev haininin Çin Komünist Partisi içindeki ideolojik-siyasi kolu durumunda idi. Bu revizyonist klik partinin 8.Kongresi'nin bildirisine kapitalist yolu izleme çizgisini sızdırarak kısa bir süreliğine de olsa ÇKP'ye kabul ettirdi. İnsanın bilinçli dinamik rolü yerine tekniği ve üretici güçleri esas alan bu kliğin düşünceleri ÇKP Kısa Tarihi adlı kitapçıkta şöyle özetlemektedir:

> *"... 1957 yılında burjuva sağcılarının çılgınca saldırıları ve özellikle Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 20. Kongresi'nden sonra Krusçev-Brejnev dönek kliğinin, Lenin'in vatanında kapitalizmi geri getirmesi düşündürücü bir olaydı. Bu olay bize son derece derin bir ders verdi. Eğer sadece üretim araçlarının mülkiyet sisteminde bir sosyalist devrim yapılır, ama siyasi ve ideolojik cephelerde köklü bir sosyalist devrim yapılmazsa, sosyalist sistem sağlamlaştırılmaz... Sovyetler Birliği ve bütün dünya proletaryasını ideolojik bakımdan apansız yakalayan Krusçev-Brejnev dönek kliği, burjuva diktatörlüğünü geri getirdi. Bu, kötü bir şeydir, ama kötü bir şey iyi bir şeye dönüştürülebilir. Sovyetler Birliği'nde burjuva diktatörlüğünün geri getirilmesinden Sovyet halkı ve bütün dünya proletaryası ders çıkardı. Sovyetler Birliği'nde burjuvazinin iktidarının geri getirilmesi, tarihin bir bütün olarak gelişmesi içerisinde sadece geçici bir olaydır. Sovyetler Birliği proletaryası ve bütün milliyetlerden halk kitleleri, Krusçev-Brejnev dönek kliğini mutlaka yıkacak, proletarya diktatörlüğünü yeniden kuracak, Lenin ve Stalin'in başlattığı Ekim Devrimi yolunda ilerleyecektir."* **(Çin Komünist Partisi Kısa Tarihi, sf. 29-30)**

Başkan Mao, gerek ÇKP içerisinde gerekse uluslararası düzlemde Marksizm düşmanı akımlara karşı özellikle de 1957 sonrası Krusçev-Brejnev modern revizyonizminin uluslararası çizgisine karşı her cephede mücadeleyi daha güçlü bir şekilde başlatarak uluslararası komünist harekete ideolojik-siyasi önderlik etmede önemli mesafeler kaydetti. 1957'de toplanan 81 komünist partisi içerisinde yalnızca 9 komünist partisi Mao'nun başını çektiği ML çizgi etrafından Krusçev

modern revizyonist çizgisi karşısında saf tuttu. 57'de durum böyle iken ancak süreç içerisinde uluslararası düzlemde gelişip güçlenen çizgi, modern revizyonist çizgi değil Mao'nun temsil ettiği ML çizgi oldu. Ki, 1966 Çin Kültür Devrimi'nden sonra Mao'nun başkanlığını yaptığı ÇKP çizgisi etrafında uluslararası ölçekte geçmişin komünist partileri içerisinde yeni yeni saflaşmalar oldu. Modern revizyonist çizginin temsilciliğini yapan revizyonist partilerden bir bir kopuşlar yaşanarak 70'li yılların başına gelinceye dek dünyada güçlü Maoist akımlar siyasi olarak varlıklarını duyurdular. Mao'nun ideolojik ve siyasi çizgisi Çin Kültür Devrimi'yle birlikte gerek ülkede gerekse dünyada sosyalizmin sorunlarını ideolojik siyasi düzlemde geniş, derin ve yaygın bir şekilde tartışılmasını ve aynı zamanda Maoist çizginin her üç cephede, uluslararası yeni komünist hareketlerin, partilerin ve örgütlerin, ortaya çıkmasını beraberinde getirdi. "Mao Zedung Düşüncesi" vb. formülasyonların kullanılması da kültür devrimi sonrasına denk gelmektedir. Denilebilir ki kültür devrimi, Mao'nun Marksizm-Leninizm'e her üç alanda yaptığı nitel katkılarının evrensel anlamda politik olarak kendisini güçlü bir şekilde duyurduğu ilk büyük kilometre taşı olmuştur. Yani Çin Kültür Devrimi; Mao'nun evrensel tezlerinin, Maoizm olarak (o süreçte böyle bir ifade henüz savunulmasa da) dünyada kabul görmesinin de tarihsel-siyasal dönüm noktası oldu. 1935 yılı Zunyi genişletilmiş siyasi büro toplantısıyla embriyon şeklinde doğan Maoizm, Proleter Kültür Devrimi'yle hem ideolojik hem de siyasi evrimleşmesini tamamladı. Çünkü kültür devrimi, dünya komünistlerine sosyalizm sorunları noktasında apayrı bir ideolojik bilinç kattı. Bu devrimin diğer özelliklerinin yanı sıra en tayin edici özelliğinin bu gibi ülkelerde de devrimlerin, zorunlu ve gerekli olacağını somut bir şekilde açığa çıkartmış olmasıdır. Böylesine bir devrim daha önce ne Sovyetler Birliği'nde ne de herhangi bir demokratik ve sosyalist ülkede gerçekleşti. Bu, aynı zamanda Mao'nun yukarıda işaret ettiğimiz gibi sosyalizm dönemi boyunca burjuvaziye karşı proletaryanın sürekli bir şekilde siyasi ve ideolojik bakımdan kendi iktidarını koruması için tetikte olması; komünizme kadar, kapitalist yolcuların iktidarı burjuvaziye teslim etmelerinin önünde engel olmak için bu gibi devrimlerin bir çok kez

yapılmasının da komünist partisinin/partilerinin temel görevleri arasında olduğunu gösterdi. Yani bu türden kültür devrimleri aracılığıyla sosyalizmi inşa etmenin asla vazgeçilmez bir ilke olduğunu Mao, Çin pratiğinde çok net bir şekilde bize gösterdi.

Sosyalizm boyunca iki sınıf, iki çizgi mücadelesi hem partide hem de toplumda devam etmektedir diyor Mao. Mao sadece bir kültür devrimiyle sosyalizmin korunacağını ve inşasının gelişeceğini savunmuyordu. O, proletarya diktatörlüğünü siyasi, ideolojik, iktisadi ve örgütsel bakımlardan sağlamlaştırmak için, uzun ve amansız bir mücadele yürütülmesi gerektiğine işaret etmektedir. O'nun sadece bir kültür devrimiyle yetinilemeyeceği fikri *"bir, iki, üç ve hatta dört kültür devrimi gereklidir"* sözlerinden anlaşılmaktadır. Aynı şekilde sosyalizm boyunca komünist partisi doğru bir siyaset etrafında kitlelerin kafasını ideolojik-siyasi olarak donatmalıdır. Tüm bunlar neyi gösteriyor? Elbetteki sosyalizmde sınıfların varlığını ve sosyalizm boyunca sınıf mücadelesinin esas olarak devam edeceğini, zaman zaman ise kültür devrimleriyle kanlı savaşların yaşanacağını, dahası sosyalizm dönemi boyunca çelişkilerin devam edeceği, bunun da antagonist bir şekilde varlığını sürdüreceği gerçekliğini gösteriyor. Sosyalizmde geriye dönüşü engellemenin anahtarının ise doğru bir ideolojik-siyasi çizgiye sahip olmaktan başka bir araç olmayacağı resnelliğini gözler önüne sermektedir. İktidara sahip çıkacak ana gücün de kitlelerden başkası olamayacağı gerçekliğidir. Siyaset bunun üzerine yapılır, başka bir deyişle örgüt/parti çıkarları değil de kitlelerin çıkarları esas alınır, bireyin çıkarları değil toplumun çıkarı esas alınır. Kadrolar, emir yağdıran birer bürokrat değil birer kitle önderi ve ondan kopmayan teorik pratik öncü ise, parti içinde iki çizgi mücadelesi doğru bir siyaset altında yürütülürse, halk içindeki çelişkilerin, bizimle düşman arasındaki çelişkilerin çözümü siyaseti, sanayi ile tarım arasındaki ilişki, köy ile kent, işçi ile köylü arasındaki çelişki, kafa ile kol emeği arasındaki çelişki, yönetenle yönetilen arasındaki çelişki doğru bir siyaset altında yürütülürse, o zaman sosyalizmde geriye dönüşler yaşanmaz. Sosyalizmin, ileriye doğru inşası daha da güçlenecek ve komünizme doğru yol alacaktır. Dış düşmanlarımız ne kadar saldırırsa saldırsın aslolan devrimin başında

ve iktidarda olan proletaryanın siyasi alandaki öncü/örgütleyici gücü olan komünist partisinin doğru bir ideolojik-siyasi çizgi izleyerek önderlik etmesidir. Bu evrensel ilkeye sıkı sıkıya bağlı kalındıkça hiçbir gerici güç kendi özgücüne güvenen bir MLM siyasi gücü yenemez. Bu konuyu tek tümceyle özetleyecek olursak, Mao'nun sosyalizmin sorunları ve en önemlisi de sosyalizmde geriye dönüşlerin siyasi/sınıfsal ve ideolojik kökenleri noktasında ortaya koyduğu, dahası kültür devrimiyle pratik olarak kanıtlanan temel teorik tezleri savunmayan ve bu tezler ışığında saflarını belirlemeyenler ve bu yapılanları MLM'ye katkı olarak değerlendirmeyenler komünist olamaz. Yoldaş Kaypakkaya bu tespiti daha TİİKP içerisinde iken yapmıştı. Daha açıkçası TİİKP'ten ayrılmadan TİİKP program taslağı tartışmaya sunulduğunda bu taslağa "Hareketimizin Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ürünü olduğu belirtilmeliydi" tespitini TİİKP program taslağına ilişkin önerilerini sıraladığı "ekler ve düzeltmeler" bölümünde ifade ediyor. Sözün kısası bu söylem TKP(ML) için değil TİİKP içinde iken söylenmiş bir söz. Ama biz bu tespitin doğru ve bilimsel olduğunu TKP(ML) için de kabul ediyoruz. Ve buna göre de tartışmamızı yürüteceğiz.

Önce bu soruna felsefi açıdan açıklık getirelim. Çünkü bu tespite karşı çıkan birçok insan Çin Büyük Proleter Kültür Devrimi'ni "dış faktör" olarak ele alıyor. Buradan da mekanik bir şekilde hareket ederek TKP(ML) "iç olgudur", yani *"TKP(ML) Çin topraklarında doğmamış ki kültür devriminin de ürünü olsun"* diye eleştiri yürütenler var. İlk bakışta yoldaş Kaypakkaya'nın bu tespitini idealist bir anlayış olarak değerlendirmek gerek. Ama işin gerçek iç ve dış nedenlerine, daha doğrusu diyalektik yorumlamasına indiğimizde idealist ve metafizik görüş açısının yoldaş Kaypakkaya'dadeğil, aksini savunanlarda olduğu açığa çıkar. İnsanın beyni düşünmek açısından organizma olarak ölmüşse, o durumda o insanın hiçbir fikir edinmesi imkansızdır. Bu anlamda madde birincildir. Fakat işleyen, yani organizma olarak körelmeyen bir beyin düşünceyi nereden alır? İşte meselenin kilit noktası burasıdır. Üzerinde duralım: Marks, "İnsan bilincini belirleyen sosyal çevresidir" diyor. Dahası insan bilincini belirleyen maddi varlıklardır. Yani insanların sosyal faaliyetleri

sonucu ortaya çıkan varlıklar ve doğa varlıklarıdır. Elbetteki her maddede bilinç, fikir yoktur ve olamaz. Bu, sadece insana özgüdür. O halde bir insan sosyal faaliyet içerisine girmez veya bir insanın sosyal ilişkisi olmazsa o insan bir fikir edinebilir mi? İnsan, sosyal varlıktır. İnsan insanlarla ilişkisi olduğu müddetçe insansal varlığından söz edilir. Buna göre insanın beyninin olması demek onun düşünmesi-düşündüğü anlamına gelmez. Tersi durumda "insan daha doğmadan düşüncesi şekillenir" idealist tezini savunmamız gerekir. Bir insanı daha çocuk iken götürüp ormana hayvanların içerisine bırakalım. Bu çocuk bir insan gibi düşünüp mü hareket edecek yoksa hayvan gibi mi hareket edecek? Elbetteki hayvan gibi hareket edecek. Demek ki "çelişkinin içte olması, belirleyici olan iç çelişkidir" tezini mekanik bir şekilde yorumlamak idealizmdir. Buradan hareketle Çin dünya dışı, dahası nesnel varlık dışı bir olgu değil. Onun da ötesinde bir ideolojik-siyasi hattan söz ediyoruz. Bu ideolojik-siyasi hattın elbetteki uluslararası boyutu olacaktır. Onu da bir kenara bırakalım: Marksizm işçi sınıfının evrensel ideolojisidir diyoruz. Ama bu ideolojiyi birey olarak ilk kapan işçi sınıfı değil. Tersini düşünmek Marksist-Leninist devrim ve parti teorisini reddetmek olur. Marks, Lenin, Mao ve diğer büyük öğretmenler "İşçi sınıfına bilinç dışarıdan götürülür" diyor. Bu durumda yani "Partimizin Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ürün olduğu" tezine karşı çıkanların, ustaların "sınıfa bilinç dişarıdan götürülür" tezini idealist olarak nitelendirmeleri gerekir. Tutarlılık budur. Marksist bilgi teorisini teorik düzlemde de olsa ilk olarak öğrenenlerin aydın küçük burjuvalar olduğunu tartışmaya bile gerek görmüyoruz. Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao, hepsi de sınıf olarak küçük burjuva kökenlidir. O halde, "yani iç faktörler belirleyicidir" tezini kaba bir şekilde yorumlayanlara göre Marksist teorinin ilk kuramcıları işçiler olmalıydı. Dahası, İbrahim yerine bir işçi parti kurucusu olmalıydı. Demek ki "iç olgu" sorununda kaba materyalist bir tarzda idealizme düşmüşüz demektir. MLM bilgi teorisinin oluşmasında sadece ülke toprakları tayin edici olmaz. Marksist bilgi teorisinin üç ana kaynağını sınıf mücadelesi, üretim faaliyeti ve bilimsel deneyler oluşturur. Burada bilince çıkartılması gereken ana halka bir partinin ideolojik-siyasi şekillenmesinin

uluslararası boyutunun olup olmadığı ve bu boyutun da tayin edici boyutunu kavramak olmalıdır. Yoksa, elbetteki Maoist parti Türkiye-Kuzey Kürdistan topraklarında kurulmuştur. Burada sınıflar ve çelişkiler olmazsa parti de kurulmaz. Fakat Çin gibi bir ülkede söz konusu kültür devrimi gerçekleşmemiş olsaydı TKP(ML) gibi Maoist çizgide bir parti de Türkiye-Kuzey Kürdistan cografyasında siyasi şekillenmeye gitmemiş, en azından o tarihsel kesitte doğmamış olacaktı. Bir yandan Büyük Ekim Devrimi ile dünyada birçok komünist partisinin doğuşundan söz etmek ama öte yandan ise "Maoist parti Çin Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin ürünüdür" tezi için "idealisttir" demek, gerçekçi ve bilimsel bir yaklaşım olmaz. Nasıl ki Ekim Devrimi'nin gerçekliği sonucu da dünyada birçok komünist parti doğdu, aynı şekilde Çin Büyük Proleter Kültür Devrimi sonucu dünyada Maoist çizğide komünist partileri doğup şekillendi. Bu da aynı zamanda Maoizm'in uluslararası siyasi düzlemdeki nüfuzunun güçlü bir manivelası oldu.

II- Felsefe Alanındaki Katkıları

Maoizm'i Maoizm yapan temel unsurlardan birisi de Mao'nun Marksizm-Leninizm'e felsefe alanında yaptığı niteliksel katkılardır. Daha önce yaptığımız özet yorumlarda Mao'nun felsefe alanında yaptığı temel katkının, çelişki yasası olduğunu belirtmiştik. Dolayısıyla bu konu üzerinde duracağız.

Mao'nun felsefe alanında çelişki yasasına katkısından söz ederken, bununla doğada, toplumda ve düşüncede çelişkinin varlığından ilk olarak söz eden ustanın Mao olduğu iddiasında değiliz. Fakat Mao bu konuda yazımızın akışı içerisinde de görüleceği gibi çelişki yasasını tüm boyutlarıyla derinleştirip zenginleştirmiştir. Diyalektiğin dört kanunu yerine sadece bir kanunundan söz etmesi ve diğer kanunlardan ayrı ayrı söz etmenin yanlış ve hatalı bir bakış açısı olduğunu belirtmesi, dahası bu konu üzerine ayrıntılı bilimsel tezler ileri sürmesi, gelinen aşamada felsefi alanda en bilimsel ve berrak bir nitel katkıdır. Aynı şekilde teori-pratik ilişkisinde, pratiğin belirleyici olduğuna dair net, berrak ve ayrıntılı bilimsel tezler ortaya koymakla da önemli katkılar sunmuştur. Bundan hareketledir ki Hegel'in ortaya attığı, Engels'in ise savunduğu "Özgürlük, zorunluluğun bilincine varmaktır" tezi yerine, "Özgürlük, zorunluluğun bilincine varmakla sınırlandırılamaz" deyip, "esas olarak bu bilincin pratikte bir anlam ifade etmesi için mücadele yürütmek, yani dönüştürmek zorunludur" tezini ekliyor. Teori-pratiğin diyalektik birliği içinde, praksis diye ifade edilen olguya bir başka deyişle Mao, değiştirici/dönüştürücü asıl güç düşünce ile eylem birliğidir diyor. Yine Mao, Engels'in "yadsımanın yadsıması" diye ortaya koyduğu tezi eleştirerek, bunun yerine "olumlama, yadsıma" bilimsel felsefi bakış açısını oturtmuştur.

Daha önce işaret ettiğimiz gibi Mao'nun felsefe alanındaki katkıları, Engels'in diyalektiğin üç temel kanunu olduğu anlayışını reddetmesi, aynı zamanda Stalin'in diyalektiği "dört kategori" altında ifade etmesine karşı yürüttüğü eleştiri ve alternatif tezlerdir de.

Mao'nun Engels yoldaşa ilişkin bu konuda yürüttüğü eleştiriler şöyledir:

> *"Engels üç kategoriden söz etmişti ama, bana sorarsanız ben bu kategorilerin ikisine inanıyorum (zıtların birliği en temel kanundur, nicelik ve niteliğin birbirine dönüşmesi, nicelik ve nitelik zıtların birliğinden ibarettir ve yadsımanın yadsıması ise hiç yoktur.)*
>
> *Nicelikle niteliğin birbirine dönüşmesini, yadsımanın yadsımasını ve zıtların birliği kanununu aynı düzeyde yan yana koymak 'tekçilik' (monizm) değil, 'üç'çülüktür. En temel şey, zıtların birliğidir. Nicelikle niteliğin birbirine dönüşmesi, nicelik ve nitelik zıtların birliğidir. Yadsımanın yadsıması diye bir şey yoktur. Olumlama, yadsıma, olumlama, yadsıma... Şeylerin gelişiminde, olaylar zincirinin her halkası, hem olumlama hem de yadsımadır. Köleci toplum ilkel toplumun yadsınmasıydı, ama feodal toplum açısından olumlamayı teşkil ediyordu. Feodal toplum köleci toplum açısından yadsınmaydı ama kapitalist toplum açısından olumlamayı teşkil ediyordu.*
>
> *Kapitalist toplum feodal toplumun yadsınmasıydı. Ama o da Sosyalist toplum açısından olumlamadır" **(Mao; cilt 6, Sf; 327)***

Mao, teori-pratik ilişkisinde "esas olarak pratik belirleyicidir" derken bununla teori pratiği veya üst yapı alt yapıyı hiçbir zaman ve dönem belirleyemez tezlerine karşı çıkmaktadır. Daha açıkçası teori-pratik ilişkisinde pratik esas olarak belirleyicidir derken bazı dönemler teori pratiği belirler diyor. Bunu devrim sonrası iktidar dönemi için, doğru bir ideolojik-siyasi çizgi her başarının anahtarıdır şeklinde vurgulamaktadır. Üst yapının alt yapıyı belirleyeceğine karşı çıkan anlayışları mekanik materyalist olarak değerlendirerek şu önemli noktaların altını çizmektedir:

> *"Bazıları, belli çelişkilerde durumun böyle olmadığını sanmaktadırlar. Örneğin üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkide, üretici güçler ana yönken, teori ile pratik arasındaki çelişkide, pratik ana yöndür. Ekonomik alt yapı ile bunun üst yapısı arasındaki çelişkide, ekonomik alt yapı ana yöndür ve bunların karşılıklı durumlarında bir değişme yoktur deniyor. Bu, diyalektik materyalizm değil, mekanik*

materyalizmin görüşüdür. Üretici güçlerin, pratiğin, ekonomik altyapının genellikle ana ve belirleyici rol oynadıkları doğrudur. Bunu yadsıyan materyalist değildir. Ama belli koşullar altında, üretim ilişkileri, teori ve üstyapı gibi yönler, kendilerini, baş ve belirleyici rolde ortaya koyabilirler. Bunu da kabul etmek gerekir. Üretim ilişkileri değişmeksizin üretici güçler gelişemiyorsa, üretim ilişkilerindeki değişme, baş ve belirleyici bir rol oynar. Lenin'in, 'devrimci teori olmadan, devrimci hareket olamaz' sözlerini söylediği sırada, devrimci teorinin yaratılması ve savunulması, baş ve belirleyici bir rol oynuyordu. Herhangi bir iş yapılacağı zaman, bu işin yapılması ile ilgili buyruklar, yöntemler, plan ya da ilkeler yoksa ana ve belirleyici etken buyruk, yöntem, plan ya da ilkedir. Üst yapının (siyaset, kültür vb.) ekonomik alt yapının gelişmesine engel olduğu zamanlarda, siyasal ve kültürel reformlar baş ve belirleyici rol oynarlar. Bunu söylemekle materyalizme ters mi düşüyoruz? Hayır." **(abç) (Mao. Teori Ve Pratik. Sf, 52)**

Bu yaklaşım doğru bir felsefi bakış açısı olup Lenin'in teori-pratik ilişkisi için söylediklerinin daha üst düzeyde geliştirilmesidir.

Lenin, 1917 Ekim Devrimi öngünlerinde, devrim sonrası siyasi iktidarın doğru bir ideolojik-siyasal çizgi altında yürütülmesi durumunda bu toplumun başarılı bir şekilde nihai topluma doğru yürüyeceğine dair Ziyonev ile yaptığı bir tartışmada şunların altını çizmektedir:

"İktidarı aldığımızda ki bu çok yakında olacak ve bu iktidarımız Marksist felsefeye dayanacak. Eğer ona sözde değil, gerçek anlamda sadık kalırsak ve kitleleri yaratıcı ruhları ve mantıklarıyla yapılanmanın içine çekersek, işte o zaman yeni toplumu ciddi hatalara düşmeden kurabiliriz."

Bu bakış açısı doğru bir felsefi bakış açısıdır. Sosyalizmin sorunlarına ancak bu temel bakış açısı ve bunun üzerinden şekillenecek doğru siyasetler altından bakılabilir. Sosyalizmden komünizme doğru adım adım inşa edilebilir. Bu aynı zamanda çelişkinin farklı yönlerinin belirli koşullar altında birbirine dönüşmesi demektir.

Mao, çelişki yasası, yani zıtların birliği yasası, diyalektiğin temel yasasıdır derken, bununla aynı zamanda bir çelişkinin iki yönünün olduğu gerçekliğini vurgulamaktadır. Çelişkinin ana ve ikincil yönlerinden birisinin baş diğerinin ise ikincil çelişki olduğunu, dahası her şeyin içerisinde bu yönlerin bir arada olduğunu çok derinlikli ve kapsamlı bir şekilde ortaya koymuştur.

Yine, her farkın bir çelişkiyi ifade ettiğini çok net ve berrak bir şekilde ortaya koyan Mao, bu konuda da Sovyet Deborin Okulu'nun içine düştüğü hatalı yanların teorik eleştirisini yapmıştır.

Mao, 1937 yılında "Çelişki Üzerine" adlı makalesinde sovyet filozof Deborin'i şöyle eleştirmektedir:

> *"Şeyler içindeki çelişkinin yasası, yani karşıtların birliği yasası, materyalist diyalektiğin temel yasasıdır. Lenin 'doğru anlamda diyalektik, eşyanın özündeki çelişkilerin incelenmesidir' diyor.*
>
> *Lenin, bu yasadan, sık sık diyalektiğin aslı diye söz eder ve buna, diyalektiğin özü de der. Bu nedenle, bu yasayı incelerken epeyce yaygın konulara, felsefenin birçok sorununa değinmeden edemeyeceğiz. Bütün bu sorunları aydınlığa kavuşturabilirsek, materyalist diyalektik üzerinde temel bir anlayışa ulaşabileceğiz.*
>
> *Bu sorunlar şunlardır: iki dünya görüşü, çelişkinin evrenselliği, çelişkinin özgüllüğü, baş çelişki ve çelişkinin ana yönü, bir çelişkinin yönlerinin özdeşliği ve savaşımı, çelişkide uzlaşmaz karşıtların rolü."*

Tüm bu doğru ve bilimsel felsefi bakış açısıyla çelişkiler üzerine oldukça derin ve kapsamlı tezler ileri süren Mao doğa, toplum ve düşünce alanında Marksizm-Leninizm'in felsefi görüş açısını daha net ve berrak bir şekilde idealist ve metafizik ideoloji ve yönteme karşı savunup geliştirmiştir. Bu görüş açısıyla 'insan kavramındaki her farklılığa nesnel bir çelişkiyi yansıtıyor gözüyle bakılmamalıdır' diyen Deborin Okulu'nun konuya ilişkin görüşlerini şöyle eleştiriyor:

> *"Sovyet felsefe çevrelerindeki tartışmalara bakılırsa, Deborin okulu, çelişkinin, sürecin başında ortaya çıkmadığı, ancak gelişmenin belirli bir aşamasında ortaya çıktığı*

görüşündedir. Yani o ana kadar gelişme, iç nedenlerle değil, dış nedenlerle olmaktadır.

Böylece Deborin, metafizik dış nedenler ve mekanizm teorisine dönmektedir. Somut sorunların tahlilinde böyle bir görüş uygulayan Deborin Okulu, Sovyetler Birliği'nde mevcut koşullar altında 'kulaklar' ile genellikle 'köylüler' arasında yalnızca fark olup çelişki olmadığı görüşünü benimsemekte ve böylece Buharin'in görüşleriyle tam bir birlik içinde bulunmaktadır. Fransız devrimini tahlil ederken, devrimden önce, işçilerin, köylülerin ve burjuvazinin oluşturduğu birlikte, çelişkiler olmayıp, yalnız farklar olduğu iddiasındaydılar.

Bunlar anti-Marksist görüşlerdir. Deborin Okulu, dünyadaki her farkın bir çelişkiyi içerdiğini ve bu farkın çelişkinin tam kendisi olduğunu anlamıyor. Emek ile sermaye, önceleri yoğun olmamakla birlikte, var oldukları günden beri çelişiktirler. Sovyetler Birliği'ndeki toplumsal koşullar altında bile işçiler ile sermaye arasındaki gibi bir uzlaşmaz karşıtlığa ya da sınıf savaşımına gitmemekle birlikte, bir çelişkidir. Sosyalist kuruluş döneminde, işçiler ile köylüler sağlam bir birlik kurmuşlardır ve bu çelişkiyi sosyalizmden komünizme ilerleme sürecinde yavaş yavaş çözeceklerdir. Bu, çelişkilerin varlığı-yokluğu sorunu değil, özelliklerindeki ayrılıklar sorunudur. Çelişki evrenseldir, mutlaktır ve şeylerin bütün gelişme sürecinde vardır ve bütün süreçlerde baştan sona devam edip gider" **(Mao, Teori ve Pratik Sf. 35-36)**

Farklı çelişkiler farklı yöntemlerle çözülür. Mao'nun çelişkilerin çözüm yöntemine ilişkin (bununla, toplumsal-siyasal olayları ve çelişkileri kastediyoruz) ileri sürdüğü teori ışığında hareket edilmediği zaman, yani halk içindeki çelişkiler doğru bir siyasetle çözülmediği zaman, bu sınıf ve tabakalar arasındaki çelişkinin boyutu savaşa dönüşür. Çelişki tabiatı gereği uzlaşmazdır. Buna dair daha önce vurgu yapmıştık. Ancak çelişkinin aldığı boyut, örneğin çelişkinin bir yönünün diğerini alt etmesi veya hakim hale gelmesi için bir devrim gereklidir. Bizim dediğimiz bu devrim, öylesine klasik anlamda anladığımız silaha/zora dayalı devrim değildir. Yani her devrimin illa da zora dayalı olduğunu söylersek, bir demokratik halk iktidarından sosyalizme (Kültür devrimleri örneği hariç), oradan da komünizme tedricen geçiş yerine mevcut toplumsal sınıf ve tabakalara karşı

(proletarya sınıfı dışında kalanlar) zor kullanarak devrim yapmamız gerekecektir. Anlaşılacağı gibi dikkatleri çekmek istediğimiz husus bu değildir. Kilit nokta şudur: Halk sınıf ve tabakalarına karşı yöntemimiz, onları eğitmek/ikna etmek değil de zora dayalı olursa, bu, proletaryanın siyaseti değil burjuvazinin siyaseti olur. Bu siyaset tarzı gericidir, karşı-devrimcidir.

Bunu söylerken genel olarak sınıflara karşı izlenen siyasetle tek tek bireylere karşı izlenen politikaları birbirine karıştırmamalıyız. Bir sınıfa karşı izlenen genel siyaset farklı olur. Ama nesnel olarak halk sınıf ve tabakalarından birine karşı siyaset farklı olur.

Örneğin sınıf yapısı gereği yoksuldur-emekçidir. Fakat politik-subjektif olarak ajan, işbirlikçi veya karşı devrimci olabilir. Dolayısıyla bu özgün durum, halka karşı izlenen genel siyaseti değiştirmez. Yani istisnalara göre genel bir politika oluşturulmaz.

Nitelik bakımdan farklı çelişkiler ve bunların çözümü için Mao şunları belirtiyor:

> *"... İki tür toplumsal çelişmeyle karşı karşıyayız. Bizimle düşman arasındaki çelişmeler ve halk içindeki çelişmeler. Bu ikisi tamamen farklı nitelikte çelişmelerdir."*
>
> *"Bizimle düşman arasındaki çelişmeler ile halk içindeki çelişmeler farklı nitelikte olduklarına göre, farklı yöntemlerle çözülmeleri gerekir. Kısacası, birincide sorun, bizimle düşman arasına kesin bir çizgi çekme sorunu, ikincide ise doğruyla yanlış arasına kesin bir çizgi çekme sorunudur. Bizimle düşman arasındaki ayrımın da aynı zamanda bir doğru ve yanlış sorunu olduğu elbette bir gerçektir. Örneğin, kimin haklı olduğu, bizim mi, yoksa iç ve dış gericilerin, emperyalistlerin, feodallerin ve bürokrat kapitalistlerin mi haklı oldukları sorunu da bir doğru yanlış sorunudur, ama bu, halk içindeki doğru ve yanlış sorunlarından ayrı bir sınıflamaya girer."*
> **(Mao, Seçme Eserler. Cilt 5. Sf: 419-420)**

Bu, çelişki sorununda felsefi bakış açısının toplumsal ve siyasal alana siyaset olarak indirgenmesidir. Felsefi alanda doğruyu temsil etmediğimiz koşullarda, yani doğru bir ideolojimizin olmadığı yerde siyaset alanında da başarılı olmamız mümkün değildir. Bazen anlık

veya dönemsel başarılar elde edilebilir, ama bu her zaman doğru bir ideolojiye sahip olunduğu anlamına gelmez. Her başarı doğrulardan yola çıkılarak elde edilmiştir diye bir tez savunmak veya bu yönlü bir tezi savunmaya kalkışmak MLM' yi değil pragmatizmi savunmaktır. Dahası, "hareket her şey, amaç (ideoloji-teori) hiçbir şey diyen revizyonist-reformist Bernstein'le aynı çizgiyi savunmaktır.

Başkan Mao, Stalin yoldaşın diyalektiğin dört özelliğinden söz etmesine ilişkin eleştirilerini söyle sürdürüyor:

> *"Stalin'de önemli ölçüde, metafizik vardı ve birçok kişiye metafiziği izlemelerini öğretti. Stalin, Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Kısa Ders'te, Marksist diyalektiğin dört ana özelliğinin olduğunu söylüyor. Stalin, birinci özellik olarak şeylerin birbirleriyle olan ilişkilerini ele alırken, bundan, sanki şeyler nedensiz olarak birbirleriyle ilişkiliymiş gibi söz ediyor. Peki, o zaman birbiriyle ilişkili olan nedir? Birbiriyle ilişkili olan, bir şeyin birbiriyle çelişen iki yönüdür. Her şeyin birbiriyle çelişen iki yönü vardır.*
>
> *Diyalektiğin dördüncü özelliği ile ilgili olarak da, bütün şeylerde var olan iç çelişmeden söz ediyor, ama sonra da, zıtların birliğinden hiç söz etmeksizin, sadece zıtların mücadelesini ele alıyor. Diyalektiğin temel yasası olan zıtların birliğine göre, hem birbirlerini karşılıklı olarak dışarıda bırakan, hem de birbirlerine dönüşen karşıtlar arasında, hem mücadele, hem de birlik vardır.*
>
> *Stalin'in bakış açısı, Sovyetler Birliği'nde derlenen Kısa Felsefe Sözlüğü'nün dördüncü baskısındaki 'özdeşlik' maddesine de yansımıştır. Orada şöyle deniyor: 'Savaş ile barış, burjuvazi ile proletarya, hayat ile ölüm ve buna benzer diğer olgular arasında özdeşlik olamaz, çünkü bunlar temelden birbirlerinin karşıtıdırlar ve birbirlerini karşılıklı olarak dışarıda bırakırlar.' Başka bir deyişle, birbirlerine temelden karşıt olan bu olgular arasında Marksist anlamda özdeşlik yoktur; tersine bunlar sadece birbirlerini karşılıklı olarak dışarıda bırakırlar, birbirleriyle ilişkili değillerdir ve belli koşullarda birbirlerine dönüşemezler. Bu yorum tamamen yanlıştır.*
>
> *Onlara göre, savaş savaştır, barış da barış; bu ikisi birbirlerini karşılıklı olarak dışarıda bırakırlar, birbirleriyle hiçbir şekilde ilişkili değillerdir ve savaş barışa, barış da*

savaşa dönüşemez. Lenin, Clausewitz'den şu alıntıyı yapmıştı: 'Savaş, siyasetin başka yollarla sürdürülmesidir.' Barış zamanındaki mücadele siyasettir; bazı özel yollara başvurulmasına rağmen savaş da öyledir. Savaş da, barış da hem birbirlerini karşılıklı olarak dışarıda bırakırlar, hem de birbirleriyle ilişkilidirler ve belli koşullarda birbirlerine dönüşürler. Eğer savaş, barış zamanında için için kaynamasa, nasıl olur da birdenbire patlak verir? Eğer barış, savaş sırasında için için gelişmezse, nasıl olur da birdenbire bir olgu haline gelebilir?

... Eğer burjuvazi ile proletarya birbirlerine dönüşemezlerse, nasıl oluyor da devrim yoluyla proletarya yöneten, burjuvazi ise yönetilen durumuna gelebiliyor?" **(Mao.Cilt V.Sf;399-400)**

Mao felsefe alanında Stalin yoldaşa ilişkin eleştirilerini söyle sürdürüyor:

"Stalin, zıtların mücadelesiyle zıtların birliği arasındaki bağı göremedi. Sovyetler Birliği'ndeki bazı insanlar o kadar metafizik ve o kadar katı bir biçimde düşünmektedir ki, zıtların birliği diye bir şey olduğunu kabul etmeyi reddederek bir şeyin sadece şu ya da bu olması gerektiğini düşünüyorlar. Dolayısıyla siyasi hatalar yapılıyor.

Biz, zıtların birliği kavramına bağlıyız ve yüz çiçek açsın, yüz düşünce birbiriyle yarışsın siyasetini benimsiyoruz. Güzel kokulu çiçekler açarken, zehirli otların da kaçınılmaz olarak yeşerdiğini göreceksiniz. Bunda korkulacak bir şey yoktur, hatta belli koşullarda onlar bile iyi bir şeye dönüştürülebilir." **(abç) (age.Sf; 401)**

Mao'nun felsefe alanında Marksizm'e yaptığı katkılar, Lenin'den sonra nitel katkılardır. Ki, bu bilimsel felsefi bakış açısıyladır ki gerek SSCB'de, gerek Çin'de, gerekse uluslararası komünist hareket içerisinde Marksizm'den sapan, dahası onu revize etmeye çalışan tüm anti-Marksist düşünce akımlarına karşı ortaya konulan bu bilimsel tezler, '50'li yılların ortalarında başlayan Kruşçev-Brejnev modern revizyonist çizgi ve ideolojilerin panzehiri olarak dünya proletaryasının elinde daha üst düzeyde felsefi tezler olarak dalgalanmaktadır.

Hiç şüphesiz ki Mao'nun felsefi alanda derinleştirip zenginleştirdiği bir konu da parti içerisindeki iki çizgi ve siyasetidir.

Çelişkisiz hiçbir şeyden söz edilemez belirlemesinden hareketle Komünist Partisi de bir olgu olduğundan onun da kendi içerisinde de farklı görüşler sürekli olarak mevcuttur diyoruz. Çelişkisiz bir partiden söz edilemez. Bir başka deyişle toplumda sınıflar var olduğu müddetçe parti içerisinde iki çizgi de var olacaktır. Bu, komünistlerin iradesi dışında nesnel bir olgudur. Bu, eşyanın tabiatı gereğidir. Ama bu çizgi mücadelesinin veya bu çizgilerin, sürekli aynı boyutta parti içerisindeki varlığını sürdürdüğünü de söylemek doğru değildir. Kelimenin gerçek anlamıyla iki çizgi, farklı fikirlerin bir arada ve mücadele içerisinde olması demektir. Fakat bu, bazen nüans ayrılıkları temelinde olabileceği gibi, bazen ise sistemleşmiş çizgiler temelinde kendisini gösterir. Dolayısıyla bu duruma karşı da farklı yöntem izlenir/izlenmelidir. Mao'nun bu konu üzerine oldukça derinlikli ve kapsamlı teorik analizleri mevcuttur. Dolayısıyla Mao'ya atfen ÇKP Kısa Tarihi adlı kitapta kısaca şunlar geçmektedir:

> *"Parti içindeki mücadele doğru bir şekilde yürütülmelidir. Özünde birbirlerinden farklı olan iki çelişmeyi, yani bizimle düşman arasındaki çelişme ile halk içindeki çelişmeleri birbirinden doğru bir şekilde ayırmak gerekir. İşte, partinin, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi ilkeleri temeli üzerinde birliğini güçlendirmesinin, düşmanı yenerek proletaryayı ve devrimci halk kitlelerini zafere ulaştırmasının temel güvencesi budur.*
>
> *Parti içine sızmış olan bir avuç burjuva tertipçisi, mevki düşkünü, dönek, casus ve yabancı ülkelerle gizli bağları olan hainler tamamen açığa çıkarılmalıdır. Kötü unsurlar, kendilerini gizleme, gizli tertiplere girişme ve ikiyüzlü davranma alışkanlığına sahiptirler...*
>
> *Parti içindeki hatalı yoldaşlara karşı farklı bir ilkeden hareket etmeli, ideolojik açıklık sağlamak ve yoldaşlar arasında birlik yaratmak üzere, 'birlik-eleştiri-birlik', 'gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkartmak' ve 'hastayı kurtarmak için hastalığı tedavi etmek' ilkelerini uygulamalıyız. ...Geçmişte yapılan bütün hatalar hiç acımadan açığa çıkarılmalı ve gelecekte daha dikkatli ve daha*

iyi çalışabilmek' için, geçmişte kötü olan her şeyi bilimsel bir şekilde tahlil etmeli ..." **(Çin Komünist Parti Kisa Tarihi. Sf; 39-40)**

Özcesi, Mao'nun felsefe alanında Marksizm'e yaptığı nitel katkı ve Mao'nun felsefe alanındaki tezleri Marksizm-Leninizm'den etkilenmiş ama özünde ona yabancı bilumum oportünist ve revizyonist düşünce akımlarına karşı en üst düzeyde savunulmalı ve bu yolda yürünmelidir. Çünkü günümüzde Mao'nun felsefi bakış açısı ve katkıları savunulmadan Marksizm-Leninizm savunulamaz.

3- Ekonomi-Politik Alanındaki Katkıları

Mao'nun ekonomi-politik konusunda en belirgin katkılarını genel hatlarıyla ortaya koyacak olursak, bu alandaki katkıları şöyledir:

Mao, yarı sömürge, yarı feodal ülkelerde milli ve komprador diye iki tür kapitalizmden söz etmektedir. Bunlardan milli kapitalizm ilerici iken, komprador kapitalizm ise emperyalizme göbekten bağlı olup, gericidir. Bu ifade tarzını, yani komprador kapitalizm ve komprador burjuvazi söylemini ilk kez Mao kullanmıştır.

Bu kapitalizm, feodalizmle birlikte devrimin önünde en gerici üretim ilişkisi ve sınıflarını temsil etmektedir. Mevcut iktidarlar da bu ekonomik temel üzerinde yükselen komprador burjuva ve büyük toprak ağaları sınıfının elindedir. Mao konuya ilişkin şunların altını çizmektedir:

> *"Ekonomik bakımdan geri ve yarı sömürge Çin'de, toprak ağaları sınıfı ile komprador sınıf, uluslararası burjuvazinin sadık uşakları olup, varlıklarını ve gelişmelerini emperyalizme borçludurlar. Bu sınıflar, Çin'de en geri ve gerici üretim ilişkilerini temsil ederler ve üretici güçlerin gelişmesine engel olurlar. Bunların varlığı Çin devriminin amaçlarıyla tam uyuşmazlık içindedir. Özellikle büyük toprak ağaları ve büyük komprador sınıfları, daima emperyalizmden yanadırlar ve en aşırı karşı-devrimci grubu oluştururlar."* **(Teori ve Pratik. Sf, 110)**

Mao, komprador kapitalizmin yanı sıra bir de komprador bürokrat kapitalizm ifadesini kullanmaktadır. Ki, bu da komprador kapitalizm ile bürokrat kapitalistlerin iç içe olmasından, yani birçok bürokrat burjuva bir yandan ülkedeki mevcut kapitalizmi elinde (sanayi vb. gibi) tutarken diğer yandan ise hükümetlerde başbakan veya bakan gibi önemli mevkileri elinde tutarak iktidarları yönetmektedirler. Daha açık bir deyişle bürokrat kapitalizm devleti yöneten bürokratların aynı zamanda yeya iç içe bir şekilde ülkedeki kapitalizmi elinde tutmaları demektir. Hem ekonomide hem de siyasi yönetimde bir fiil rol oynamak. Bu, aynı zamanda devlet eliyle yaratılan tekellerin söz

konusu bürokrat burjuvaların hizmetine sokulmasıdır. Kısacası, müteşebbislikle hükümet üyeliğinin birleştirilerek, burjuvaziye bürokrat niteliğinin kazandırılmasıdır. Çin'deki kapitalizm, Mao'nun işaret ettiği gibi üç büyük hanedanın elinde idi. Bunlardan birisi de Çan Kay Şek ve yakınlarının kurduğu hanedanlıktı. Bilindiği üzere Çan Kay Şek neredeyse devleti tek başına yöneten adam durumundaydı. Ülkemizde ise komprador burjuvazi Kemalist iktidarla, özellikle de 50'li yıllardan sonra daha çok boy vermiştir.

Mao'nun bu alandaki katkılarından bir diğer nokta ise, devrim sonrası devlet kapitalizmini (proletaryanın denetiminde tabii ki) geliştirmiş olmasıdır. Lenin yoldasın NEP politikasından önemli derecede etkilense de ancak Çin'de ve bu gibi sosyo-ekonomik yapıya sahip tüm yarı sömürge, yarı feodal ülkelerde Demokratik Halk İktidarı ve hatta Sosyalizm döneminde siyaset olarak savunulması ve uygulanması gereken doğru yolu böylelikle göstermiş oldu Mao.

Mao Demokratik ve Sosyalist Devrimini yapan ülkeler ve bunların başında Komünist partilerinin içerisinde yeni bürokrat burjuvaların olduğunu; bunların partiyi bilimsel sosyalist yoldan uzaklaştırmalarına paralel olarak, mevcut devlet kapitalizmini bürokratik devlet kapitalizmine dönüştürecekleri tezini somut bir şekilde ortaya koymuştur. Bunun için de parti içerisindeki ve iktidardaki bürokratizme karşı amansız olunması gerektiği temel siyasi vurgu olarak yapılmaktadır. Mao'nun yeni burjuvalar diye nitelendirdiği tam da Komünist Partisinin içinden çıkan bürokratlar içindir. Bu kesim partiyi gizliden gizliye ele geçirdiği durumda ise, pek tabii ki mevcut devlet kurum ve kuruluşlarını da yukarıdan aşağıya doğru burjuvalaştırıp her alanda kapitalizmi tekrar yerleştirecektir. Ki, bütün ülkelerde de bu yol izlendi. Yani önce Komünist Partileri revizyonistler tarafından ideolojik, siyasi ve örgütsel olarak ele geçirildi, sonra bu geçişe koşutluk içerisinde adım adım kapitalizm restore edildi. Yoksa bu kapitalizm, öylesine klasik türden bir kapitalizm gelişme yoluyla (alttan yukarıya doğru) hakim olmadı topluma. Zaten birçok küçük burjuva akımı geriye dönüşler konusunda şaşırtan temel ideolojik-siyasal yanılgı noktası da budur. *"Nerede kişilerin elindeki kapitalist işletmeler, nerede holdingler?"*

vb. sorular sorarak, Maoist bakış açısı sahiplerine saldırıyorlardı. Bürokratik tekelci devlet kapitalizmini görmeyen veya görmek istemeyen ideolojik-siyasi açmaz içerisindeki tüm akımlar, özellikle de 1990 yılının başında Gorbaçov'un yüzündeki sosyalist maskeyi de bir kenara atmasıyla birlikte, sadece ideolojik olarak sarsılmadılar, aynı zamanda siyasi olarak da sarsıldılar. Ve bunun için de birçoğu kendi siyasi varlıklarına son verdi. Bazı küçük gruplar ise Sovyet, Çin vb. ülkelerin iktidar güçleri "biz kapitalistiz" demelerine karşın, *"hayır, siz sosyalistsiniz"* deyip devrimci düşünüş tarzından oldukça uzak hareket etti. Ve etmektedirler.

Özcesi, Mao'nun ekonomi-politik alanında Marksizm'e yaptığı üst düzeyde nitel katkı bu içerik ve kapsamdadır. Tüm bu üç alandaki nitel katkılar Mao'nun ortaya koyduğu tezlerin Maoizm olarak billurlaşmasının adıdır.

MAOİZM KAVRAYIŞININ SOMUT PRATİK HEDEFLERİ

"Maoizm'i Kavra, Kavrat" perspektifiyle parti içerisinde alt edilmesi gereken başlıca önemli noktalar Maoist partinin 1. Kongresinden sonra şu şekilde ele alınmaktaydı:

1. İdeolojik donanımı daha yüksek seviyede sağlamak.
2. Teorik seviyeyi yükseltmek.
3. Düşünce yöntemini ve çalışma tarzını düzeltmek.
4. Parti disiplini, irade ve eylem birliğini üst düzeyde sağlamak.
5. Parti içi iki çizgi mücadelesindeki yöntemimizi düzeltmek.
6. Maoist kitle çizgisi kavrayışını yükseltmek.
7. Sıkı çalışma ve tutumlu davranma prensibine en üst düzeyde uymak ve uygulamak.
8. Bölgecilik vb. anlayışları yıkmak.

-I-
İdeolojik Donanımızı Daha Yüksek Seviyede Sağlayalım!

Önce şunun altını çizelim: Yüksek seviyede ideolojik donanımın yüksek seviyede sağlanmasının biricik yolu doğru bir ideoloji ve siyasete sahip olmaktan geçer.

İki tür ideolojinin olduğunu hepimiz biliriz. Bunlar proletarya ve burjuva ideolojileridir. Günümüzde bu ideolojiler dışında başkaca bir ideoloji yoktur. Daha açık bir deyişle proletarya ve burjuva ideolojisi dışında "üçüncü bir ara ideoloji" yoktur. İki temel sınıf ve iki temel ideoloji... Diğer ideolojiler ve akımlar bunlardan etkilenen veya beslenen küçük burjuvaziye veya orta burjuvaziye ait ideolojilerdir.

Sınıfsız, yani sınıflar üstü bir ideoloji olmadığı gibi, söz konusu sınıf ve tabakalara ait ideolojiler de özünde burjuva ideolojisidir.

Küçük burjuvazinin veya ulusal burjuvazinin belli kanatlarından ideolojik olarak MLM'den etkilenenlerin olması, hatta ML'yi savunmaları, onların MLM olduğu anlamına gelmez. Bunların hiçbiri MLM hareket değildir ve olamaz. Gelinen aşamada MLM olmanın anahtarı MLM'yi savunmak ve ona uygun bir pratik hat izlemekten geçer.

Sadece bu da yetmez. İlla da Maoizm'i savunmalıyız. Çünkü günümüz ve geleceğin devrim ve iktidar sorunlarını doğru temelde yanıtlayacak anahtar ancak Maoizm'dir. Bu bağlamda gerçek MLM ideolojisinin genel çerçevesini MLM'yi savunmak oluştururken, bu genel içerisinde öne çıkartılması gereken esasta Maoizm olmalıdır. Daha sade bir dille ifade edecek olursak, günümüzde kelimenin gerçek anlamında Marksizm-Leninizm'i savunmak için önce Maoizm'i savunmak zorunludur. Bu, ülke ve dünyanın tüm komünistleri için genel geçer bir kuramdır.

Bu bilinçten hareketledir ki ideolojik olarak, yani Marksizm-Leninizm-Maoizm'le ne kadar donanırsak, o kadar da her türlü oportünist düşünce ve bireyci davranışlara karşı çelikleşmiş oluruz. Demek ki, her türlü küçük burjuva bencilliğe ve oportünist düşünceye karşı sağlam bir politik duruş göstermenin anahtarı MLM ideolojidir. Bu, aynı zamanda bütün yanlış ve hatalı anlayış ve davranışların panzehiri de demektir. Özlü ifadeyle, ne kadar fazla ideolojik donanım, o kadar alt düzeyde küçük burjuva anlayış ve yaşam tarzı. Tersi durumda ise, ne kadar az donanım, o kadar fazla küçük burjuva anlayış ve yaşam tarzı.

Bu, MLM ideolojiyi küçümseyenler için de geçerlidir. Çünkü MLM'yi küçümsemenin kendisi, aynı zamanda parti içerisinde oportünist düşünce ve siyaset tarzlarının güçlenmesine hizmet eder.

MLM'nin bilimsel dünya görüşü olduğunu hepimiz savunuruz. O halde bu bilimsel dünya görüşüne zıt bir görüş ve pratik içerisine girmemiz, ondan sapmayı ifade eder. Bu da pratikte başarıyı değil, başarısızlığı getirir. Bunun gibi fikir alanında içine düştüğümüz her bir

öznelci düşünce yöntemi bizi pratik siyasette ya sağ ya da sol hataya sürükler.

İste bunun içindir ki parti içerisindeki tüm yanlış düşünceler ve bu bağlamda hatalı çizgiler sınıf kaynağını küçük burjuvaziden alırken, ideolojik gıdasını ise burjuva ideolojisinden almaktadır.

Bunun diyalektik sonucu olarak da bir komünist partisi ne kadar MLM'nin ilkelerinden saparsa, o kadar da o parti içerisinde oportünizm güçlenmiş ve güçlenecek demektir. Bunun daha fazla boyutlanması ise, daha doğrusu genel siyasal çizgi (platform ve program şeklinde) boyutuna sıçraması ise o partinin komünist olmaktan çıkmasını beraberinde getirir. Tabii ki bu öz ve nitelik değişimi, birdenbire olmaz, belli bir süreci kapsar.

Yeri gelmişken belirtelim: *"Halkın İdeolojisi"* diye bir üçüncü ideolojinin olmadığını bir kez daha vurgulamak isteriz. Mevcut durumda "Halk" kavramı birçok sınıf ve tabakayı bağrında barındırır. Hiçbir zaman tek başına bir sınıf olmamıştır ve olmaz da.

İdeoloji ise sınıflar ve sınıflı toplumlarla birlikte ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla bu sınıfların nesnel zemininin ortadan kalkmasına koşut olarak farklı ideolojiler de ortadan kalkacaktır.

Kısacası, bu sınıf dışı veya sınıflar üstü *"halk ideolojisi", "üçüncü alan teorisi"* gibi tezleri ileri sürenler proletarya ve halkın bilincini bulandırmaktan başka bir amaca hizmet etmemiş olurlar. Bu türden uyduruk tezlerin mucidi olsa olsa burjuvazi ve ideolojik gıdasını ondan alan küçük burjuva akımlar olur.

Parti içerisinde burjuvazinin ekonomik ve siyasi bakımdan temsilcilerine yer verilmez. Fakat bu sınıf ideolojisinden gıdasını alan küçük burjuva fikirler söz konusudur. Ki bu fikirler, Komünist Partisi varlığını sürdürdüğü müddetçe de var olacaktır.

Bu fikirlerin-çizgilerin parti içerisinde etkili olmasının veya bazı dönemlerde önderlik kademelerinde hakim olmasının esas nedeni ise bu fikirlere karşı bilimsel bir şekilde mücadele yürütülmemesi; partinin yukarıdan aşağıya doğru yeterince donatılmış olmamasıdır.

Parti içerisindeki yanlış fikirlerin beslendiği sınıfsal kaynak, küçük burjuvazidir dedik. Bunu söylerken parti içerisindeki küçük burjuva kökenlilerle parti dışındaki küçük burjuva kökenlilerin birbirinden

tamamen farklı (nitelik olarak) olduğunu gözden kaçırmadığımızı da belirtelim.

Parti içindeki küçük burjuva kökenli üyelerin küçük burjuva alışkanlık ve anlayışlarından kurtulmasında birinci derecede rol oynayacak güç ise hiç kuşkusuz ki parti ve önderliğin doğru çizgisi olacaktır. Daha doğrusu kişinin ideolojik bakımdan proleterleşmesinde tayin edici güç, partinin MLM örgütsel çizgisi, başta da kadro siyaseti olacaktır. Aksi durumda küçük burjuva sınıf kökenli üyelerin geçmiş alışkanlık ve yanlış anlayışları zamanla partiye nüfuz eder. Bu da partiyi özünden ve amacından saptırarak başka nitelikte (küçük burjuva) bir partiye büründürür.

Tüm bunlar bir partinin her bakımdan doğru rotada gitmesinin tek anahtarının doğru bir ideolojik siyasi çizgiden geçtiğini göstermektedir. İşte 1. Kongre'nin Maoist parti tarihine yaklaşım bilinci de buydu. Daha açık bir deyişle 1.kongre, Maoist partide yaşanan tüm tahribatların, yenilgi ve başarısızlıkların arka planında yatan ideolojik boyutu sorgularken, bunu, MLM ilkelere uygun hareket etmemek olarak vurguladı. Bütün hataların felsefi olarak dayandığı noktayı ise öznelci düşünce yöntemi olarak belirledi.

En özlü ifadeyle öznelci düşünce yöntemini ifade edecek olursak, öznelcilik tek yanlılık olarak anlaşılmalıdır. Konuya ilişkin bilincimizin daha aydınlanması için öznelci düşünce yönteminin yol açtığı sonuçları başkan Mao'dan kısaca da olsa aktaralım:

> *"Bazı parti üyeleri arasında ciddi ölçüde öznelcilik vardır ve bu siyasi durumun tahliline ve çalışmaların yönlendirilmesine büyük zarar vermektedir. Çünkü siyasi bir durumun öznelci tahlili ve çalışmaların öznelci bir şekilde yönlendirilmesi, kaçınılmaz olarak ya oportünizmle ya da darbecilikle sonuçlanmaktadır."* **(Seçme Eserler Cilt:1, Sf; 161)**

Öznelci düşünce yöntemi ve sonuçlarına ilişkin bölümlerde daha geniş yer vermeye çalışacağız.

Parti içi her tahribatın arka planında mutlak bir şekilde ideolojik bir doku yatmaktadır.

Partiye örgütsel olarak katılmadan önce birçok kişinin sınıf dokusu ve siyasal eğilimi küçük burjuva olabilir. Bu bağlamda mevcut feodal burjuva sistem ideolojik ve siyasi açıdan bilincimizi denetim altına almış durumdadır. Hiç şüphesiz ki bu bilinç kuşatılmışlığı kendi varlığını, parçalanma seklinde de olsa parti içerisinde de kendisini gösterir-göstermektedir. Bu durum küçük burjuva sınıf kökenli kimselerde daha çok kendisini gösterir.

Bir kez daha vurgulamak gerekir ki gerek parti, gerek ordu, gerekse diğer örgütlülükler içerisinde proleter bilincin yükseltilmesinin kilit noktasını ideolojik çalışmalarda MLM'yi kavratmak oluşturur. Bu görevin bir anlık dahi olsa aksatılması demek, ideolojik kırılma ve savrulmaların hızlanmasını getirir. Onun için, *"Politik çalışma içinde, ideolojik çalışma ile günlük politik işler arasında ideolojik çalışmaya ağırlık vermeliyiz."*

Parti üyeleri ve tüm yoldaşlarımızın, halka ilerici ve devrimci politik bilinci aşılamak için MLM ideolojiyle donanması şarttır.

Başkan Mao'nun önemle vurguladığı gibi, *"ideolojik eğitimin, bütün partinin büyük ideolojik mücadeleler için birlik kurmasında ana halka olarak kavranması gerektiği"* unutulmamalıdır.

Bütün kadro, üye ve aktivistlerin MLM'ye düşman her türden ideolojik akıma karşı çelikleşmesinin bilinci de ancak bu ideolojiden gelir. Biz MLM'ler olarak ideolojinin ve teorinin tarihsel gelişmede önemli rol oynadığını görmezlikten gelemeyiz.

Bilinir ki her türlü faaliyet insanın eseridir. İnsanın bu çalışmaları ise onun ideolojisi tarafından yönetilip yönlendirilir. Daha önce de işaret ettiğimiz gibi çok çeşitli sosyal ideolojiler mevcuttur.

Bilinir ki ilerici, devrimci görüşler toplumsal, devrimsel gelişmenin ilerlemesine yardımcı olup bunlardan doğacak görevleri yerine getirirken, ancak eski, geri ve gerici fikirler ise devrimi ve toplumsal gelişmeyi engeller, onun gelişmesi önünde baraj oluşturur.

İşte burada akla şu soru gelebilir? Uzun yıllar parti faaliyeti sürdüren her insanın partinin ve devrimin gelişmesi için doğru bir rotada emek verdiğini-değer yarattığını söyleyenebilir mi? Bizce hayır, söylenemez! Bir insanın; dahası bir kadronun uzun yıllar parti saflarında kalması nedeniyle, onun doğru-devrimci değer yarattığını

söyleyemeyiz. Öyle ki parti saflarında uzun yıllar kalıp da partinin gelişmesine engel teşkil eden; örgütü tam bir sabotaj ve provokasyon ortamına çeviren, dahası düşünce ve pratikleriyle tam bir kariyerist ve legalist-reformist gibi davranış sergileyen bir dizi kadro bu parti saflarında gelip geçti. Görünürde bunların da emek sarf ettiğinden söz edebiliriz. Ama sadece görünürde. Çünkü bu tür insanların harcadığı emek, devrimci-ilerici, dahası MLM bilinç ışığında harcanmış emek değildi. Nasıl ki her bir işçi, sattığı emeğin bilincinde değilse ve de bundan dolayı da proleter ideolojiye sahip değilse, hatta bu tür kişiler düşman saflarında yer alabiliyorsa, aynı şekilde parti içerisinde uzun yıllar kalan her insanın komünist olduğunu söyleyemeyiz. Tersi durumda parti içerisindeki MLM çizgiyi savunup uygulayanlarla, oportünist çizgi sahiplerini ayırt edemez, hatta "iflah olmaz" kişilik sahiplerinden söz edemeyiz.

Bundandır ki, sınıf mücadelesinde, hele bizimki gibi mücadelenin çok çetin ve uzun süreli geçtiği-geçeceği ülkelerde örgütlü bir komünist partisinin kendi saflarındaki iflah olmazlara izin vermesi demek, devrimle-partiyle oynamaktan başka bir pratiğe hizmet etmez. Evet, "iflah olmazlar da" emek sarf etmişlerdir. Ama nasıl bir emek? İşte meselenin kilit noktasını burası oluşturmaktadır.

O da iflah olmazların "harcadığı emeğin" bilinçli, MLM'nin ışığında devrimci bir emek-değer yaratmadıkları gerçekliğidir. Onun içindir ki komünist partileri içerisindeki "iflah olmaz" unsurlar atılıyor ve atılmaktadır.

Marksist-Leninist-Maoist'ler açısından herhangi bir işe başlarken atacağımız ilk adımın ideolojik inşaya dayanması şarttır.

Yoldaş Kaypakkaya, partiyi kurarken ilk başta partinin ideolojik çizgisini oluşturdu; bunun teorisini şekillendirdi. Bu çalışma, bir partinin kuruluşu için geçerli olduğu gibi günlük bir faaliyet için de geçerlidir.

Daha açıkçası bir faaliyetin daha verimli ve sonuç alıcı bir şekilde yerine getirilebilmesinin üç başlıca sacayağı vardır. Bunlar; halkın ruh hali, eylem çizgimize yön veren ideoloji ve izlediğimiz ideolojinin siyaseten gerçeğe uyup uymadığıdır.

Bir faaliyetçinin çalışmalardaki ruh hali kötü ise hiç kuşkusuz ki bu olumsuz ruh hali kitlelere de yansır. Konuşma ve oturuşundaki en ufak bir bitkinlik, kötümserlik ve karamsar ruh hali, halk içerisinde oldukça olumsuz etki yapar. Halkın güveninin sarsılmasına yol açar. Halk, güvendiğinin; kendisine güven veren ve kendisine güvenenlerin çizgisinde yürür. Çünkü devrimci çalışma ancak devrimci fikirlere sahip olan devrimci partiler ve ileri bilinç düzeyindeki unsurlar tarafından yürütülür, yürütülebilir.

Lenin yoldaş burjuva ideolojisinin "bir ceset olmadığını" belirtirken çok doğru bir noktaya temas etmektedir. O, hayatımızın her anında vardır. Sadece devrim mücadelesi döneminde değil, devrim sonrasında da vardır. Dolayısıyla bu ideolojinin politik, örgütsel ve sosyal yaşamımızı zehirlemesine asla izin vermemeliyiz.

Ona karşı mücadeleyi birazcık dahi olsa küçümsemek demek, küçük burjuva yanlarımızın; ideolojik hastalıklarımızın büyümesine hizmet etmek demektir. Bir komünist ve her bir Maoist aktivist, bu ideolojinin zehrine karşı Maoist ideolojinin panzehiriyle her an ve aksatmadan mücadele etmek zorundadır.

Doğrular kendiliğinden kitlelere gitmez. Doğru politikamızı kitlelere götürecek biricik güç Maoist komünistler olabilir. Bunun dışında sınıf bilinci kendiliğinden hiçbir zaman elde edilmez. Şüphesiz ki kitlelere bu bilinci vermemizin tek bir amacı olmalıdır, o da kitlelerin daha devrimci olmasını; zamanı geçmiş gerici fikir ve geleneklerin yıkılmasını ve burjuva ideolojisi yerine sürekli bir şekilde proleter ideolojiyle donanmalarını ve oradan da kesintisiz bir şekilde önce Demokratik Halk Devrimi'ne, sonra sosyalizme ve daha sonra ise komünizme doğru sürekli bir şekilde ilerlemelerini sağlamaktır.

Bunu sağlamak için de her faaliyetçinin ideolojik olarak MLM ideolojiyle donanması ve çelikleşmesi şarttır. Politik faaliyet içerisindeki günlük çalışmalarda ideolojik çalışmaya öncelik verilmesi zorunluluğunu tarihi tecrübelerimiz açık ve net bir şekilde ortaya çıkartmıştır. Bu tarihi gerçekliği gerek kendi tarihimizden gerekse diğer ülkelerin komünist partileri tarihinden öğrenmek mümkün. Her şeyi bir kenara bırakalım: Geriye dönüşlerin temelinde yatan ideolojik çalışmanın küçümsenmesi ve yanlış siyasetlerin izlenmesi değil

midir? Şöyle Maoist parti tarihine bir dönüp baktığımızda aynı durumu Maoist parti için de söyleyebiliriz. Ki Maoist parti, tarihi muhasebesinde bu tür olumsuzluklara önemle dikkat çekmiştir.

Eğer devrim davamız, yani Demokratik Halk Devrimi, sosyalizm ve komünizm davası için halkın davasıdır diye bir belirleme yapıyorsak, o zaman her bir Maoist aktivist, bu davaya sahip çıkmak ve öncülük yapmak zorundadır. Yoksa Maoist öncülük ve önderliğimiz laf ebeliğinden öteye geçmez. İşaret ettiğimiz görev bilinciyle *"kitleleri devrimci fikirlerle eğitmeye ve onların politik uyanıklığını yükseltmeye devam edersek ancak o zaman onlar devrim için ve sosyalizmin inşası davası için bilinçli, yürekten ve enerjik olarak çalışabilirler..."*

Doğru bir bilince sahip olamayanlar önünü göremez; ne için savaşıp öldüğünü bilemez. Dolayısıyla peşine takıldığı davaya ancak körü körüne takılmış olur. O da kör bir inançtan öteye geçmez. Kör inanç bilgisizlik sonucudur. İnsan bilmediği, engelini aşmaktan korktuğu güçler karşısında kör bir inanca saplanır. Ama bilgi ve bilimsellik her şeyi çözmeye muktedirdir. Bugün olmasa da yarın çözecektir. En azından her sorunun çözülebilirliği bilimselliğinden hareket eder.

MLM ideolojinin burjuva ideolojisine üstünlük kurduğu her yerde devrimci ve komünist hareket hızla gelişip güçlenecektir. Tersi durumda ise her yerde atalet ve geçmiş feodal-burjuva sistem varlığını devam ettirmiş olacaktır. Kitlelerin devrimci politik fikirlerle eğitilmeleri ve onların her geçen gün devrimci dönüşümlerini sağlamak için sınıf mücadelesinin devrimci pratiği, üretim ve bilimsel deneyler sonucu ortaya çıkan bilgilere dayanmalıdır. Burada tüm militanlarımızın bilince çıkartması gereken ana halka, her bir militanımızın MLM bilincinin sürekli bir şekilde üst seviyeye çıkartılmış olmasıdır. Unutulmamalıdır ki her bir aktivistin kendi bilincini sürekli olarak devrimcileştirmesi demek aynı zamanda çalışma tarzlarında ileriye doğru adımların atılması demektir. Bu, bir politik önderliğin güçlü hale getirilmesinin ve yığınların gün geçtikçe devrimcileşmesinin ön şartıdır. Kendi bilincini sürekli bir şekilde dönüştürmeyen bir aktivist başkalarını da dönüştüremez! Bununla,

bütün militanlarımızın ideolojik düzeylerinin aynı olduğunu söylemek istemiyoruz. Kimileri birçok devrimci pratikten geçip yüksek bir düzeyde ideolojik-politik seviyeye ulaşmışken, kimileri ise daha az çelikleşmiş olup kendi faaliyet alanlarında henüz yenidirler. Hangi düzende olurlarsa olsunlar hepsinin de her zaman için ideolojik bilinç düzeylerini yükseltmeleri ve ideolojik olarak çelikleşmeleri şarttır.

Kendimizi ideolojik açıdan çelikleştirelim derken bununla düşünce yöntemimizi yeniden yeniden devrimcileştirmeyi anlamalıyız. Bir başka deyişle her türlü olguyu Marksist-Leninist-Maoist diyalektik yöntemle analiz etmeyi öğrenmeli ve metafizik düşünce yönteminden alabildiğine uzak durmalıyız.

Sözün özü, hangi militan olursa olsun her kim ki yeniden ve yeniden öğrenmeyi ve kendisini yeniden çelikleştirmeyi reddediyorsa, o kimseler mücadelenin gerisinde kalacaktır. Dahası devrimci bilincini sürekli olarak geliştirmeyenler belli bir süre sonra yozlaşabilir ve revizyonist-reformist düşünceleri kabul edebilir. Tersi durumda ise, yani aktivistler düşüncelerini ne kadar devrimci hale getirme çalışması içerisinde olursa, o kadar da yönetici organların faaliyetleri verimli olacak ve önderliğin yönetip-yönlendirme faaliyeti de etkili olacaktır. İdeolojik olarak çelikleşmenin her türlü düşünce tembelliğinin ve geri düşüncenin panzehiri olduğunu unutmayalım!

Konunun daha derinliğine kavranması için *"İdeolojik çalışma gerçeğe dayanmalıdır"* makalesinde önemli gördüğümüz noktaları aktarmak faydalı olacaktır:

> *"İdeolojik çalışmamızdaki temel sorun, onun yalnız akademik çalışmalara mı, yoksa gerçeğe mi dayandırılması gerektiğidir. Halk Kurtuluş Ordusu'nun politik çalışmasındaki 'Dört Temel İlke' kitaplarla eğitim ve canlı fikirlerle eğitim arasındaki ilişkide, ideolojik çalışmada canlı fikirlere öncelik verilmesini öngörür. Başka bir deyişle, ideolojik çalışmamız gerçekten ve pratik meselelerden hareket etmelidir; kitaplardan veya soyut teori ve ilkelerden hareket etmemelidir. Bu bakımdan Halk Kurtuluş Ordusu, Politik-ideolojik çalışması süresince zengin tecrübeler kazanmıştır. Önce Halk Kurtuluş Ordusu bölüklerinin ideolojik çalışmadaki tecrübelerine dayanan on noktaya kısaca işaret edelim:*

1. Mao Zedung Düşüncesini yaratıcı bir biçimde öğren ve uygula ve bunu bütün ordunun politik-ideolojik çalışmasının temel görevi haline getir. Esas olarak, zihinlerdeki belirli meselelerin incelenmesiyle işe başla. Sonra ivedilikle ihtiyaç duyulan teorileri yaratıcı bir biçimde incele ve incelemeyi uygulama ile birleştir. Bu şekilde çabuk çözümlere ulaşılır.

2. Proleter sınıf eğitimini bütün politik ve ideolojik eğitimin temeli haline getirmekle ise basla. Bu temelden hareket ederek, yurtseverliğin, enternasyonalizmin, devrimci kahramanlığın ve Partimizin ve ordumuzun geleneklerinin eğitimini yürüt.

3. Gerçeklerden hareket et ve su iki unsuru kavra: İlk olarak, Parti Merkez Komitesi'nin çizgisini, politikasını ve kararlarını ve yüksek kademelerin yönergelerini yerine getir ve onları etraflıca incele. İkinci olarak, her zaman bölüğün bütün birliklerinin içinde bulunduğu somut şartları ve düşünüş şekillerini araştır ve öğren. Bu iki unsuru birleştir ve önderlik ile kitleleri sıkı sıkıya birbirlerine bağla; kısacası, kitlelerden kitlelere' politikasını uygula.

4. Meseleleri rüşeym halindeyken ele al ve onların gelişmesini önlemek için çabuk ve doğru bir biçimde çalış. Bu, insanların kafalarındaki düşünüş eğilimlerine ve doğabilecek meseleleri derhal ele almada başarılı olmak demektir.

5. Başkalarını mantık yoluyla eğitme ve ikna etmede ısrar et. Genel olarak, kadroların ve askerlerin karşılaştıkları ideolojik meseleler, halk arasında rastlanan doğru ve yanlış fikirlerle ilgilidir. Bu nedenle 'birlik-eleştiri-birlik' ilkesi uygulanmalıdır. İdeolojik meselcleri, gerçeği olgularda arayarak, somut tahliller kullanarak ve sabırla iknaya dayanan eğitim yoluyla çöz.

6. Halkın ideolojik bilinç düzeyini adım adım yükselt. Herkesin aynı ideolojik ve politik bilinç düzeyine sahip olması imkânsızdır. Bu nedenle, ileri, orta ve geri düzeyde olanlar arasında fark vardır. İdeolojik eğitim yürütülürken çoğunluğun dikkate alınması gerekir. Ve çoğunluğun yavaş yavaş ileri bir bilinç düzeyine ulaşabilmesi için, çoğunluk tarafından kabul edilebilecek bir eğitim yöntemi kullanılmalıdır.

7. Politik ve ideolojik kampanyaları günü gününe eğitim ile birleştir. Sadece belli bir dönemdeki politik ve ideolojik hareketlere ağırlık verme; günü gününe yapılacak eğitime de büyük önem ver.

8. Kitleleri harekete geçir ve herkesin ideolojik çalışmaya katılmasını sağla. İyi kişileri ve iyi işleri zamanında bildir ve bunların değerini belirt; kötü eğilimleri zamanında açığa çıkar ve düzelt ve ortaya çıkan meseleleri derhal ele al.

9. İdeolojiye verilen önceliği pratik meselelerin çözümü ile birleştir. Yalnız kitlelerin ideolojik meselelerinin çözümüne ve onların politik ilerlemesine önem vermekle yetinme, aynı zamanda onların pratik meselelerini de ele al ve onların refahı ile ilgilen.

10. Canlı öğretim araçları ve canlı yöntemler kullan. Bu, eğitimi kitlelerin tecrübelerine dayanarak, gerçek hayattan alınan somut olgular kullanarak, iyi kişilerin ve işlerin değerini belirterek yürütmek demektir.

Yukarıdaki on nokta, gerçeğe dayanan ideolojik çalışmanın özünü tam olarak yansıtır. İdeolojik çalışmamızın genel görevi, Marksizm-Leninizm'i kadrolar ve kitleler arasında yaymaktır. Mao Zedung yoldaş:

'Marksizm derken, kitlelilerin hayatında ve mücadelesinde etkili bir rol oynayan canlı Marksizm'i kastediyoruz, lafta kalan Marksizm'i değil,' der.

Lenin de ayni fikri şöyle ifade etmişti: 'Gerekli olan cansız kemikler değil, canlı hayattır.' Marksizm ölümsüzdür, çünkü o, proletaryanın somut mücadelesinden doğan en bilimsel ve en devrimci gerçektir. Ve çünkü o, devamlı olarak gerçek tarafından doğrulanmaktadır. Marksizm'in uygulanması ve gelişmesi ancak gerçekten koptuğu zaman engellenebilir. Bu nedenle ana nokta, teorinin pratik ile birleştirilmesi ve pratik meselelerin çözümlenebilmesi için Marksizm-Leninizm'in yayılması ve öğrenilmesidir. Ancak bu yapıldığı zaman insanlar canlı Marksizm-Leninizm'i uygulamakta ustalık kazanabilirler." **(Politik Çalışma Bütün Çalışmaların Can damarıdır! Sf; 37-38)**

Tüm bunlardan sonra ideolojik donanımımızı yüksek seviyeye çıkartmamızın önemi daha bir artmaktadır. Burjuva ve küçük burjuva ideolojisinin üzerimizde yarattığı bireyciliği tümden alt etmek için; partiyi ve oradan da sınıf mücadelesini daha yüksek seviyelere çekmek için başta kadrolar olmak üzere her bir militan, ideolojik seviyesini her an yükseltmek zorundadır. Her partili ve aktivist eğer Maoist partinin ve kongrenin siyasal çizgisinin doğruluğuna ve kendi

örgütünün birliğine güveniyorsa, o parti başarıdan başarıya koşar. Tersi durumda ise o partinin kalıcı başarılar elde etmesi mümkün değildir. Çünkü böylesi durumlarda o partiye oportünizm hakim olur veya olmuş demektir.

-II-
Teorik Seviyemizi Yükseltelim

Maoist partinin kongrelerinin de önemle işaret ettiği gibi, partinin genel teorik seviyesi geridir. Bunun için de teorik seviyenin yükseltmesi önüne görev olarak koydu. Teori, en özlü ifadeyle bilgi demektir. Daha geniş ve genel anlamıyla ifade edecek olursak Stalin yoldaşın dediği gibi *"teori, bütün ülkelerin işçi hareketlerinin genel biçimi ile ele alınan deneyimidir."*

Hiç şüphesiz ki bir şeyi bilmek isteyen insan o şeyle temasa geçmeden; onun çevresinde yaşayıp onu uygulamadan o isi başaramaz. Gerçek ve doğru bilginin kendisi, esas olarak üretim faaliyeti içerisinde elde edilir. Başkan Mao, insan bilgisinin önemini şu şekilde ele almaktadır:

> *"İnsan bilgisi, aslında, onun maddi üretim faaliyeti içinde insan, doğa olaylarını, doğanın özelliklerini ve yasalarını, kendisi ile doğa arasındaki ilişkileri yavaş yavaş anlamaya başlar; gene bu üretim faaliyeti sırasında, insan ile insan arasında belli ilişkileri de, değişik derecelerde kavramaya başlar. Üretim faaliyeti olmaksızın, bu bilgilerin hiç biri elde edilemez.*
>
> *Sınıfsız bir toplumda, herkes, toplumun öbür üyeleri ile birlikte ortak çabaya katılır, onlarla belirli üretim ilişkilerine girer ve insanın maddi gereksinmelerini karşılamak için üretime katılır. Bütün sınıflı toplumlarda çeşitli toplumsal sınıfların üyeleri de, çeşitli yollardan belirli üretim ilişkilerine girerler ve kendi maddi gereksinmelerini karşılamak için üretime katılırlar. İşte bu, insan bilgisinin geliştiği asıl kaynaktır.*

İnsanın toplumsal pratiği, yalnızca üretim faaliyeti değildir.

Başka pek çok çeşit faaliyet vardır: Sınıf savaşımı, siyasal yaşam, bilim ve sanat faaliyetleri gibi. Kısacası, toplumsal bir varlık olarak insan, toplumdaki pratik yaşamın bütün alanlarına katılır. ... Sınıflı toplumda, herkes, belli bir sınıfın üyesi olarak yaşar ve her düşünce biçimi, istisnasız, bir sınıfın damgasını taşır.

*Marksistler, toplumdaki üretim faaliyetinin basamak basamak yükselerek geliştiği; doğa üzerine olsun, toplum üzerine olsun, insan bilgisinin de buna uygun olarak gitgide yükseldiği; yüzeyden derine, tek yanlılıktan çok yanlılığa eriştiği düşüncesindedir."***(Teori ve Pratik Sf; 8-9)**

Evet, doğru teori ancak ve ancak sınıf savaşımı ve bilimsel denemeler sonucu elde edilir. Yani sınıf savaşımı ve bilimsel denemeler içerisinde olmayan hiçbir insan devrimci teoriyi elde edemez. Özcesi, devrimin teorisini ve yöntemlerini bilmek isteyen her insan mutlak bir şekilde devrimci mücadeleye katılmak zorundadır. Maoist olmak isteyen her insan ise mutlaka ve mutlaka Maoist Parti saflarında sınıf savaşı yürütmek zorundadır. Yoksa Maoist bilinci elde edemez!

MLM görüş açısından teorinin önemi oldukça büyüktür. Konuya ilişkin Lenin yoldaş 'Ne Yapmalı' adlı eserinde şunların altını çizmektedir:

*"Devrimci teori olmadan, devrimci hareket olmaz."***(Sf;34)**

Devrimci teoriyle yolu aydınlatılmayan bir hareket karanlıkta el yordamıyla yürümeye benzer.

Teorinin önemi üzerine bu ön vurguları yaptıktan sonra teorik geriliklerin Maoist parti içerisinde ne tür olumsuzluklara, hatta örgütsel kaoslara yol açtığı üzerinde daha somut bir şekilde durabiliriz.

Teorik seviyenin sürekli bir şekilde yükseltilmesinin önemi üzerinde durmadan önce belirtelim ki Mao'nun işaret ettiği gibi *"biz*

'sağ' ya da 'sol' olsun, somut tarihten ayrılan bütün yanlış ideolojilere karşıyız."

Ve yine başkan Mao'nun işaret ettiği gibi bütün bu yanlış ideolojilerin alt edilmesi için de *"öznel ve nesnelin, teori ve pratiğin, bilme ve yapmanın somut tarihsel birliği"*ni kurmak ön şarttır. Hangi tür çalışmada olursak olalım bu üç ana ilkeye uygun bir yöntemle sorunlara yaklaşmadığımız zaman o sorunları ve çelişkileri doğru temelde çözemeyiz. İşte Maoist parti içerisindeki bütün olumsuzlukların arka planında yatan gerçeklik de bu ilkelere uygun hareket edilmemesinden kaynaklanmaktadır.

1. Kongre bu durumu esasta aştı. Fakat bu aynı tür hataların olmayacağı anlamına gelmez. Bu tür hatalı çizgilerin bir daha hakim olmasını önlemenin araçlarından birisinin de teorik seviyemizi sürekli bir şekilde yükseltmek olduğunu bir kez daha vurgulamak isteriz.

Tarihi muhasebe, geçmişte meydana gelen bir dizi gereksiz ayrılığın önemli nedenlerinden birisi olarak parti içerisindeki politik-teorik geriliğe dikkat çekmişti. Bu bilimsel belirleme dün olduğu gibi bugün de geçerlidir.

Stalin yoldaş teorik seviyenin önemine ilişkin su vurguyu yapmaktadır:

> *"Kabul edilmelidir ki, devlet ya da parti çalışmasının herhangi bir dalında olan işçilerin politik bilinç düzeyleri ve Marksizm-Leninizm bilgileri ne kadar yüksek olursa, çalışmanın kendisinin daha iyi daha verimli ve sonuçları daha etkili olacağı kesin bir gerçektir. Tersine, işçilerin bilinç düzeyleri ne kadar düşük ve Marksizm-Leninizm bilgileri ne kadar az olursa, çalışmada bozuklukların ve başarısızlıkların ortaya çıkması, işçilerin kendilerinin sığlaşması ve miskinleşmesi, tamamen yozlaşması olasılığı da o kadar artacaktır."***(politik çalışma bütün çalışmaların can damarıdır. Sf;35)**

Teorik olarak seviye bakımından geri olan bazı kimseler, ideolojik olarak da sağlam bir duruş gösteremez. Çünkü onlar gerek parti içi gerekse parti dışı sorunlar karşısında kolayca tökezleyip yılgınlaşırlar. Sorunları, bilginin ve bilimin ışığında çözmek yerine kendi küçük

burjuva dar ufuklarının emrettiği bencil çıkarlar doğrultusunda ele almaya çalışırlar. Zorluklar karşısında sağa sola savrulurlar. Parti içinde ideolojik mücadele yürütmeyi tercih etme yerine "bağımsızlıkçı" tavırları tercih ederek ayrılık yolunu tutarlar. Parti, özellikle de ordu içerisinde askeri bakış açısının güçlü olmasının kaynaklarından birisinin de teorik-siyasi seviye düşüklüğü olduğunu yeri gelmişken belirtelim.

Konumuzun daha fazla bilince çıkartılması için Başkan Mao'nun siyasi seviye düşüklüğünün yol açtığı olumsuz sonuçlardan salt askeri bakış açısına ilişkin söylediklerini özet olarak aktaralım.

> *"1. Bu yoldaşlar, askeri sorunları ve siyaseti birbirine karşıt şeyler olarak görmekte ve askeri hareketlerin, siyasi görevleri yerine getirme araçlarından sadece biri olduğunu kabul etmemektedirler. Hatta bazıları, 'eğer askeri bakımdan iyiysen, siyasi bakımdan da iyisin demektir; askeri bakımdan iyi değilsen, siyasi bakımdan sende iş yok demektir' diyorlar. Bu, bir adım daha ileri gidip askeri sorunlara siyasetin üstünde bir yer vermektir.*
>
> *2. Bunlar, aynı zamanda propaganda çalışmasında, propaganda ekiplerinin önemini gözden kaçırıyorlar. Kitle örgütleri konusunda da, orduda asker komitelerinin kurulmasını ve yerel bölgelerdeki işçi ve köylülerin örgütlenmesini göz ardı ediyorlar. Sonuç olarak, hem propaganda hem de örgütlenme çalışmaları terk edilmektedir.*
>
> *3. Bir muharebe kazanıldığı zaman kibirlenmekte, kaybedildiği zaman ise cesaretleri kırılmaktadır."*

Başkan Mao salt askeri bakış açısının kaynaklarından birisi olarak sunun altını çiziyor:

> 1. *Siyasi düzeyin düşük olması. Bu, orduda siyasi önderliğin rolünün ve Kızıl Ordu ile Beyaz ordunun temelden farklı olduklarının kavranmamasına yol açmaktadır."* **(Seçme Eserler. Cilt:1, Sf; 158)**

Bu anlayışları yıkmanın birinci yolunu ise *"parti içindeki siyasi düzeyi yükseltmek, salt askeri bakış açısının teorik temellerini yıkmak.*

Kızıl ordu ile beyaz ordu arasındaki temel farkı berrak bir şekilde ortaya koymak. Ayni zamanda, oportünizmin ve darbeciliğin kalıntılarını ortadan kaldırmak ve... Dar kısımcılığa son vermek," diye ortaya koymaktadır.

Bilginin, özellikle de devrimci teorinin açmadığı kapı, çözemediği sorun yoktur.

Politik seviyedeki gerilik bazı konularda o denli kendisini uç boyutta gösteriyor ki bu gerilik örgütsel ayrılıklara kadar götürebiliyor.

Bazen bir politik ve örgütsel sorun üzerine yapılan tartışmalarda *"hep böylesin", veya "hiç olumlu yanı yok"* gibi söylemlerle felsefi idealizme dahi düşülmektedir. Örneğin TKP/ML'nin, Maoist partiyle *"hiçbir ortak yanının olmadığı"*na dair yaptığı belirleme gibi. Bu tür belirlemeler küçük burjuva tepkiciliğinden kaynaklı değilse teorik-siyasi gerilikten kaynaklıdır. Diyalektik materyalist bilgi teorisinden hareket eden bir kimse Maoist Komünist Partisi'yle TKP/ML'nin yapılan bu sübjektif tespitin tam tersine ortak yanlarının daha fazla olduğunu görebilir-görebilmektedir. Teorik sığlık ve politik seviye düşüklüğü böylesine kaba ve soyut belirlemelere götürebiliyor.

Doğru teori her zaman için iktidarlaşır. Çünkü doğru teori pratikten doğmaktadır. Fakat yanlış fikirler kitlelere nüfuz etmez.

Yanlış yolda yürüyenler kaba ve sekter tartışmalara girip gerçekler karşısında tutuculaşırlar. Çokça bağırıp çağırırlar. Sağa sola gerçek dışı saldırılarda bulunurlar. Eleştiri yaptıklarını sanırlar fakat eleştiriyi bayağılaştırdıklarının bile farkında olmazlar.

Oysa kendi ideolojisine ve devrimci teorisine güvenenler bilimsellikten şaşmazlar. Doğrular, gerçeklere dayanmayınca onun hiçbir hükmü olmaz. İsterse kitap-kâğıt üzerinde kendince bir dizi doğru teori ve siyasetin altına imza at. Bunun pratik bir değeri olmaz.

Maoist saflarda devrimci teorinin öneminin küçümsendiğini daha önce vurgulamıştık. Bu küçümsemenin her zaman için bir dizi ideolojik hastalığa ve yanlış anlayışa yol açtığını bilmek lazım. Birçok yoldaş kitap okumayı sevmiyor. Dahası politik-teorik sorunlarla ilgilenmek onlar için birer eziyet kaynağı oluyor. Örnek vermek için fazla uzağa gitmeye gerek yok. Aylık teorik dergi ve gazetede ortaya

konulan politik-teorik içerikli yazıları birçok aktivistin okumadığını söylersek haksızlık yapmış olmayız. Marksist-Leninist-Maoist klasikleri okumayı küçümseme, teorik dergi ve gazetede çıkan politik-teorik yazılara ilgi göstermeme vb. alışkanlıklar: O halde teorini nasıl geliştireceksin? Sadece sınıf mücadelesinin pratiğinde teori elde edinilmez. Bununla yetinmek bizi dar deneyci ideolojiye hapseder. "Pratik her şey teori hiçbir şey" anlayış ve pratikleri, dar deneyci ideolojiden gıdasını alır. Bu da felsefi olarak öznelci düşünce yönteminden beslenir.

Tersi durumda ise, yani sadece kitabi bilgilerden hareket edip pratiği küçümsemenin kendisi de dogmatizmdir. Dogmatikler pratiği küçümseyerek kitabi bilgilerden hareket ederler. Bu ideolojinin beslendiği yer de öznelciliğin kendisidir.

Bugün elimizde devrimci teorimizi yükseltecek MLM klasiklerin yanı sıra oldukça fazla belge söz konusudur. Kongre belgelerinin derinden derine incelenmesi, teorik seviyenin yükselmesi için büyük katkı sunacaktır. Ancak görünen odur ki, birçok aktivist kongre belgelerini bile henüz okumuş değildir. Öyle ki muhasebede "savaş ağalığı çalışına" tarzından söz edilmesinin ideolojik boyutunu bilmeyenler var. Sanki "savaş ağalığı" dedin mi bununla, ülkedeki Bucaklar gibi büyük toprak ağası ve savaş ağaları algılanıyor. Oysa "savaş ağalığı çalışma tarzı" parti içerisindeki bürokratizmin ordu içerisine yansımasıdır. Bunu da Mao çok açık ve net bir şekilde söyle vurguluyor:

> *"Bunlara ek olarak, ordu çalışmalarımızda bir çeşit savaş ağası çalışma tarzına da rastlanmaktadır. Bu da, ordusu kitlelerden kopuk olan Guomindang'a özgü bir çalışma tarzıdır. Askerlerimiz, ordu ile halk arasındaki, ordu ile hükümet arasındaki, ordu ile parti arasındaki, subaylarla erler arasındaki ve askeri çalışmayla siyasal çalışma arasındaki ilişkilere ve kadrolar arasındaki ilişkilere yön veren doğru ilkelere uymalı, asla savaş ağalığı hatasına düşmemelidir. ...*
>
> *Mahalli çalışmadaki bürokrasi eğiliminde de, ordu çalışmasındaki savaş ağalığı eğiliminde de, hatanın niteliği aynıdır, yani kitlelerden kopuk olmaktır. ... Bir kimse yerel çalışmada bürokrasi eğilimini ya da ordu çalışmasında savaş*

ağalığı eğilimini eleştirmezse, Guomindangvari çalışma tarzını korumak ve tertemiz yüzünü kaplayan bürokrasi ya da savaş ağalığı tozunu, olduğu gibi bırakmak istiyor demektir ve iyi bir komünist değildir." **(abç) (Seçme eserler; Cilt:3. Sf; 165-166)**

Dikkatleri çekmek istediğimiz şudur ki bu tür ideolojik söylemli hatalı yaklaşımlardan habersiz onlarca aktivist var. Bu tür ideolojik kavramları ve tanımlamaları bilmediğimiz zaman ise tartışmalarımızda bazen sekterleşebiliyoruz. Gereksiz yere polemik yürütüyoruz. Ki polemikler de kazanıcı değil daha çok yıpratıcı oluyor.

Durum buyken, yani herhangi bir aktivist eğer kongre belgelerini okumaz ve onu özümsemezse o zaman kongre sonuçlarını kitlelere nasıl propaganda edecektir? Kendisiyle tartışmak; kongre sonuçlarını eleştirmek isteyen veya kafasının aydınlanmasını isteyen bir insanı nasıl ikna edebiliriz? Geçmişte elimizde belge yok deniliyordu. Dahası parti programı yok deniliyordu. Bugün hepsi de hazır elimizde duruyor. Herşeyden önce Maoist parti tarihini analize tabi tutan yüzlerce sayfalık muhasebe belgesi var. Ki bu kitapta devrimci tarihimizden süzülüp gelen birçok konu üzerine teorik tezler söz konusudur. Keza "ideoloji" belgesi yine öyle. Maoist parti programını inceleyip-araştırmak ve bunun canlı tartışmasını yürütmek dahi başlı başına teorik bir zenginlik yaratır.

Kafası ve bilinci aydınlanmamış olan kişi kitlelerde kafasını da aydınlatamaz. Hedef her bir aktivist için birer MLM teorisiysen olmalılar. Gerilla bölgesinde veya değişik bölgelerde faaliyet içerisinde olan tüm aktivistlerin ilgili belgeler üzerine canlı tartışma yürütmeleri şarttır. Bunu başaramazlarsa Maoist komünistlerin ideolojisi ve devrim teorisini kitlelere taşıyamazlar. Her bir militan faaliyetlerinde hangi tür çelişki olursa olsun o çelişkiyi daha bir bilinçle çözmek istiyorsa, o zaman devrimci teorisini de sürekli bir şekilde yükseltmek zorundadır. Yoksa çıkacak zorluklar karşısında tökezlemesi kaçınılmaz olur.

Tabiî ki bizim aradığımız teorisyenler MLM teorisyenler olmalıdır. Ama mevcut koşullarda şu da bir gerçekliktir ki herkes teorisiysen olamaz. MLM teorisyenlik çok yönlü MLM bilgi kapasitesine sahip

olmak demektir. Felsefeden ekonomiye, oradan da sosyalizm sorunlarına kadar çok kapsamlı ve derinlikli teori-pratik diyalektik birliğini ifade eder.

Devrimci teori bilincimizdeki paslı-kötü düşünüş tarzının alt edilmesini sağlar. İnsana bağımsız kişilik kazandırır. Kendi yolunu bulmayı öğretir. İnsanın kendisine, yoldaşlarına ve halkına karşı güvenini sağlar. Hangi amaç için yaşayıp mücadele ettiğini; yaşadığı toplum ve dünyayı tanımasını-onu yorumlamasını ve değiştirmesini sağlar. O, her bakımdan özgürleşmenin direncini; savaşımı ve zaferini öğretir insana. O halde devrimci teorinin önemini bir anlık dahi olsa unutmamalı ve her zaman için teorik-siyasi seviyemizi yükseltmek için büyük bir öğrenme çabası içerisinde olmalıyız. Uygun alan ve yerlerde okuma ve tartışma seferberliği düzenlemeliyiz. Bu tartışmalar duruma göre konferanslar şeklinde olabileceği gibi paneller şeklinde de olabilir.

Bu tartışmalarda ideolojik mücadelede okun sivri ucunu öznelci iki eğilim olan dar deneyci ve dogmatik ideolojiye yöneltmeliyiz. Çünkü bu iki eğilim bugüne kadar Maoist komünistlerin mücadelesine ciddi zararlar vermişlerdir. Bu iki eğilimi esas olarak alt etmiş olsak da ancak hala da varlığını sürdürmektedirler. Kaldı ki bu eğilimler Komünist partisi var olduğu müddetçe sürekli olarak varlığını sürdüreceklerdir. Çünkü toplumsal sınıfsal zeminleri mevcuttur. Dolayısıyla bunların parti içerisindeki etkisini kırmak tamamıyla maoist komünistlerin doğru yönelimi ve doğru bir ideolojik mücadelesiyle orantılı olacaktır.

Devrimci teorik seviyeyi yükseltmenin önemi ve anlamı üzerine sözlerimizi şu alıntılarla bağlamak istiyoruz:

> *" 'Öğrenimimizi Düzeltip İyileştirelim' adlı makalesinde Mao Zedung yoldaş öğrenme karsısında taban tabana zıt iki ayrı tavra dikkati çeker. Birincisi sübjektif tavırdır: 'Bu tavırda olan kimse, Marksist-Leninist teoriyi soyut olarak ve hiç bir hedefi olmaksızın inceler. Bu kimse, Marks'ı, Engels'i, Lenin'i ve Stalin'i Çin devriminin teorik ve taktik meselelerini çözümlemeye yarayacak tutumu, görüş ve yöntemi aramak açısından değil de, teoriyi yalnızca teori için inceler ve okur. Bu kimse oku hedefine göndermez, rast gele atar."*

"Öteki, Marksist-Leninist tavırdır: 'Bu tavırda olan kimse Marksizm-Leninizm'i bir amaç için, Marksist-Leninist teoriyi Çin devriminin şimdiki hareketiyle bütünlemek ve bu teoriden Çin devrimini teorik ve taktik meselelerini çözümlemeye yarayacak tutum, görüş ve yöntemi bulup çıkarmak amacıyla inceler. Bu, oku hedefine gönderme tavrıdır." **(Politik Çalışma Bütün Çalışmaların Can damarıdır! Sf;39-40)**

-III-
Düşünce Yöntemimizi Ve Çalışma Tarzımızı Düzeltelim!

Bilinmelidir ki komünist partisinin çalışma tarzının kelimenin gerçek anlamında oturmasının; sağlam ve komünist bir çalışma tarzı içerisinde ileriye doğru gitmesinin başlıca üç anahtarı var. Bunlar; inceleme tarzını bilimsel bir şekilde yürütmek, parti ilişkilerinde doğru bir çalışma tarzına sahip olmak ve yazış tarzını doğru temelde ele almak.

Maoist komünistler bu üç alanda doğru bir hattın oturtulamadığını belirterek şu noktalara dikkatleri çekti:

Partiyi sınıf mücadelesinde hak ettiği yere taşımak için inceleme tarzında hakim olan öznelciliği alt et, partinin örgütsel ilişkilerinde doğru bir çizgiyi oturtmak için başta sekterlik olmak üzere liberalizme karşı amansız ideolojik mücadele yürüt ve yazış tarzını düzeltmek için de "basmakalıp" yazılara karşı mücadele yürüterek ondan azami bir şekilde uzak dur...

Tarihi muhasebe belgesi bilimsel ve eleştirel bir gözle okunduğunda Maoist partinin sınıf mücadelesinde istenilen düzeyi yakalayamamış olmasının arka planında yatan nedenlerden birisinin de dikkat çektiğimiz çalışma tarzları olduğunun vurgusunun yapıldığı görülecektir.

Başkan Mao'nun dediği gibi

> *"düşmanı alt etme görevini yerine getirebilmemiz için, Parti içindeki bu çalışma tarzlarını düzeltme görevini yerine getirmemiz gerekir."* **(abç). (Seçme Eserler Cilt:3, Sf; 37)**

Bu noktalar üzerinde önem sırasına göre duralım.

1) Öznelcilik:

En özlü ifadeyle öznelcilik tek yanlılık demektir. Tek yanlılık ise sorunlara idealist dünya görüşüyle bakmak demektir. Bir başka deyişle öznelcilik sorunlara nesnel olarak, yani materyalist görüş açısıyla bakmak değil idealist görüş açısıyla bakmaktır. Parçayı görüp bütünü görmemek, ağacı görüp ormanı görmemek öznelciliğin kendisidir. Daha açık bir ifadeyle öznel düşünce yöntemiyle çelişkileri çözmek olan devrim görevlerini yerine getirmek imkânsızdır. Kendi iyi tarafımızı görüp kötü yanlarımızı görmemek öznelciliğin kendisidir. Yine her şeyin kötü veya her şeyin iyi gittiğini söylemek öznelci düşünce yöntemidir. Aynı şekilde kendi gücümüzü abartırken düşmanın gücünü küçümsemek veya düşmanın gücünü abartırken kendi gücümüzü küçümsemek gibi tek yanlı anlayışların hepsi öznelciliktir ve yanlıştır. Kısacası, öznellik herhangi bir sorunun bir yönünü görürken diğer yönünü görmeyen-görmek istemeyen tek yanlı ve yanılgılı bir düşünce yöntemidir. Maoist komünistlerin gelişmesi önünde engellik teşkil eden dogmatizm ve dar deneyci ideolojinin öznelci düşünce yönteminden kaynaklandığını unutmamak lazım.

Marks'tan Mao'ya bütün ustalar öznelciliğin başarısızlığı, nesnelliğin ise başarıyı getirdiğini her zaman için vurgulamışlardır. Kaldı ki, sözü geçen bilimsel sosyalizmin büyük öğretmenleri eğer sorunlara nesnel bir görüş açısıyla yaklaşmamış olsalardı belki de bugün adlarından söz edilmemiş olacaktı. Yaygın bir hal alan, özellikle de geçmiş çalışmalarımız ve düşüncelerimizde oldukça yaygın olan gözü kapalı hareket etme tarzından kurtulmalıyız. Bunu politik veya örgütsel bir sorun olsun ya da hata yapanlara karşı olsun her alanda mutlak bir şekilde alt etmeliyiz. Bunu alt etmenin önemli araçlarından birisi, tüm yoldaşlarımızı, sorunları inceleme metodunu

öğrenmeye ve inceleme alışkanlığını benimsemeye teşvik etmek olacaktır. Beynimizi kullanıp herşeyi derinden derine düşünmeliyiz. Sabırsız ve aceleci davranmamalıyız. Sabırsız ve aceleci davranışlar bizleri doğru sonuçlara götürmez. Olgun ve soğukkanlı düşünme bilgeliği doğurur. Hangi konuda olursa olsun kendi bilgimizin yanılmaz olduğunu düşünüp kibirli davranmayalım. Üstelik bildiğiyle yetinen bir anlayış ve tavır sahibi gerçek komünist olamayacağı gibi, bilime ve bilginin gelişimine düşmanlık yapıyor demektir. Bilginin ve öğrenmenin sınırı olmamalıdır. Bilgi ve öğrenmede doyumsuz olmalıyız. Maoist bir aktivist çalışmalarında ve değerlendirmelerinde daha işin başında iken kesin hükümlere varmamalıdır. Bir durum veya bir kişi hakkında bir değerlendirmeye giderken hemen sonuca gitmemelidir. Unutmayalım ki bütün sonuçlar araştırmanın başında değil sonucunda ortaya çıkar. Bir sorunu çözmek için ancak ve ancak çokbilmiş ahmaklar daha işin başında iken, yani hiçbir araştırma yapmadan hemen sonuca giderler. Doğru bir sonuca gitmek için çok yönlü araştırma ve inceleme yapmak şarttır.

Herhangi bir sorunu ele alırken o sorunun özünü incelemeliyiz. Biçimler ve ayrıntılarla fazlaca ilgilenmemeliyiz. Biçim ve ayrıntıları özün önüne geçirmemeliyiz. Bilinmelidir ki bir şeyin özündeki çelişki belirleyicidir. Dış faktörler ise ikincil rol oynar. Bir başka deyişle bir şeyin içindeki iç çelişki gelişmenin iç nedeni iken dış faktörler ise ikincil nedendir. Durum böyle iken her şeyin birbiriyle karşılıklı olarak ilişkisi ve etkileşimi de söz konusudur.

Unutmayalım ki birbiriyle çelişen karşıt görünüşler arasında hem birlik hem de mücadele vardır. Bunlardan birlik izafi iken mücadele mutlaktır. Bu bilinçten hareketledir ki her bir olumsuzluk içerisinde olumlu yan da mevcuttur. Her zaman işaret ettiğimiz gibi insan doğarken kötü değildir. Onu kötü yapan sistemin ideolojik, siyasi ve kültürel dokusudur. Yoksa hiçbir kimse doğarken kötü değildir.

Bu diyalektik mantıktan hareketle, yani en kötü şeyler iyi şeylere dönüşebileceği gibi iyi şeyler de kötü şeylere dönüşebilir, bilimsel kuramından hareketledir ki Maoist komünistler tüzüklerinden "kesin ihraç" cezasını kaldırdı.

Hiç birimiz aktif mücadeleyi bırakan bir kimse için "artık o insan tekrar aktif mücadeleye dönmez" öznelciliğine düşmemelidir. Özellikle de Maoist aktivistler bu tür anlayışlarla sonuna kadar mücadele etmelidir. Sınıf mücadelesinde kimse kimseye garanti veremez. Aksi anlayışları savunmak öznelciliktir.

Maoist bir aktivist öznelcilikten azami bir şekilde uzak durmalıdır. Bütün Maoist komünistler öznelcilikten azami derecede uzaklaşmak için MLM öğretileri Türkiye-Kuzey Kürdistan devriminin somut gerçekliğiyle birleştirmek ve bunların öğretilerini ustaca uygulamalıdır. Dahası bu ülke devriminin somut tarihsel ve toplumsal çelişkilerinin ciddi bir şekilde araştırmasına girip kafa yordukları ve bu devrimin çeşitli alanlarındaki ihtiyaçlarını karşılayacak teorik çalışmalar yaptıkları zaman, ancak o durumda teoriyle pratiği birleştiren komünistler olarak anılacaklardır. Ve böylelikle de öznelcilikten ciddi bir şekilde arınmış olacaklardır. Gerçekte hiçbir araştırma yapmayan; devrim sorunları üzerine ciddi kafa yorup fikirler üretmeden sadece teori ile pratiği birleştirmenin lafını etmeye kalkışanlar bin yıl da konuşsa yine de devrim için hiçbir yararı olmayacaktır. Tam tersine zararı olacaktır.

2) Sekterlik:

Sekterliğin, daha doğrusu örgütsel çizgideki hakim olan sekterizmin Maoist partinin gelişmesinin önünde ne denli engel teşkil ettiği, tarihi muhasebede sonuçlarıyla birlikte ortaya konulmuştu. Bir kez daha "örgütsel çizgi denilince ne anlıyoruz?" sorusunu yanıtlayacak olursak, bununla, parti içi ve parti dışı kitleye karşı izlenen siyaset anlaşılmalıdır.

Sekter eğilimlerin gerek parti içindeki yoldaşlara gerekse parti dışı kitleye karşı kapalı kapılıcılık şeklinde kendisini gösterdiğini; bunun da parti birliği ve bütünlüğünü bozmakta olduğunu, dolayısıyla partinin halkın geniş kesimlerini birleştirme görevini engellediğini bir kez daha vurgulamak isteriz.

Bunun örnekleri muhasebede fazlasıyla verilmiştir. Dahası bu sekter örgütsel çizgiden Maoist parti içine sızmış düşman unsurların

nasıl da yararlandığı çok somut örnekleriyle birlikte ortaya konulmuştu.

Bu tarzların Maoist parti içerisinde yok olduğunu söyleyebilir miyiz? Elbette ki hayır!

Başkan Mao "Partinin Çalışma tarzını düzeltelim" konuşmasını yaparken sekterlik üzerine şu belirleme ve vurguları yapmaktadır:

> *"Parti içindeki sekterliğin kalıntıları nelerdir? Esas olarak şunlardır:*
>
> *Birincisi, 'bağımsızlık' ilan etmektir. Bazı yoldaşlar bütünün çıkarlarını değil, sadece parçanın çıkarlarını görmektedirler; bütün faaliyetin içinde kendilerinin sorumlu olduğu bölüme gereğinden çok önem vermekte, bütünün çıkarlarını kendi bölümlerinin çıkarlarına tabi kılmak istemektedirler. Partinin demokratik merkeziyetçilik sistemini kavramamakta ve Komünist Partisi'nin sadece demokrasiye değil, hatta demokrasiden de çok merkeziyetçiliğe ihtiyacı olduğunu görmemektedirler. Azınlığın çoğunluğa, alt kademelerin üst kademeye, parçanın bütüne ve bütün üyelerin merkez komitesine tabi olduğu demokratik merkeziyetçilik sistemini unutmaktadırlar."* **(Seçme Eserler cilt:3-Sf; 46)**

Maoist parti tarihine bakıldığında söz konusu "bağımsızlıkçı" tavrın somuttaki pratiklerine rastlamak mümkündür. Ki muhasebe bunları ayrıntılı olarak ele almıştır.

"Bağımsızlık" ilan eden kimselerin bu tavırlarının altında yatan ideolojik doku "önce ben" anlayışıdır. Lafta partici kesilirler ama özünde partiyi savunmayıp kendilerini ön plana çıkartırlar. Bu kimselerin kariyer peşinde olmaları, savundukları yanlış çizgilerin doğal sonucudur. Yönetime geldikleri zaman kendilerine dalkavukluk yapanları korurlar ama karşı çıkıp eleştirenleri ise partiden dışlamak için her türlü hile ve komplova başvururlar. O da yetmiyormuş gibi "ajan", "işbirlikçi" gibisinden iddialarla kişilere siyasi komplo kurma peşinde koşarlar. Dolayısıyla örgütü kaosa sürüklerler. Bilimsel ve dürüst siyaset izlemedikleri için geçmişte örnekleri görüldüğü gibi başarısızlığa uğrarlar. Bu kişiler parti içerisindeki mücadelede dürüst değildirler. Çünkü sorunlara bilimsel bir ideolojiyle yaklaşmazlar.

Bundandır ki tüm partililer ve aktivistler örgüt disiplinini tanımayıp "bağımsızlıkçı" tavır sergileyenlere karşı her zaman için uyanık olmalıdırlar. Her kim ki parti içerisinde ideolojik mücadele yerine kendi kariyerini düşünerek "bağımsızlıkçı" tavra giriyor ve bu yönlü tutumlara pirim veriyorsa o kişiler gerçekte parti birliği ve bütünlüğünü savunmuyor-onu pekiştirmiyor demektir. Parti içi ve dışı örgütlü faaliyet içerisinde "bölücü" ve "hizipçi" tutumlara hiçbir zaman müsaade edilmemelidir. Bunun için de, yani Maoist partinin stratejik hedefe yürüyebilmesi için bireycilik ve her türden sekter-yıkıcı anlayış ve davranışlara karşı amansız ideolojik mücadele yürütülmelidir. Hatalarında ısrar eden "iflah olmaz" unsurları ise parti ve örgüt saflarından uzaklaştırmaktan kaçınmamalıdır.

Sekterliğin belirtilerinden birisi de eski kadrolar ile yeni kadrolar arasındaki ilişkilerde kendisini göstermektedir. Eski kadrolar yenileri küçümserken yeni kadrolar ise eski kadroları "artık birşey yapamaz" gibisinden küçümsemektedirler. Bunun önüne geçmek gerekir. Her ikisi de tecrübe ve dinamizmi birleştirerek sorunları kolektif bir şekilde paylaşmalı ve birbirlerine yardımcı olmalıdırlar. Herkesin yapacağı çok şey vardır. Yeter ki onlara doğru temelde önderlik yapmasını bilelim. Hiç kimse birden bire siyasi ve örgütsel tecrübe edinemez. Bu, tamamıyla sınıf mücadelesinin pratiği içerisinde elde edilir.

Sekterliğin kalıntılarından bir diğeri ise şehir ve kır kökenli kadrolar arasındaki ilişkilerde kendisini göstermektedir. Şehirlerden katılan savaşçılar veya kadrolar genellikle kır kökenli savaşçıları ve kadroları "bunlar köylü ne anlar" deyip onları küçümsemektedirler. Kır kökenli kadrolar ise şehir kökenlileri doğa koşullarına karşı zayıf davranışlarından ve onların hareket tarzlarından dolayı küçümsemektedirler. Her iki yaklaşım da sekterdir. Her ikisi de birbirinin güçlü yanlarından yararlanmalıdır. Aynı sorun farklı çalışma alanları ve bölgeler arası ilişkiler için de geçerlidir.

Tüm bu saydığımız anlayış ve tutumlar, başka bir deyişle Mao'nun dediği gibi:

"Parça ile bütün arasındaki ilişkiler, birey ile parti arasındaki ilişkiler, ordu içindeki kadrolar ile o yörede çalışan kadrolar arasındaki ilişkiler, tek tek ordu birlikleri, tek tek yöreler ve tek tek bölümler arasındaki ilişkiler ve eski kadrolar ile yeni kadrolar arasındaki ilişkiler, hep parti içindeki ilişkilerdir. Partimizin saflarının düzenli olması, uygun adım yürümesi ve iyi savaşması için, bütün bu ilişkilerde komünizm ruhunu geliştirmeli ve sekter eğilimlere karşı uyanık olmalıyız."

Daha önce altını çizdik. Sekterlik öznelciliğin örgütsel ilişkilerdeki yansımasıdır. Dolayısıyla bundan kurtulmak istiyorsak, MLM ideolojik donanım ve teorik seviyemizi sürekli bir şekilde yükseltmek zorundayız.

Unutmamalıyız ki Maoist partinin çıkarlarını tek bir kişinin ya da tek bir bölümün çıkarlarına feda edemeyiz. Geçmişte bu tür anlayışlardan çok çekildi. Bu anlayışlar sonucu birçok değerli kadro kaybedildi; halkımız bizlerden uzaklaştı.

Maoist komünistler sınıf düşmanlarını sadece komünist partisi içindeki yoldaşları birleştirerek yenemez. Düşman, ancak bütün Türkiye-Kuzey Kürdistan halkı Maoist parti etrafında birleştirilerek alt edilebilinir. Onun için doğru bir örgütsel çizgiyi sadece parti içine yönelik değil, parti içi ve dışı kitleye karşı da uygulamak bir zorunluluktur. Özellikle de sempatizan örgütlülükleri içerisinde örgütlü olan yoldaşlara karşı doğru bir yaklaşım göstermeliyiz. Onları asla küçümsememeliyiz. Onları hor görmemeli; onlara her bakımdan yardımcı olmalıyız. Ne kadar yardımcı olursak o kadar verim alırız. Partili ve partisizler arasındaki ilişkilerde konuşma ve tartışmalara oldukça özen göstermeli ve nazik davranmalıyız. Aynı kibarlığı örgütsüz halkımıza karşı da göstermeliyiz. Onları hakir karşılayıp onlara tepeden bakma kibirliliğine düşmemeliyiz. Konuşma ve tartışmalarda birbirimize karşı kaba ve sekter tutumlardan azami bir şekilde uzak durmalıyız. Buna daha çok kadrolar dikkat etmelidir. Küfürlü ve hakaret edici konuşmalara asla müsaade etmemeliyiz. "Kes", "konuşma", "yalancı", "geveze" vb. kaba ve sekter hitap ediş tarzlarını dilimizden süpürüp atmalıyız. Birbirimizi saygıyla

dinlemesini bilmeliyiz. Kendimizi tatmin için değil ikna olmak ve ikna etmek için tartışmalar yürütmeliyiz. Bizim hedefimiz bizimle işbirliği yapmak isteyen veya yapabilecek herkesle birleşmek olmalıdır. Daha çok da partili olmayanlarla işbirliği yapmalı ve birleşmeliyiz. Bunu, her zaman için devrimci ve komünist bir görev olarak görmeliyiz.

Unutulmamalıdır ki Maoist komünistleri halktan kopartacak hiçbir hareket, haklı ve doğru değildir. Dolayısıyla bu tür hareketler hoş karşılanamaz-karşılanmamalıdır. Her sekter davranışın Maoist komünistlerin gelişmesine sekte vurduğunun bilincinden hareketle sekterlik ve öznelciliğe karşı etkin bir şekilde mücadele yürütmesini savsaklamamalıyız! Sekterliğin devrimin gerçek ihtiyaçlarına ters düştüğünü hiçbir zaman aklımızdan çıkartmamalıyız.

3) Yazış Tarzı:

Başkan Mao'nun işaret ettiği gibi yazılar konusunda "basmakalıp" yazım tarzına karşı çıkalım. Öncelikle "basmakalıp" yazım tarzının da öznelcilik ve sekterliğin bir ifadesi olduğunu belirtelim. "Basmakalıp" parti yazılarına ilişkin Mao'nun söylediklerini özetleyerek aktaralım:

1. "... Boş laflarla sayfalar doldurmak"

2. "... İnsanları yıldırmak amacıyla gösterişçi bir tutumla kaleme alınmasıdır. Bazı basmakalıp parti yazıları yalnızca uzun ve boş olmakla kalmıyor, aynı zamanda halkı bile bile yıldırmayı amaçlıyor, yani en kötü zehiri taşıyor."

3. "... Okurları düşünmeksizin oku, rasgele fırlatmasıdır. ... Bir kimse ok atarken hedefe nişan almalıdır, ud çalarken dinleyicileri dikkate almalıdır. Peki, öyleyse, okuru dikkate almadan makale yazılabilir mi, dinleyiciyi dikkate almadan konuşma yapılabilir mi?" Hayır yapılamaz!

4. Dilin sade bir şekilde kullanılmasını tercih etmek yerine yavan bir dilin tercih edilmesi. "Birinci olarak, dili kitlelerden öğrenelim. Halkın söz dağarcığı zengin, güçlü ve canlıdır; gerçek hayatı yansıtır. ..İkinci olarak, yabancı dillerden yalnızca ihtiyacımız olanı alalım. Yabancı deyimleri mekanik bir biçimde aktarmamalı, gelişi güzel kullanmamalıyız. Yalnızca iyi olanı ve ihtiyacımıza uygun düşeni almalıyız."

5. "... Tıpkı bir Çin eczanesi açar gibi, karmakarışık bir başlıklar dizisi altında birtakım maddeler sıralamasıdır. ...Eğer bir kimse birbiriyle iç ilişkisi bulunmayan bir kavram yığınını alıyor ve onları bir makale, konuşma ya da raporda şeylerin dış özelliklerine göre sıralıyorsa, o kimse laf cambazlığı yapıyor demektir. ... Eğer bir makale ya da konuşma önemliyse ve yol göstermeyi amaçlıyorsa, sorunu ortaya koymak, tahlil etmek, sonra da sorunun özüne parmak basan ve bir çözüm yöntemi getiren bir senteze varmak zorundadır. Bütün bu süreç içinde şekilci yöntemlerin hiçbir yararı yoktur. ...Partimizde çocukça, kaba, dar kafalı ve kaytarmacı şekilci yöntemler hüküm sürdüğüne göre, onları açığa çıkarmalıyız."

6."Basmakalıp" parti yazılarının "sorumsuz olması ve her ortaya çıktığı yerde halka zarar vermesidir. ...Sunulmaya değer olmayan bir şeyi sunmayın. Onun, başkalarının düşüncelerini ve eylemlerini etkileyebileceğini hiçbir zaman aklınızdan çıkarmayın. Birçokları hiçbir inceleme ya da hazırlık yapmadan makaleler yazıyor, konuşmalar yapıyorlar. ...Bir makaleyi yazdıktan sonra da, yıkandıktan sonra yüzlerini aynada inceledikleri gibi, makaleyi birkaç kere okumak zahmetine katlanmıyor ve onu öylece yayınlanmaya gönderiyorlar. Bunun sonucunda da çoğu zaman kalemlerinden binlerce kelime dökülmekte, ama konudan on binlerce fersah uzaklaşmaktadırlar".

7. Basmakalıp parti yazıları, "bütün partiyi zehirlemesi ve devrimi tehlikeye düşürmesidir."

8."Yaygınlaştığı takdirde, ülkeyi yıkabileceği ve halkı mahvedebileceğidir." **(Seçme Eserler Cilt:3 Sf; 59-66 arası)**

Biz de tüm par ililere tıpkı Mao gibi "basmakalıp" parti yazılarına karşı mücadele çağrısı yapıyoruz. Basmakalıp yazım tarzı partinin devrimci ruhunu köreltip onu atalete sürükler. Kitlelerin anlayacağı dille konuşulmazsa, o zaman kitleler alınan kararları kavrayamazlar. Öyle ki bazı yoldaşlar kitlelerle konuşurken sanki çok büyük bir marifetmiş gibi yabancı sözcükleri kullanmaktadırlar. Sıradan insanları sorunları üzerinden onların yaşamlarının içerisinden somut olgular üzerinden örgütlemek yerine klasiklerin diliyle konuşarak onları adeta uzaklaştırıyoruz. Biz Maoistler her zaman ve her yerde

sade ve somut konuşmasını, kitlelerin bildiği ve anlayabileceği örneklerle hala konuşmasını beceremiyoruz. Çoğu kez soyut formülasyonlar ve ezberlediğimiz akademik laflar ediyoruz. Mao, yazarken göz önünde bulundurmamız gereken kuralları ise şöyle sıralamaktadır:

> ***Birinci kural:*** *Her şeyin her yönüne özel dikkat gösterin; daha çok gözlemde bulunun ve eğer çok az bir gözlemde bulunduysanız, sakın yazmayın."*
>
> ***İkinci kural:*** *Söyleyecek bir şeyiniz olmadığı zaman, kendinizi yazmak için zorlamayın.*
>
> ***Dördüncü kural:*** *Bir yazıyı yazdıktan sonra en azından iki kere daha okuyun; gerekli olmayan kelime, cümle ve paragrafları hiç çekinmeden çıkarıp atmak için elinizden geleni yapın. Hikâyelik bir malzemeyi genişletip roman haline getirmektense, romanlık bir malzemeyi kısaltıp hikâye haline getirin.*
>
> ***Altıncı Kural:*** *Kendinizden başka kimsenin anlayamayacağı sıfatlar ya da terimler uydurmayın.* **(age: Sf;70-71)**

Basmakalıp parti yazılarının partiye ve devrime verdiği, vereceği zararları teorik açıdan daha bir ayrıntılı öğrenmek için her bir Maoist aktivist Mao'nun adı geçen eserini okumalıdır.

Sonuç olarak öznelciliğe, sekterliğe ve basmakalıp yazım tarzına karşı her zaman için her yerde mücadele etmeliyiz. Bu yanlış çalışma tarzlarını bütün örgütlülüklerde alt etmeliyiz. Yanlış düşünce yöntemi ve çalışma tarzlarını en üst düzeyde alt etmeliyiz.

Öznelcilik, sekterlik ve basmakalıp parti yazılarına karşı çıkarken iki ana hedef güdülmelidir. İlk olarak gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan dersler çıkartmak olmalı iken, ikinci olarak ise hastayı kurtarmak için hastalığı tedavi etmek amaçlı olmalıdır.

Ebetteki bu tür çalışma tarzlarını birden bire ortadan kaldıramayız veya en alt düzeye indiremeyiz. Bu, zaman ister. Belirtmemiz gerekir ki son yıllarda, bu tür düşünce ve çalışma tarzları önemli derecede geriletildi. Ve daha görevimiz bitmedi. Sabırlı ve doğrularda ısrarcı olmalıyız... Eski çalışma tarzında ısrar edip ayak direyenler olacaktır.

Ama bunları ya söz konusu kötü çalışma tarzlarını terk etmeleri için ikna edeceğiz ya da gelişmenin önünde ayak direttikleri için ayıklayacağ. Başka bir alternatifi yoktur.

-IV-
Disiplin, İrade ve Eylem Birliğini Daha Üst Düzeyde Pekiştirelim!

Disiplin, irade ve eylem birliğinin ciddi bir şekilde dejenere olduğuna Maoist komünistler dikkatleri çekti. Önce disiplin deyince ne anlıyoruz, açıklamaya çalışalım. Sonra ise irade ve eylem birliğinden ne anlıyoruz? Veya biz Maoistlerin anladığı irade ve eylem birliği ne olmalıdır sorularını yanıtlayalım.

1-Disiplin

Disiplin denilince bununla akla gelmesi gereken ilk yanıt insanın gerek siyasal gerekse sosyal yaşamında belli bir plan ve program dahilinde çalışması anlaşılır. Bunun örgütsel yaşamdaki ifadesi ise yine plan ve programı da kendi içerisinde barındırmak kaydıyla yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya doğru belli bir hiyerarşik örgütlenme ve bağımlılık içerisinde yürütülen siyasi faaliyetlerdir. İşte burada kilit sorun olarak şunun yanıtını doğru vermek gerekir:

Disiplinli bir faaliyet yürütmeden yakın devrim ve komünizm hedefine ulaşabilir miyiz? Bu, bir zorunluluk mu?

Dahası bu zorunluluk gönüllülük ve bilinçliliğe mi dayanmalı yoksa zora mı dayanmalıdır? İşte MLM'lerle, burjuvazi, küçük burjuvazi veya bu sınıf ve ideolojilerden beslenen nihilist (hiççilik) ve anarşist akımlarla temel ayrım noktası da bu sorunun doğru yanıtını vermekte yatar. Bu soruların yanıtını ilk önce devrim mantığını açıklayarak verelim:

Devrim yapmak zorunludur. Günümüzün sınıflı dünyasında devrim yapmak için de ona politik olarak öncülük ve önderlik yapacak bir partinin varlığı olmazsa olmaz ön şarttır. Partiler de hiyerarşik bir örgütlenmeyi mutlak kıldığından o halde aşağının yukarıya, yukarının ise aşağıya bağlılık şeklinde hiyerarşik örgütlenmesi de şart olduğuna göre disiplin kaçınılmazdır. O zaman geriye nasıl bir disiplin sorusu kalıyor?

Maoistler açısından elbette ki gönüllü ve bilinçliliğe dayalı oluşturulan bir kuvvet, gerçek ve doğru bir güçtür. O halde demek ki disiplin bir güçtür; bir iktidardır. Şüphesiz ki bu güç ve iktidarın da kendi içerisinde herkesi aynı derecede bağlayan kuralları vardır.

Bunlar evrensel MLM örgütsel kurallar olarak şöyle sıralanmaktadır:

"Kişi örgüte, azınlık çoğunluğa, alt kademe üst kademeye, partinin bütünü Merkez Komitesine tabidir." Bilindiği gibi Maoist parti tüzüğünde de aynı örgütsel ilkeler yer almaktadır. Buna göre her kim ki bu disiplin kurallarını bozarsa o kimse parti birliği ve bütünlüğünü zedelemiş demektir.

Bu temel kurallar üzerinde kısacık da olsa duralım.

a) Kişi Örgüte Tabidir

Kişi örgüte katıldıktan sonra her tür hareketiyle örgüte tabi olması diye anlaşılmalıdır. Bir başka deyişle kişi örgüt ve parti saflarına katıldıktan sonra "istediğimi yapar istemediğimi yapmam" özgürlüğüne sahip değildir. Herkes için tek bir disiplin geçerlidir. O da en tepedeki kadrodan en alt kademede örgütlü insana kadar herkes için geçerlidir. Fikir yürütmeyi derinleştirelim. Önce şunun altını çizelim: Parti safları denilince bununla parti üyelerinin içinde yer aldığı parti anlaşılmalıdır. Örgüt safları denilince ise partiye bağlı bütün örgütlü komiteler anlaşılmalıdır. Kısacası parti kelimenin dar anlamında sadece parti üye ve aday üyelerinden oluşmuş örgüt iken ancak geniş anlamında ise örgütler toplamıdır. Bu örgütler toplamı anlayışından hareketle gerek parti üyesi gerekse üye olmayan tüm örgütlü bireyler örgütlü faaliyet boyunca verilen tüm görevleri

yapmama keyfiliğine sahip olamaz. Çünkü burada zoraki bir iş yaptırmak yoktur. Gücünün yetmediği, altından kalkamadığı işleri "yapamam", "yapamayacağım" dolayısıyla "bu görevi değiştirir misiniz" önerisinde bulunmakla, görev yapmamayı birbirine asla karıştırmamalıyız. Yoksa örgütsel kaos olur. Bir faaliyetçinin gücünün yetmediği yükün altına girmek istememesi, bunu da açık ve dürüst bir şekilde dile getirmesi farklı bir şey ama "ben bu görevi yapmıyorum-yapmayacağım" demek ise farklı bir şeydir. Birincisi doğru bir tutum iken ikinci tavır ise hiçbir şekilde doğru bir anlayış ve duruş değildir. İkinci tavra göre örgüt asla ve asla işlemez ve yönetilemez. Tam bir örgütsel kaos olur. Örgüt ve örgütlenme kolektif iş yapmak olduğuna göre örgüt içerisinde olunduğu sürece kolektif iş yapmanın kurallarına itirazsız bir şekilde uymak zorunluluktur. Tersi durumda, yani 'ben uymayayım başkaları uysun' anlayışı ve tutumu olur ki bu da başkalarına Marksizmi kendisine ise liberalizmi uygulamaktır. Bunun da MLM örgüt ve örgütlenme ilkeleriyle uzaktan yakından bir ilişkisi yoktur.

Her bireye kendi gücüne göre iş vermek doğru bir kadro siyasetinin önemli sacayaklarındandır. Yine her bir kimsenin verilen işi yanlış da bulsa yapması, en doğru ve devrimci disiplin anlayış ve tutumdur. Bu, kişinin her türlü varlığını örgüte teslim etmesi demektir.

Yoksa bir yandan örgüt öte yandan ise *"işime geleni yaparım gelmeyeni ise yapmam"* anlayış ve tutumu Maoist komünist anlayış ve tutum değildir. Bu tür pratik sergileyen kimseler hatalarından (disiplinsizliklerinden) arınmadıkları takdirde parti ve örgüt saflarından derhal uzaklaştırılmalıdırlar. Parti ve devrimin gelişmesine ihanet etmiş ve onu arkadan hançerlemiş oluruz. Örgüt ve devrim bilinci bunu emreder.

b) Azınlık Çoğunluğa Tabidir

Bu, ne demektir?

Bu, bir parti ve örgüt içerisindeki her bireyin çoğunluğun aldığı kararı, belirlediği politikaya örgüt bilinci gereği uyması demektir. Bu, tartışılan her konuda azınlık görüşü temsil edenlerin merkeziyetçilik gereği çoğunluğun iradesi sonucu ortaya çıkan kararları fiiliyatta

desteklemesi, disiplin gereği dışa karşı savunması ve uygulaması demektir.

Dışa karşı savunmak ve uygulamaktan şu anlaşılmalıdır:

Bir kişi örgütlü olduğu tüm parti ve örgüt komitelerinde kendi farklı görüşlerini tartışır ve ortaya koyabilir ama aynı komitede örgütlü olmadığı kimselerle farklı görüşlerini paylaşamaz.

Aynı komite derken bununla geçici görev komiteleri anlaşılmamalıdır. Kişinin alt-üst hiyerarşisi içerisinde örgütlü olduğu parti ve örgüt komiteleri anlaşılmalıdır. Örneğin bölge komitesi, alt bölge komitesi, daha alt komiteler gibi.

Unutulmamalıdır ki, bir parti üyesi parti içi farklı görüşlerini sempatizan komiteleri içerisinde örgütlü de olsa açamaz, ortaya koyamaz. O, partiye ilişkin görüş, eleştiri ve önerilerini ancak örgütlü olduğu parti organları ve komitelerinde açabilir. Tersi davranış parti disiplinini çiğnemektir.

Aynı şekilde sempatizanlar da ancak örgütlü olduğu kendi komitelerinde farklı görüşlerini açabilir. Tabii ki onlar da direkt örgütlü olmadığı komitelerde farklı görüşlerini açamaz. Çünkü onlar da belli bir örgütsel disiplini kabul ettiklerinden ve bir örgütsel disiplin altında olduklarından farklı komitelerdeki (insanlarla tanışmış olsalar da) insanlarla farklı görüşlerini paylaşamazlar. Paylaştıkları zaman, bu, örgüt disiplinini çiğnemek olur. O durumda gerek parti üyesi gerekse sempatizanlar işledikleri suçlardan dolayı yargılanmaya tabi tutulurlar-tutulmak zorunda kalırlar. Yargılama sonucunda gerekirse örgütsel cezalara çarptırılırlar. Parti ve örgüt disiplini gözetilmeden yapılan eleştiriler parti birliği ve bütünlüğünü bozar ve ona zarar verir. Dolayısıyla disiplin dışı "eleştirilerden" azami derecede herkes uzak kaçmalıdır. Eleştirinin amacı, parti birliği ve bütünlüğünü geliştirmek ve partiyi ileri taşımaktır.

Azınlık-çoğunluk meselesi herkes için geçerlidir. Bugün bir konuda azınlığa düşen pekâlâ yarın çoğunluk olabilir. Bugün çoğunluk olan da yarın azınlık durumuna düşebilir. Dolayısıyla bu tabilik herkes için geçerlidir. Yoksa yapılan tartışmalarda bir irade ortaya çıkmaz. Ortaya çıkmayan bir iradenin de eylem hükmü olmaz.

İrade ve eylem birliği dediğimiz nedir ki? Tartışılan bir konuda görüşlerin; fikirlerin, kararların ve planların çoğunluk görüşünün merkezileşerek oradan da eyleme dökülmesini ifade eder. Bu bağlamda eylemde birlik, irade birliğini şart koşar. Yoksa eylem birliğini oluşturamazsın. Çünkü eylem birliği, farklı görüş sahipleri veya birden fazla insanla gerçekleştirilebilecek bir etkinliktir. İrade birliğinin olmadığı hiçbir yerde eylem birliği olmaz-sağlanamaz. İrade birliği, herkesin her konuda aynı düşünmesi olarak anlaşılmaz-anlaşılmamalıdır. Çoğunluk, görüşün iradeleşmesi demektir. Burada işin demokrasi yanı yapılan tartışmalar ve bunun sonucu ortaya çıkan çoğunluk iradesi iken, merkeziyetçilik yanı ise bu çoğunluğun görüşünün merkezi karar haline gelerek uygulamaya geçme safhasıdır.

c) Alt Kademeler Üst Kademelere Tabidir

Bundan bütün alt kademelerin hiyerarşik bir yapılanma içersinde tıpkı bir üzüm salkımı gibi aşağıdan yukarıya (salkımın sapına doğru) üst kademelere bağlı olduğu anlaşılmalıdır. Nasıl ki bir üzüm salkımı doğal haliyle sapından aşağıya doğru birbirine bağlı ise, parti de Merkez Komitesinden aşağıya doğru örgütlenir. Dolayısıyla en alt kademe parti hücre örgütlenmesi de aşağıdan yukarıya doğru üst kademelere bağlı olmadan; onun disiplinini tanımadan örgütsel faaliyetlerini sürdürmeye çalışırsa, bu bir parti örgütlenmesi değil aynı parti içersinde birden fazla baş ve örgüt demektir. Komünist partilerinde iki baş ve iki yönetime izin verilmez. Çünkü bu irade ve eylem birliğini engeller, savaş kabiliyetinin oluşmasına engel olur. Bu yüzden parti içerisinde parti diye anılan hizipçiliğe komünist partileri içersinde yer yoktur.

Her alt kademe bir üst kademeye tüm çalışmaları konusunda rapor vermek ve üstün talimatlarına-direktiflerine uymak zorundadır. Partinin resmi düşünce ve politikalarına (Kongre ve iki kongre arası MK'nın ve yönetici organların belirlediği taktik politikalar) ters düşmeyen tüm üst kademe direktiflerine hiyerarşik bir yapılanma ve görev bilinci içerisinde uymayan her kim olursa olsun disiplini çiğniyor; partinin irade ve eylem birliğini bozuyor demektir. Üst kademe kararları yanlış da olsa; insana bu yanlış kararlar eziyette

çektirse yine de disiplin gereği bu kararlara her bir Maoist uymak zorundadır. Kararın yanlış olduğu yönündeki fikrini zamanında bağlı olduğu komitede tartışma hakkı olmakla birlikte karara uymak zorundadır. Örgüt içerisindeyken uymaktan başka bir alternatifi de olamaz. Dahası, "uymam" diyorsa o zaman partiden ve örgütten istifa edip gitmesi şarttır. Çünkü diğer tutumlar örgütsel kaosu yaratır; demokrasi adı altında "demokratizmi" geliştirir. Örgüt bilinci örgütlü ve disiplin çerçevesinde hareket etmektir. Dahası kişi ben bu sistemi yıkmak istiyorum diyor ve o iddiada ise o zaman disipline uymak, disiplinli hareket etmek zorundadır. Üst kademelerin disiplinine uymayan veya onu dejenere etmeye çalışan gerçekte Maoist bir partili ve aktivist olamaz. Kaldı ki üst kademelerin talimatlarını uygulamayan ve ona uymayan kendi altındaki kademelere de disiplini uygulatamaz. Ya örgüt erkini arkana alıp alt kademeleri sekter bir şekilde tasfiye edeceksin ya da kendin çekip gideceksin. Yoksa ben disipline uymam ama uygulatırım anlayış ve tavırlarına hiçbir Komünist partisinde yer yoktur. Geçmişte bu yönlü pratiklerle fazlasıyla uğraşıldığı ve bunun zaman kaybına neden olduğu bilinmektedir. O halde aynı olumsuzluklar bir daha yaşanmak istenmiyorsa bu tür disiplinsizliklere müsaade edilmemelidir.

d) Bütün Parti Merkez Komitesine Tabidir

Bilindiği gibi komünist partilerinin hiyerarşik örgütlenme açısından en üst kademesi Merkez komitesidir. İki kongre arası partiye öncülük ve önderlik edecek olan en üst organ Merkez komitesidir. Bunu, bir beyine benzetebiliriz. Bir partinin beyni doğru çalışmıyor ve o beyin kendine bağlı diğer organlara doğru bir önderlik yapamazsa o zaman o organizmanın da doğru ve sağlıklı işlediğinden söz edemeyiz. Evet, Merkez komitesi beyindir. Bu beynin görevi iki kongre arasında partiye ideolojik, politik, örgütsel ve askeri olarak önderlik yapmaktır. Merkez komitesi bu önderliği yaparken ebetteki alt kademeler aracılığıyla yapacaktır. Bunun içindir ki bütün alt kademeler parti merkez komitesinin iki kongre arasında belirlediği politikalara; onun direktif ve talimatlarına uymakla yükümlüdür. Alt kademeler üst kademelerin kararlarını eleştirecek ama bu kararları günü gününe de

uygulamak ve uygulatmak zorundadır. MK'nın belirlediği politikaları kendi organlarında eleştirmek farklı, onu uygulamamak ise farklıdır. Demokrasi gereği kararları tartışma ve eleştirme hakkı var fakat merkeziyetçilik gereği ise uygulamama hakkı yoktur. Bir politika ve karar tartışılıp karar alındığı andan itibaren artık merkeziyetçilik geçerlidir. O saatten sonra yeni bir toplantıya kadar her bir partili ve tüm aktivistler alınan kararları ve talimatları eyleme geçirmek mecburiyetindedir. Merkezin emir ve talimatları, uygulanmamak için tartışılmaz. Onu daha derinlikli ve kapsamlı nasıl uygulayabiliriz tartışması yapılmalıdır. Yoksa, üstün kararlarını dejenere edici tartışmalara girmek merkeziyetçiliği hiçe sayan disiplinsizliktir.

Üstü eleştiri ve önerilerimizle denetleyeceğiz ancak üstün de direktiflerine uyacağız. İşte Maoist örgüt bilinci budur.

Haksız bir şekilde parti ve örgüt saflarından atılsak da eğer o partinin ideolojik-siyasi çizgisinin doğruluğuna güvencemiz varsa işte o durumda yine her bir hareketimiz parti birliği ve bütünlüğünü pekiştirmeye yönelik olmalıdır.

Bir kez daha belirtmeliyiz ki sınıf mücadelesinin nesnel gerçekliği gelinen aşamada merkeziyetçiliğe her zamankinden daha fazla ağırlık vermemizi zorunlu kılmaktadır. Her bir Maoist şunu aklından çıkarmamalıdır ki MERKEZİYETÇİLİK, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerdeki Halk Savası GERÇEKLİĞİNDEN hareketle Maoist Komünist Partileri için daha fazla kendisini dayatmaktadır.

Bilindiği gibi merkeziyetçilik ordu içerisinde; ordunun harekât tarzı, savaşın daha hızlı ve pratik yürütülmesi gibi nesnel gerçeklikten dolayı daha da katidir. Merkeziyetçilik, verilen görevlere sıkı sıkı sarılmak ve bunları yerine getirmek iken ancak bu, üst kademeleri eleştirmeme ve denetlememek diye anlaşılmamalıdır. Merkeziyetçilik; Mao'nun dediği gibi,

> *"Kavrayış, siyaset, planlama, kumanda ve hareket birliğinin sağlanması temelinde doğru fikirlerin merkezileştirilmesidir. Buna merkezi birleşiklik adı verilir."* **(Cilt:6 Sf; 256)**

Kaldı ki "her çoğunluk görüşü" doğrudur anlamına da gelmez. Merkeziyetçilikle eleştiri yapmayı birbirine karıştırmak çok tehlikeli ve yanlış bir anlayıştır. Görev yapmakla eleştiri yapmayı birbirine kesinlikle karıştırmamalıyız. Eleştiri iyidir. Ve bir görev olarak, hem de önemli bir görev olarak bilinmelidir. Partiyi geliştirir. Hatalarımızı düzeltmeye yardımcı olur. Herkesi bizi eleştirmesi için teşvik etmeliyiz. Eleştiriden korkmamalıyız. Eleştiriden korkan halkın çelişkilerini çözmekten korkar. Eleştiriden korkan halktan kopuktur; bürokrattır. Bir parti ve onun üyeleri halkın ve alt kademelerin eleştirisinden korkuyorsa o parti ve partililer gerçekte Maoist değildir. O partide aynı zamanda demokrasi yok demektir. Unutmayalım ki bizim merkeziyetçiliğimiz demokratik temeller üzerine inşa edilmiştir. Bizim savunduğumuz önderlik de her kademede kolektif önderliktir. Yoksa her komite sekreterinin iki dudağı arasından çıkan her şeyi doğru bir önderlik anlayışı olarak ele alamayız. Bu, şef tipi örgütlenme olur. Evet, her parti komitesi merkezi önderliği uygulayan birer önderlik kurumudur. Ama bilinir ki Maoist partilerde bu komitelerin önderliği tek kişi temelinde (sekreter) değil kolektiftir. Özcesi parti komiteleri içerisindeki karar almadaki ilişki tamamıyla demokratik merkeziyetçilik ilkesine göre olur. Azınlık-çoğunluğa göre kararlar alınıp uygulanır. Bunun dışındaki parti anlayışı ve önderliği Maoist parti modeli olamaz. Demokrasi olmazsa merkeziyetçilik de doğru bir şekilde yürümez.

Şüphesiz ki tüm bu örgütsel normlara; kural ve ilkelere öncelikli olarak uyması gerekenler partili kadrolar olmalıdır. Partili kadrolar diğer konularda olduğu gibi örgütsel kurallara uyma ve bunları uygulama konusunda da örnek olmalıdır. Yoksa önderlik laf olsun diye olmaz. Önderlik dedin mi her konuda somut olmalıdır. Somut olmayan bir yönetip-yönlendirmeye de önderlik denilemez!

2- İrade ve Eylem Birliği

İrade ve eylem birliği söylemine bir kez daha açıklık getirmeye çalışalım.

a) İrade birliği:

En özlü ifadeyle irade birliği bir politika, bir eylem, bir fikir, bir planlama, bir toplantı, bir hareket tarzı, vb. gibi konulara dair tartışılan fikirlerin merkezileşmesi demektir.

b) Eylem birliği:

Ekonomik, ideolojik, politik, örgütsel, askeri, kültürel bir sorunu çözmek için ortaya çıkan irade sonucu girişilen kolektif bir hareket birliğidir.

Dikkat edilirse gerek irade gerekse eylem birliği, birden fazla kişinin merkezileşmiş iradesini temsil etmektedir. Daha açıkçası her ikisinin de gerçekleşmesi ancak birden fazla kişiyle olur. Adı üzerinde birlik! Neyin birliği? Zıtların birliği. O halde her iki zıt şeyin bir arada bulunması ancak birlik kavramını oluşturur. Bu, tersi durum için de geçerlidir. Yani çelişkisiz birlik yoktur. Birlik diye bir kavramdan söz ediyorsak o zaman farklı anlayışlardan herhangi birisi mevcut örgütsel birliğe hükmediyor demektir. Yoksa ona irade birliği ve eylem birliği denmez. Doğada, toplumda ve fikir alanında birliksiz herhangi bir şeyden söz edilemeyeceğine göre bir komünist partisinin de herhangi bir politik-örgütsel, askeri veya hareket tarzı konusunda bir birliği var demektir. Ama mesele bu birliğin doğru yönde mi yoksa yanlış yönde mi kullanıldığı surunudur. İşte kilit sorun burasıdır. Daha doğrusu her irade ve eylem birliğinin doğru olduğu anlamına gelmez. Veya birlik demek yanlışla doğrunun birleşmesi değildir. Bu, herhangi bir hedefi gerçekleştirmek için birden fazla kişinin merkezileşmiş iradesini eyleme dökmesi olarak anlaşılmalıdır. Bugün benim görüşlerim, yarın bir başkasının görüşleri çoğunluğu temsil haline gelebilir. Zıtların birliği ve mücadelesi yasası bunu böyle emrediyor. Bu, işin felsefi boyutudur. İşte felsefi boyutu bakımından gerçek olan bu durumu parti içerisinde kelimenin gerçek anlamında uygulanır hale getirmek de tamamıyla komünistlerin bilinciyle ve pratiğiyle olacak şeydir.

Daha da somutlayalım: Eğer bir partinin üyesi veya aktif faaliyetçiysen ve o parti içinde kalmak için de ısrarlıysan, o halde herhangi bir sorunu çözmek için ortaya çıkmış (merkezileşmiş) iradeye saygı göstermeli, bu iradenin pratiğe geçirilmesini

desteklemelisin. Tersi hareketler irade ve eylem birliğini bozan ve onu yıkıma uğratan pratiklerdir. Yanlış da görsen örgüt disiplini; irade ve eylem birliği gereği bu yanlışları uygulamak zorundasın. Yoksa savunduğun doğruları bir başka zaman hakim kılamaz, dahası doğru fikirleri iktidarlaştıramazsın. Bunun dışında irade ve eylem birliği savunulmaz. Gerisi Maoist parti anlayış ve pratiklerine terstir. İrade ve eylem birliğini bozan hiçbir harekete izin verilemez.

Komünist partisi içerisinde demokratik merkeziyetçilik biricik çalışma tarzı olmalıdır. Merkeziyetçilik ve demokrasi bir madalyonun iki yüzüdür. Buradaki demokrasi birinci olarak herkesin kolektif bir şekilde ortaya getirilen sorunları tartışması ve iradesini doğru veya yanlış bir şekilde yansıtmış olması, ikinci olarak ise bu tartışmalar sonucunda azınlığın çoğunluğa uyma zorunluluğudur. Demokrasi, sınıflar üstü bir olgu değildir. Proleter demokrasi ise çoğunluğun azınlık üzerinde hükmetmesidir. Ki demokratikliğin bağlayıcı yanı da burasıdır. Yani alınan kararlara, yanlış veya doğru olsun, herkesin fikrinin yansımış olması ve çoğunluk görüşü tarafından bir sonuca gidilmesi gerekir.

Konumuzun daha bir aydınlanması için başkan Mao'nun konuya ilişkin vurgularını aktaralım:

> *"...Parti komiteleri içinde demokratik merkeziyetçilik biricik çalışma tarzı olmalıdır. Birinci sekreter, diğer sekreterler ve komite üyeleri arasındaki ilişki, azınlığın çoğunluğa uyması ilişkisidir.*
>
> *Örneğin, Daimi komite ve Siyasi Büro'dan buna benzer durumlar sık sık ortaya çıkar: ben bir şey söylediğim zaman, ister doğru, isterse hatalı olsun, herkes benden farklı düşünüyorsa, çoğunlukta oldukları için, onların görüşlerini kabul ederim. ... Bir kişinin her söylediğinin yapılması saçmalıktır. Günlük işleri değil, önemli konuları kastediyorum. Bütün önemli konular kolektif bir şekilde tartışılmalı, değişik fikirler ciddi bir şekilde dinlenmeli ve durumun karmaşıklığı ve tarafsız olmayan fikirler de mutlaka tahlil edilmelidir. Bir durumun çeşitli yönleri hakkında çeşitli imkân ve tahminler, yani hangilerinin iyi, hangilerinin kötü, hangilerinin kolay, hangilerinin zor, hangilerinin mümkün ve hangilerinin imkânsız olduğu dikkate alınmalıdır. Gerek ihtiyatlı, gerekse*

çok dikkatli olmak için her çaba sarf edilmelidir. Aksi halde, tek adam diktatörlüğü olur. Böyle birinci sekreterlere demokratik merkeziyetçiliğin 'takım kaptanları' değil, diktatör adı verilmelidir" **(Seçme Eserler cilt:6, Sf;258)**

İrade ve eylem birliğine uymayanlar ve uygun hareket etmeyenler aynı zamanda başkalarının fikirlerine tahammül etmeyen ve saygı göstermeyen kibirli küçük burjuvalar olur. Başkalarının eleştiri ve fikirlerine tahammül göstermeyip hatasını kabul etmeyenler doğru bir önderlik çizgisine asla sahip olamazlar. Çünkü doğru bir önderliğin birinci yolu hatalar görüldüğü ve eleştirildiği yerde düzeltmektir. Unutulmamalıdır ki yukarıdan aşağıya doğru her kademede yapılan hataların birinci derecede sorumlusu organ veya komite sekreterleridir. Bir alanda bir olumsuzluk varsa birlikte paylaşılmalıdır. Ama burada birinci derecede sorumlu komite sekreteridir. Olumluluklar için de aynı durum geçerlidir. Kolektif düşünmek, kolektif fikir üretmek ve kolektif bir şekilde olumlu ve olumsuzlukları paylaşmak bir komünist partisinin ve komünistliğin ana ruhudur. Hatalar noktasında üzerine sorumluluk almaktan korkanlar, insanların konuşmasına sekter ve kaba bir şekilde izin vermeyenler, kendisini yanılmaz ve hatasız sananlar, her kim olursa olsun mutlak bir şekilde yenilgiye uğrayacaktır. Çünkü yanlış yoldadırlar. Çünkü insanlar siz isteseniz de istemeseniz de konuşacaklardır... Onun için doğru yoldan; yani Maoist parti ve örgüt ruhundan asla şaşılamaz. Örgüt ve partinin irade ve eylem birliğini bozmaya çalışanlara asla müsaade edilemez. Onun kararları yanlış da bulunsa, hatta parti üyeliği ve görevler elimizden alınsa bile yine de partinin birlik ve bütünlüğü gözbebeği gibi korunmalıdır. Doğru yolda hareket edildiği müddetçe günü geldiğinde mutlaka doğru hakim kılınacak ve başarıya ulaşacaktır. Çünkü doğruları alt etmeye hiç kimsenin gücü yetmeyecektir. Çünkü doğru ve güçlü bir irade ve eylem birliğine sahip bir parti yıkılmaz bir kale gibidir...

Disiplin, irade ve eylem birliği gibi sorunların tamamıyla birbirine bağlı olduğunu belirtelim. Disiplini bozmak demek irade ve eylem birliğini bozmaktır. İrade ve eylem birliğine uymamak ve uygun hareket etmemek ise disipline uymamak ve onu bozmakla

eşanlamlıdır. Unutmamalıyız ki güç disipline, disiplin ise bilinçliliğe dayanır...

Konuya ilişkin sözlerimizi Mao'nun vurgularını aktararak bağlayalım.

> *"...Demokrasinin ve merkezciliğin birliği, özgürlüğün ve disiplinin birliği bizim demokratik merkezciliğimizi teşkil eder."*
>
> *"Orduda olsun mahalli örgütlerde olsun, Parti içindeki demokrasi disiplini ve savaşçı yeteneği zayıflatmaya değil, tersine bu disiplini sağlamlaştırmaya ve savaşçı yeteneği artırmaya hizmet etmelidir."*
>
> *"Teori alanında aşırı demokrasisin köklerini kurutmak lazımdır. İlk önce aşırı demokrasinin Partinin örgütlerini ziyan etme ve hatta tamamıyla yok etme tehdidinde bulunduğunu, bu yüzden de savaşlarda görevini yerine getiremeyeceğini ve dolayısıyla devrimi bozguna sürükleyeceğini göstermek lazımdır. Sonra da aşırı demokrasinin küçük burjuvaların bireysel disiplinsizliğinden geldiği gösterilmelidir. Bu bireysel disiplinsizlik Partinin içine götürülünce siyaset ve örgütlenme alanında aşırı demokratik düşünceler haline gelir. Bu düşünceler Proletaryanın savaşma görevleriyle katiyen bağdaşamaz."* **(Seçme Sözler, Sf; 95)**

-V-
Parti İçi İki Çizgi Mücadelesini Doğru Yürütelim

Şüphesiz ki bir parti içerisinde iki çizgi mücadelesini savunmak kadar iki çizgi mücadelesini doğru yöntemle yürütmek de önemlidir. Bugüne kadar birçok yazı ve belgede iki çizgi nedir-ne değildir? soru ve sorununa derinlikli ve kapsamlı teorik açılımlar getirdik.

Dolayısıyla biz burada iki çizginin teorik açımlamasından öte iki çizgi mücadelesinde izlememiz gereken yöntem üzerinde duracağız.

Önce iki çizgi denilince ne anlıyoruz?

En özlü ifadeyle politik anlamda iki çizgi farklı fikirlerin bir arada olması demektir. Bu, siyasi, örgütsel, ekonomik, ideolojik, askeri ve kültürel alanda olduğu gibi sosyal (günlük) yaşamda da böyledir. Eşyanın diyalektiği gereği çelişkisiz bir şeyden söz edilemeyeceğine göre düşünce alanında da çelişkisiz (tek) fikirden söz edilemez. Aynı durum tek bir parti için de geçerlidir. Parti sınıfların (proletaryanın) ihtiyacı olarak doğmuştur ve partiye farklı sınıf ve tabakalardan insanlar geldiğine göre o halde parti içerisinde de mutlak bir şekilde iki farklı görüş var demektir. Yoksa buna parti denmez. Her kim ki parti içerisinde farklı görüşlerden söz etmiyor ve bu görüşlerin de farklı çizgilere denk geldiğini savunmuyorsa, o kimseler gerçekte diyalektiğin anahtarı olan "zıtların birliği ve mücadelesi" yasasını ya bilmiyor ya da çarpıtıyor demektir. Özcesi, iki çizgi farklı görüşlerin bir bütünü oluşturması demektir. Bu, isterdoğru ile yanlış temelinde çatışsın isterse iki yanlış görüş şeklinde kendisini göstersin, böyledir. Önceleri de bir çok kez iki çizgi mücadelesinin farklı boyutlarından söz etmiştik. Sapmalar bir komünist partisi içerisinde kendisini genel olarak üç boyutta gösterir.

Birincisi, henüz embriyon dönemi (daha ilk sapma hali),

İkincisi sistemleşmiş (program veya platform haline dönüşmüş) sağ ve sol çizgi hali,

Üçüncü olarak ise yine program temelinde kendisini gösteren revizyonist halidir.,

Birinci hal ile ikinci ve üçüncü haller arasında hem özde hem de nitelikte farklılık vardır. Birinci durumdaki sapma içerisinde olanlar hem öz hem de nitelik olarak komünisttirler. Özellikle de özü (ideolojik ve genel siyasi çizgi) açısından komünisttirler, MLM'dirler. Ancak sistemleşmiş çizgi sahipleri ister sağ, ister sol, isterse revizyonist olsun hiçbiri de komünist ve MLM değildir. Bunlar MLM'den etkilenmişlerdir, fakat özünde burjuva ve küçük burjuva çizgiye sahiptirler. Dolayısıyla da akım olarak küçük burjuvadırlar,

küçük burjuvaziyi temsil ederler. Sapmaların ilk hali hariç diğer boyutlu olanlarla bir arada kalınıp kalınmamasına, parti içi ve dışı dengeler, demokratik merkeziyetçilik ilkesinin uygulanıp uygulanamaması, disipline uyulup uyulmaması gibi durumlar göz önüne alınarak karar verilir-verilmelidir. İki çizgi, aynı zamanda birin ikiye bölünmesidir. Bir başka deyişle herhangi bir şey çelişkisiz olmaz. Ve çelişki salttır, mutlaktır ve evrenseldir. Her şeyin içinde çelişki vardır. Çelişkisiz hiçbir şeyin olmayacağını söylerken, bununla; bir yanlış bir doğru düşüncenin bir düşünceyi oluşturduğunu söylemek istemiyoruz. Bu bağlamda iki bir olmaz. Daha açık bir deyişle bir yanlış ile bir doğrudan, doğru düşünce oluşmaz/oluşturulamaz.

İki çizgi mücadelesinde göz önünde bulundurmamız gereken MLM kurallar ve hususlar şunlar olmalıdır:

1. Parti içerisinde yürütülen iki çizgi mücadelesi denilince bununla tamamıyla doğruyla yanlışın fikir mücadelesi anlaşılmalıdır. Bu, tamamıyla barışçıl olup birbirini ikna etmeye; yanlış ve doğru fikirlerin birbiriyle mücadele etmesi ve birbirini alt etmesine yönelik olmalıdır.

2. Maoist komünistlerin, iki çizgi mücadelesi yürütürken savunması ve uygulaması zorunlu birinci ilkesel kural, ilkelerde asla uzlaşmamak, ödün vermemek olmalıdır.

İlkelerde uzlaşmak veya ittifak kurmak oportünizmdir.

> Marx, *"hareketin pratik amaçlarını karşılayacak anlaşmalara girin, ama ilkeler konusunda herhangi bir pazarlığa izin vermeyin, teorik 'ödünler' vermeyin."* der.
> **(Lenin: Ne yapmalı? Sf; 34)**

İdeolojide oportünizme yer yoktur. Çünkü oportünizm bilimsel bir yaklaşım değildir. Çünkü bir yanlış ve bir doğru düşünceden bilimsel bir fikir meydana gelmez. Bu bağlamda iki asla bir olmaz.

Fikirlerin sentezini savunmak oportünizmi savunmaktır. İki çizgi mücadelesi adı altında yanlış fikir sahipleriyle bir başka fikre karşı ittifak kurmak ve buna da doğru demek ilkeleri ayaklar altına almaktır. Bu da siyaseten ve felsefi olarak pragmatizmdir. MLM'ler

fikir mücadelesinde faydacı (pragmatist) olamaz. Ne doğruysa ona göre hareket çizgisi belirler. Ne faydalıysa o doğrudur felsefesine uygun eylem çizgisi belirlemek burjuvazinin siyaset tarzıdır. Pragmatistlerde her yol mubahtır. Başkalarının fikirlerini alt etmek veya yönetimden düşürmek dahi onlar için başvurulacak bir araçtır. Çünkü onlar için amaç, (ideoloji), hiçbir şey; araç ve o anlık fayda, her şeydir.

Bunu, bir taktiğin, bir politikanın karar haline gelmesi için kullanılan oylarla karıştırmamak gerekir. Kendine yakın bulduğun görüş sahiplerini desteklemek için oy kullanmak siyaseten doğrudur. Fakat bununla ideolojik anlamda doğru bir teori ortaya çıkmaz. Bu, çoğunluk her durumda doğru düşünüyor anlamına gelmez-gelmemelidir. Geçmişte bu konuda çok ciddi hatalar meydana gelmekteydi.

Kendisine yakın politikalara kerhen (bir fikre, bir plana, bir eylem veya değişik konulara ilişkin karar çıkması için esasta değil dolaylı bir şekilde onaylamak) de olsa katılıp karar çıkartmamak yönünde ısrarcı davranan yoldaşların sayısı hayli fazlaydı.

3. Maoist komünist ve aktivist olmak için iki çizgi mücadelesini açık ve dürüst bir şekilde yürütmek ön şarttır. İdeolojik mücadeleyi açık ve dürüst bir şekilde yürütmeyenler gerçekte Maoist komünist olamaz. Çünkü onlar dürüst değildir. Çünkü dürüstlük bilimselliktir. Bilimsellik ise kapalı kapılar ardında çeşitli gizli ve geri ittifaklar temelinde yürütülen mücadeleyi reddeder.

Bilimsel olanlar düşüncelerini; eleştirilerini ve muhalefetini gizlemez. Çünkü bilimsellik doğruluk ve nesnelliktir. Dahası bilimsel olanlar kendi ideolojilerine ve siyasi çizgilerine güvenerek mücadele yürütür. Bilgi ve bilimsellik, güçtür-iktidardır. Diğer mücadele tarzları, MLM'den etkilenmiş bireyci küçük burjuvaların başvurduğu tarzdır. Bu tarz örgüt içi mücadeleyi hileci bir şekilde yürütmektir.

Örgüt içi siyasi mücadeleye dönüştüğünde komploculuk ve entrikacılığa kadar götürür. Mao'nun parti içi mücadeleye ilişkin komünistlere önerdiği "üç yap, üç yapma" (Revizyonizmi değil, Marksizm-Leninizm'i uygula, hile ve entrikalarla uğraşma, açık ve

dürüst ol, bölünme birleş) ilkesi parti içi iki çizgi mücadelesinde temel prensiptir..

Evet, geçmişte hepimiz bu üç ilkeyi savunduk fakat iş pratiğe geldiğinde mi bunun gereklerini ne yazık ki kelimenin tam anlamıyla yerine getirdiğimizi söyleyemeyiz. Getirmek de mümkün değildi.

Çünkü parti içerisinde iki çizgi ve mücadelesi konusunda bilinçler bu denli net ve açık değildi. Gelinen aşamada iki çizgi ve mücadelesi noktasındaki kavrayışsızlığın, hala da kimi yoldaşlar üzerinde etkisinin olduğunu belirtelim.

Partili ve partisiz her aktivist teoride iki çizgi mücadelesini savunuyor. Fakat iş pratiğe geldiğinde yeterince bunun ruhuna uygun hareket edilmiyor. Aslolan da burasıdır. Sözüm ona muhalefet yürütmeye çalışırlar ancak bu muhalefeti gizli yürütürler. Bir parti için en tehlikeli olan da gizli muhalefet gruplarıdır. Çünkü gizli muhalefet grubuna sahip insanlar gerçeği sizin yüzünüze karşı söyleme cüretine ve erdemine sahip değildirler. Başkan Mao böyle insanlar için sunu söylüyor:

> *"Böyle insanlar gerçeği sizin yüzünüze söylemezler, yüzünüze söyledikleri sadece yalan ve sahtekarlıktır. Gerçek amaçlarını ortaya koymazlar."* **(cilt:6, Sf; 277)**

Açık muhalefet gruplarından korkmamalıyız. "Açık muhalefet grupları" demek bazı yoldaşların anladığı veya anlamak istediği gibi organ ve komite dışı muhalefet yürütmek değil. Mao "açık muhalefet gruplarından" Parti içinde "disiplini bozmadan" ideolojik mücadele yürüten; fikirlerini açıklayan grupları kastetmektedir.

Bakalım bu konuda Mao ne diyor?

> *"...disiplini bozmadıkça, gizli hizipçi faaliyetler sürdürmedikçe, konuşmalarına daima izin vermeliyiz ve yanlış şeyler söyleseler de eleştirebilirler, ama onlara karşı ikna yöntemini kullanmalıyız. Onları ikna etmeye çalıştığımız halde ikna olmazlarsa ne yapmalıyız? Kendi fikirlerini korumalarına izin verebiliriz.*

Çoğunluk tarafından alınan kararlara uydukları süreçe, azınlığın kendi çeşitli fikirlerini korumasına izin verilebilir."
(age. Sf;277)

Mao'nun "açık muhalefet grupları" için söyledikleri açık ve nettir. Bu sözleri başka bir şekilde yorumlamak doğru bir yaklaşım değil. Maoist komünistlerin savunduğu da Mao'nun işaret ettiği gibidir. Yani çoğunluk kendi görüşlerini karar halinde ortaya koyma hakkına sahip olduğu gibi aynı şekilde azınlık da kendi görüşlerini açık bir şekilde ortaya koyma hakkına sahiptir. Bu, her bir parti üyesinin engellenemez hakkıdır. Kimse buna müdahale edemez. Açık bir deyişle, her kimki disiplini bozmaz ve çoğunluğun kararlarına uyarsa, o kimsenin muhalif fikirleri engellenemez. Yoksa tekçi (monolotik) parti anlayışı savunulmuş olunur.

Özcesi, muhalif görüşlerin örgütsel idari tedbirlerle engellenmesini savunmak Maoist partinin reddidir. Ama bu muhalif görüş sahipleri disiplin dışı hareket eder, çoğunluğun kararlarını dışa karşı savunup uygulamaz veya ona uymazsa, elbette ki o zaman bu tür kişilere de parti içerisinde müsaade edilmez. Organ dışı, yani organik ilişkisi olmayan yoldaşların örgütsel sorunları ve muhalif görüşlerini birbiriyle paylaşması durumunda ne olur? Parti yıkıcısı ve disiplin bozucusu olurlar. O halde parti disiplinini, bu bağlamda irade ve eylem birliğini bozmaya yönelik yıkıcı ve bölücü tavırlara parti içerisinde yer verilir mi? Yani hiziplere? Tek kelimeyle hayır! Anlaşılacağı gibi farklı fikirlerin söyleneceği yer bağlı olunan organdır, bir parti üyesinin başka komitelerden (gerek parti komitesi gerekse sempatizan komitesi fark etmez, hepsi de disiplin dışıdır) insanlarla muhalif fikirlerini paylaşması kabul edilebilir değildir. Bu tür tutumlar tamamıyla disiplin dışı tavır ve davranışlardır. Dolayısıyla hiç kimse Mao'nun bu doğru söyleminin arkasına sığınarak *"ben istediğim gibi ve istediğim yerde konuşurum"* pratiğine girmeye kalkışmamalı, bunun teorisini yapmamalıdır. Konuya ilişkin Maoist parti kendi tüzüğünde üyenin haklarını garanti altına alarak, şunun altını net bir şekilde çizmektedir:

"...Çalıştığı tüm parti organlarında ve katıldığı tüm parti toplantılarında, partinin siyasetini ilgilendiren tüm konularda fikrini belirtmek, önerilerde ve eleştirilerde bulunmak. Parti siyasetinin tayinine aktif olarak katılmak."

Bunun dışında bir parti üyesi farklı görüşlerini birlikte çalışmadığı organ veya komite üyeleriyle paylaşır yada partinin resmi görüşlerini eleştiriye kalkışırsa o kimse bunu ne adına yaparsa yapsın yaptığı parti disiplinini zedelemektir. Bunun daha üst ve gelişmiş hali ise hizipçilik ve bölücülüktür. İşte bir partinin iç birliği ve bütünlüğünü parçalamaya yönelik en kötü faaliyet de budur. Bu, niyet ne olursa olsun parti birliği ve bütünlüğünü parçalamaktır. Pek tabii ki iç birliği ve bütünlüğü sağlam olmayan bir parti sınıf düşmanlarına karşı doğru ve ciddi bir mücadele de yürütemez.

Mao'nun söz konusu sözleri hangi tarihsel ve siyasal koşullarda söylediğine dair ise ayrıca bir hatırlatma yapmayı da uygun görmekteyiz.

Bu sözler devrim sonrası söylenmiş sözlerdir. Bu vurguların yapıldığı tarih 1960'lı yıllardır. Böyle dahi olsa yine de "açık muhalefet grupları" sözünden organ ve disiplin dışı konuşma ve örgütsel ilişkiler anlaşılmaz-anlaşılmamalıdır.

İllegal bir partinin örgütlenme ve çalışma tarzı ile legal bir partinin çalışma ve örgütlenme tarzı arasındaki fark da asla gözden kaçırılmamalıdır. Bu gerçekliği gözden kaçırıp inkardan geldiğimiz zaman birer legalist olup çıkarız...

Başkan Mao, parti içindeki yanlış anlayışlardan biri olarak belirlediği "aşırı demokrasi" üzerine şu ana vurguları yapmaktadır.

"Bilindiği gibi Çin kızıl ordusu içerisinde "aşırı demokrasi" anlayışını savundılar "... 'bütün sorunların önce alt kademelerde tartışılıp, sonra üst kademelerin karar vermesi' gerektiği şeklinde yanlış talepler ileri sürmektedirler."

Bu anlayışa göre demokratik merkeziyetçilik ilkesi yukarıdan aşağıya doğru değil "aşağıdan yukarıya doğru" uygulanmalıdır.

Hiç şüphesiz ki Maoist parti içerisinde de yer yer bu anlayışlara rastlanmaktaydı. Bu bağlamda kitle çizgisi yanlış anlaşılmaktaydı.

Dahası kitlelere danışmak veya onların fikirlerini almaktan hareketle her konuda karar almadan önce gidip alt kademelere veya kitlelere danışılmalıdır, ondan sonra merkez karar almalıdır yönlü bir anlayışa sahip olanlar söz konusuydu. Daha doğrusu kitle çizgisini böyle anlayanlar vardı. Bu anlayış, "aşırı demokrasi" anlayışıdır ve aynı zamanda öncülük değil artçılık demek olan kitle kuyrukçusu anlayıştır.

Mao bu yanlış düşünceleri düzeltmenin yöntemi olarak şunu öneriyor:

> *"1. Teori alanında, aşırı demokrasinin kökünü kazımak.*
>
> *İlk önce, aşırı demokrasinin doğurduğu tehlikenin, Parti örgütüne zarar vererek ve hatta onu tamamen yıkarak, partinin mücadele gücünü zayıflatarak ve hatta yok ederek, partiyi mücadele görevlerini gerçekleştiremez hale getirmesinden ve böylece devrimin yenilgisine yol açmasından ileri geldiğine işaret etmelidir. İkinci olarak da, aşırı demokrasinin kaynağının, küçük burjuvazinin disipline karşı beslediği bireyci hoşnutsuzluk olduğu belirtilmelidir. Bu özellik parti içine girdiği zaman, siyasi ve örgütsel alanda aşırı demokrasiden yana fikirlere dönüşmektedir. Bu fikirler, proletaryanın mücadele görevleriyle hiçbir sakilde bağdaşmaz.*
>
> *2. Örgütlenme alanında, merkezi önderlik altında demokrasinin uygulanmasını sağlamak. Bunu yapmanın yolları şunlardır:*
>
> *1) Partinin yönetici organları, kendilerini önderlik merkezleri olarak kabul ettirebilmek için, rehberlik görevini yerine getirecek doğru bir çizgi geliştirmek ve ortaya çıkan sorunlara çözüm bulmak zorundadırlar.*
>
> *2) Üst kademelerdeki organlar, doğru rehberlik edebilmek için nesnel bir temele sahip olmak amacıyla, kitlelerin hayatını ve alt kademelerdeki organların durumunu yakından bilmek zorundadırlar.*
>
> *3) Bütün kademelerdeki Parti örgütleri, sorunlara çözüm ararken, gelişigüzel kararlar almamalıdır. Bir kere alındıktan sonra da kararlar sebatla uygulanmalıdır.*
>
> *4) Üst kademelerdeki parti organları tarafından alınan bütün önemli kararlar, derhal alt kademelerdeki organlar ve Partinin üye kitlesine iletilmelidir. Bunun yöntemi de, aktif üye*

toplantıları ya da Parti kollarında, hatta (eğer koşullar uygunsa) tümenlerde genel üye toplantıları yapmak ve bu toplantılarda belirli kimseleri rapor vermekle görevlendirmektir.

5) Partinin alt kademelerindeki organlar ve bütün Parti üyeleri, üst kademelerdeki organların talimatlarını tam anlamıyla kavramak ve uygulama yöntemlerini kararlaştırmak için bunları ayrıntılı bir şekilde tartışmalıdır." **(Mao; Seçme Esereler Cilt:1, Sf; 159–160)**

Komünistler her şeyden önce dürüsttürler. Çünkü açık sözlü ve bilimseldirler. Bilimsel düşünenler göründüğü gibi değil olduğu gibi davranır. Dolayısıyla, ideolojik mücadeleyi açık sözlü bir şekilde değil "kapalı kapılar" arkasında yürütenler, Marksist literatürde sahte komünistler olarak anılır.

Bunlara karşı mücadelenin esas yönü, bu kimseleri doğru yola çekmek ve yeniden kalıba dökmektir. Bu tür davranışlarında ısrar eden iflah olmaz unsurlar ise parti saflarından arındırılır-arındırılmalıdır.

Komünistler, kendilerinin eleştirilmesinden kor'maz-korkmamalıdır. Tam tersine eleştiri yoluyla denetleyip ve denetlenmekten hoşnutturlar ve bunu bir görev bilirler. Eleştiri ve denetimden korkanlar halktan korkuyor demektir. Kitlelerden kopuk bürokratik çalışma tarzı yürütenler eleştiriden korkar.

Komünistler, fikir mücadelesini birbirini alt etmek için değil ikna etmek ve ikna olmak için yürütür-yürütmelidir. Onların bu mücadelede tek bir amacı olmalıdır, o da doğru fikirleri hakim kılmak. Kaldı ki dürüst ve açık bir şekilde fikirlerini iktidara taşımayanların ömürleri uzun olmaz. Çünkü yanlış yöntem izliyorlar. Çünkü onlar bilim karşısında dürüst yola değil hile ve entrikacı yol ve yönteme başvuruyorlar. Burjuvazi ve küçük burjuvazinin parti içi siyaset tarzı budur. Dolayısıyla da başarıları kalıcı değil görecelidir. Sözün özü, Maoist iki çizgi mücadelesinin ruhunda hile ve entrika, kapalı kapılar arkasında kurulan gizli ittifaklar siyaseti üzerinden birbirini alt etmek yoktur!.. O, tamamıyla ikna olma ve etmeye yönelik fikir mücadelesi üzerine kuruludur. Çünkü onun yöntemi diyalektiktir. Diyalektik

olmak zorundadır. Diyalektik olmak için de ancak gerçeklere dayanarak fikir mücadelesi yürütmek zorunludur.

4. Parti içindeki iki çizgi mücadelesini siyasi mücadele olarak ele almak doğru bir siyaset olamaz:

Bilindiği gibi siyasi mücadelenin biri kanlı diğeri ise kansız olan iki boyutu vardır. Bir başka deyişle siyasi mücadele denildi mi akla başkalarının elindeki siyasi iktidarı yıkıp onun yerine kendi iktidarını kurmak gelir. Sınıf mücadelesinde bunun yolu da zora veya barışçıl yöntemlere dayalıdır. Mevcut toplumsal sistemler gerçekliğinde bir sınıfın başka sınıfın iktidarını yıkıp kendi iktidarını kurması için de zora baş vurması şarttır. Daha açık bir deyişle farklı sınıflardan birinin diğerini iktidardan alaşağı etmesi için mutlak bir şekilde zora başvurması gerekir. Bu tip mücadelelerde barışçıl yöntem değil zora dayalı yöntemler esastır. Hatta bazı sınıflar kendi içindeki klik dalaşından dolayı birbirini iktidardan zorla alaşağı etmek zorunda kalıyor.

Ama bu durum Komünist partileri için geçerli değildir. Çünkü komünist partileri için geçerli olan biricik mücadele yöntemi ideolojik mücadeledir. Fikir mücadelesinde zora asla başvurulmaz.

Bu bilinçten hareketledir ki parti tüzüğünde hiçbir parti üyesi için ölüm cezası hükmü konulmamıştır. Dahası komünist partisinin gerçek ruhunda o kadar demokratiklik vardır ki üyesini cezalandırma yöntemlerinde "kesin ihraç" cezası dahi yer almamaktadır. En ağır ceza olarak parti saflarından "ihraç" cezası belirlenmiştir. Parti saflarından ihraç, partinin de tüm yan kolları olan örgüt (ordu ve gençlik gibi) saflarından da ihraç olarak anlaşılmaz.

Bundan Parti üyeliğinin düşürülmesi anlaşılmalıdır. Kişinin tekrar dönüşebileceği diyalektik mantığından hareketle "kesin ihraç" cezası doğru bulunmamaktadır. "Kesin ihraç" denildi mi bir daha o kişinin parti üyesi olarak dönüşemeyeceği anlaşılır ve dolayısıyla üye olarak da alınmasının önü tümden kapatılmış olur. Daha önce de altını çizdiğimiz gibi fikir mücadelesi barışçıldır. Fikirlerin karşılıklı çatışmasında zor yöntemi yoktur. Bu mücadelede doğruları hakim kılmak vardır. Zaten öyle olmasaydı sınıf mücadelesinde fikir mücadelesini esas alanlar reformist olarak nitelendirilmezlerdi.

Bilinir ki sınıf mücadelesinin üç boyutu var. Bunlardan biri de ideolojik (teorik) alandaki mücadelelerdir. Diğer ikisi ise siyasi ve ekonomik mücadeledir. Bu üçü içerisinde siyasi mücadeleyi esas almadın mı, yani diğer iki mücadele aracını siyasi mücadeleye tabi kılmadın mı ya ekonomist ya da reformist olursun. Çünkü siyasi iktidarı değiştirmek için yürütülmeyen bir mücadele düzen içiliği aşamaz.

Buna göre hareket edildiğinde parti içerisinde farklı fikirlerin çatışmasının yöntemlerinden birisi olarak zor ve bastırma yönteminin kesinlikle kullanılamayacağı kendiliğinden ortaya çıkmış oluyor. Durum böyle olunca, yani siyasi mücadele kavramı ZOR yöntemini de kendi içinde barındırdığından bunu parti içi mücadele yöntemlerinden biri olarak kullanmak doğru olmaz.

Geçmişte birçok yoldaşımız bu tür kavramları bilmeden kullanıyordu. Parti içi mücadele yöntemleri sayılırken "ideolojik", "siyasi", "örgütsel" mücadele diye sıralama yapılırdı. Bu, bilgisizlik ve teorik gerilikten kaynaklıdır. Şu veya bu çizginin partiye hakim olması demek aynı zamanda o çizginin iktidarlaşması demektir. Bir başka zaman bir başka çizgi iktidara gelebilir. Bu da tamamıyla fikir mücadelesi sonucu olur-olmak zorundadır. Yoksa o mücadele ideolojik mücadele olmaz. O parti de gerçek bir komünist partisi olmaz. Burada sistemleşmiş çizgilerle sistemleşmemiş çizgilerin iktidar olmasını birbirine karıştırmamalıyız. Sistemleşmiş sağ-sol sapma veya revizyonist çizgi sahipleri kesinlikle komünist olarak değerlendirilemez. Çünkü bu çizgi sahiplerine yön veren MLM ideoloji ve siyasi çizgi değildir artık. O halde komünistlerle komünist olmayan küçük burjuva özlü (buna nitelik de dahil) çizgi sahipleri aynı parti içerisinde kalabilir mi? Bu durum ancak geçici olabilir.

Stratejik olarak bir arada kalamazlar. Kalınamaz. Çünkü komünist partisi proletarya ve onun ideolojisinin en ileri, en seçkin unsurlarından oluşur. Bir kişinin partiye katılırken sınıf kökeni olarak küçük burjuva olmasıyla o kişinin küçük burjuva olması farklıdır. Bundandır ki parti içerisindeki küçük burjuva kökenli üyelerle parti dışındaki küçük burjuvaziye karşı izleyeceğimiz siyaset ve yöntemlerimiz nitelik olarak farklıdır. Farklı olmak zorundadır.

Kısacası parti içerisinde zor olmaz. Parti içersindeki mücadelede zoru savunanlar asla komünist olamaz. Farklı fikirleri sistemleşmiş çizgi boyutuyla bile olsa savunan (disipline uyulması ve çoğunluğun kararlarını uygulamak koşuluyla) üyelerin görüşleri bastırılmaz, partiden atılma yoluna gidilmez. Aynı durum MLM muhalefet sahipleri için de geçerlidir. Geçerli olmalıdır. Onlar da, partiye hakim olan çizgi sağ-sol oportünist veya revizyonizm şeklinde sistemleşmiş de olsa kendi görüşlerinin söylenmesi engellenmiyor; görüşleri bastırılmıyor vd. üyelere tanınan eşit hakların aynısı kendilerine tanınıyor ve uygulanıyorsa parti içersinde kalıp sonuna kadar ideolojik mücadele yürütmelidirler. Yoksa doğrularını hakim kılamazlar. Tabii ki onlar da disipline uyacak ve çoğunluk kararlarını uygulayacaklardır.

MLM'ler parti disiplini uygulamasında çifte standartçılığı savunamaz-uygulayamaz. Burada disiplin tektir. O azınlık, ben çoğunluğum. O halde ben disiplini uygularken ve uygulanmasını isterken doğru yapıyorum, ama "yanlış görüş" sahipleri aynı disiplin kurallarının bana uygulanmasını isterse yanlış yapıyor diye demokrasi çığırtkanlığı yaparsam, bu, Maoistlik olmaz. Bunun, Maoist parti disipliniyle uzaktan yakından alakası yoktur. Ayrıca "azınlık" her zaman için yanlış ve hatalı değildir. Şöyle komünist partilerinin iç mücadele tarihlerine dönüp göz attığımızda, bu konuda yanıldığımızı görürüz. Örnek vermek için Marks'a Galile'lere kadar gitmeye gerek yok. Yoldaş Kaypakkaya'nın TİİKP içerisinde iken sayısal azınlığı oluşturduğunu hepimiz kitabi bilgilerden de olsa biliyoruz.

Demek ki meselenin özünde yatan doğru yan, işin demokratik merkeziyetçilik ve disiplin boyutudur. Bu da hepimiz için geçerlidir. Bunu savunmamak, bunu uygulamamak başlı başına hatalı bir anlayışı oluşturur. Sloganımız herkes için eşit demokrasi, herkes için eşit disiplin kuralları! Bu işi muhalefet ve iktidar boyutuyla eşit bir şekilde savunanlar ancak gerçek Maoist olabilir. Bugün muhalefette iken fazla demokrasi yanlısı kesileceksin ama yarın hakim olduğunda aşırı merkeziyetçi kesileceksin. Böyle Maoist iki çizgi mücadelesi savunuculuğu olmaz!

Konuya ilişkin sözlerimizi Mao'nun parti içi birliğe ilişkin yaptığı şu vurgularla bağlayacağız:

> *"Partimizin bütün kuvvetlerini demokratik merkezciliğin örgütlenme ve disiplin ilkeleri uyarınca sağlam bir şekilde birleştireceğiz. Partinin Programına, Tüzüğüne ve kararlarına uymayı istemesi şartıyla, kim olursa olsun, her yoldaşla birlik kuracağız."*

-VI-
Maoist Kitle Çizgisi Kavrayışını Yükseltelim!

Bir sorunu kavramak için o sorunun kendisi hakkında doğru bir bilgi ve görüş açısına sahip olmak ön şarttır. Bundandır ki bir komünist partisi ve üyeleri öncelikli olarak amaç konusunda net ve berrak bir kavrayışa sahip olmalıdır. O halde yanıtlanması gereken ilk soru şudur: Komünist partisi amaç mı yoksa amaca varmak için araç mı?

İkinci soru ise şudur: Komünist partisi nasıl ve kimin için bir ihtiyaçtır?

Üçüncü olarak ise kitleler denilince ne anlıyoruz, soru ve sorunlarını doğru bir şekilde yanıtladığımızda kitle çizgisi konusunda doğru bir görüş açısına ve kavrayışa sahip oluruz.

1) Komünist partisi amaç değil araçtır

Parti, kelimenin geniş anlamında örgütler toplamı iken dar anlamında ise örgüttür. Örgüt ve örgütlenme ise kabaca ilkel komünal dönemden günümüze kadar birden fazla kişinin bir işi birlikte yapmasıdır. Ebetteki bu örgüt ve örgütlenmenin iki boyutu var. Birincisi, insanlık tarihinin her dönemi için geçerli olan örgütlenme hiçbir zaman toplumsal yaşamdan silinmezken, siyasi örgütlenme ise sınıflarla birlikte ortaya çıktığı gibi sınıflar ortadan kalkınca ortadan kalkmış olacaktır. Daha doğrusu siyasi nitelikli örgütlenmeler tarihin belli bir kesitinde belli sınıfların ihtiyacı olarak ortaya çıktığı için bu sınıflar ortadan kalkınca, doğal olarak, parti de ortadan kalkmış olacaktır.

Bu kuramsal belirlemeden de rahatlıkla anlaşılacağı gibi parti, herhangi bir sınıfın kendi amacına ulaşması için kullanılan bir örgütlenme aracıdır. Mevcut toplumsal sistemler gerçekliğinde her sınıf (proletarya, tekelci ve komprador burjuvazi, küçük burjuvazi, köylülük, milli burjuvazi gibi) kendi dünya görüşünü topluma nüfuz ettirmek için örgütleme aracı olarak bir partiye ihtiyaç duyar. İşte günümüzün, daha doğrusu serbest rekabetçi çağdan (19. yüzyıl) günümüze dek uzanan toplumsal sistemlerin, tayin edici modern iki temel sınıfı söz konusudur. Bu iki sınıftan birisi proletarya iken diğeri burjuvazidir. Her iki sınıf da ekonomik, politik ve ideolojik amaçlarını gerçekleştirmek için bir siyasi örgütlenemeye ihtiyaç duyar. İşte bu örgütlenmenin adı partidir. Parti denilince teori (program vb), örgütsel ilkeler ve taktikler akla gelir. Bu sınıflar ve sınıf mücadelesi nesnelliğinden hareketle burjuvaziyle her bakımdan antagonist (ideolojik, politik ve ekonomik) bir ayrılık içerisinde olan tek bir sınıf vardır o da proletaryadır. Bu iki sınıf arasındaki mücadele her üç alanda da antagonist bir şekilde varlığını sürdürür. Bundandır ki proletarya burjuvaziyi alt etmek ve kendi iktidarını kurmak için bir örgütsel araca ihtiyaç duymaktadır. İşte günümüzde bunun adı Marksizm-Leninizm-Maoizm ideolojisiyle siyasi şekillenmesini oluşturan komünist partisidir. Bundandır ki komünizm davamızı yönetecek bir öncü-önder, merkez kuvvet olmadan komünizme varmak imkansızdır. Daha somut ve açık bir söylemle başkan Mao'nun dediği gibi,

"Devrim yapmak için devrimci bir parti olması gerekir. Devrimci bir parti olmadan, Marksizm-Leninizm devrimci kuramına ve devrimci parti olmadan, emperyalizmi ve uşaklarını yenmek için, işçi sınıfını ve geniş halk yığınlarını yönetmek mümkün değildir."

Mevcut durumda devrimi gerçekleştirmek için sadece Marksizm-Leninizm'i savunmak yeterli değildir. Bunun için Marksizm-Leninizm'in nitel ve yüksek bir aşaması olan Maoizm'i savunmak da şarttır. Maoist komünistler "Maoizm savunulmadan Marksizm-Leninizm savunulamaz" bilimselliğinden hareketle illa da Maoizm savunulmalıdır kuramını iradeleştirdi.

2) Komünist partisi nasıl ve kimin için bir ihtiyaçtır?

Komünist partisi, işçi sınıfı basta olmak üzere diğer emekçi sınıf ve tabakalara mensup kitleleri komünizm davası uğrunda örgütlemek için zorunlu bir ihtiyaçtır.

Sınıf partisi olarak ise işçi sınıfının partisidir. Tabii ki bu, her işçinin üye olduğu anlamına gelmez. Daha açık bir deyişle komünist partisi işçi sınıfına mensup her işçinin partisi değil bu sınıfın en ileri, sınıf bilinçli (komünist), en seçkin ve en öncü unsurlarından meydana gelir.

Bununla sadece işçi kökenliler komünist partisine üye olur veya olabilir anlayışı savunulduğu sanılmasın. Bunu, işin en üst düzey kuramcıları, Marks-Lenin-Mao da böyle ortaya koyuyor. İşin karıştırılmaması gereken bir boyutu burası iken diğer boyutu ise partiye üye alırken sınıfsal köken bakımından işçi sınıfından gelme kimselere ağırlık verilmesini gözden kaçırmamak oluşturmalıdır. Hedefimiz üyelerin ezici çoğunluğunu işçilerden oluşturmak olmalıdır. Fakat hedef farklı gerçekler farklıdır. Bilinir ki mevcut ülke gerçekliği açısından düşünüldüğünde ülke nüfusunun ezici çoğunluğunu küçük burjuvazi oluşturmaktadır. Bu oran kırsal kesimde daha da artmaktadır. İşçi ve yoksul köylü kökenden gelenlere ağırlık verileceği doğrudur ancak bundan diğer halk sınıf ve tabakalarına mensup insanların da üyeliğe alınmayacağı sonucu çıkarılmamalıdır. Hatta nesnel gerçeklik şunu gösteriyor ki devrim aşamasında ve

devrim sonrası da uzun bir süre işçi kökenli üyelerin parti içerisindeki üyelik bileşiminin ezici çoğunluğunu Lenin yoldaşa göre yüzde 40 oluşturması zor gibi gözüküyor. Parti üyelerinin çoğunluğunun küçük burjuva kökenli olması ebetteki partiye daha fazla olumsuzluk yaşatır. Fakat olumsuzlukların esas nedeni hatta tek nedeni olarak üyelerin çoğunluğunun küçük burjuva kökenli olmasını görmek "işçici" Troçkist devrim anlayışına saplanmak olur. Bunun da gerçeklikle alakası yoktur. Öyle olsaydı Marks'tan Mao'ya kimseyi komünist olarak nitelendirmememiz gerekirdi. Burada meselenin özünü bu sınıf kökenli insanların ideolojik olarak dönüşüm sağlayıp sağlamaması oluşturmalıdır. Aksi durumda havanda su döveriz.

Partinin işçi sınıfının öncü kurmayı olması, onun kitle partisi veya halk partisi olduğu anlamına gelmez. İfade ettiğimiz gibi komünist partisi bütün işçilerin üye olduğu parti değildir, tam tersine sınıf bilinçli işçilerden seçilmiş öncü müfrezedir.

İşçi sınıfı diğer sınıflara politik önderliğini komünist partisi aracılığıyla yapar. Burada tayin edici olan ideolojik ve siyasi çizginin doğruluğu veya yanlışlığıdır. Yoksa işçi sınıfı partisi olduğunu iddia eden birçok küçük burjuva parti ve akım var.

İhtiyaçlar icatların anasıdır. Politik örgüt ve örgütlenmeler bir ihtiyacın sonucu doğmuştur. Buna göre, komünist partileri de işçi sınıfının burjuvazi vd. gerici sınıfları alaşağı etmek için onun en temel aracıdır, kurmay müfrezesi. Bu olmayınca burjuvazi iktidardan alaşağı edilemez. Bir başka deyişle işçi sınıfı kendi sınıf partisine sahip olmadan burjuvaziyi iktidardan alaşağı edip kendi iktidarını kuramaz. Burjuvazi kendiliğinden, üstelik ZOR örgütlenmeden devrilmez. ZOR'a karşı ancak ZOR örgütlenerek alt edilir. İşte bu zorun politik öncü gücü de komünist partisinden başka birşey olamaz. Dolayısıyla bütün komünist partileri, işçi sınıfı vd. emekçi sınıflara hizmet için; onları örgütleme için öncülük ve önderlik yapmak için kurulmuştur. Bu demektir ki işçi sınıfı olmazsa komünist partileri de olmaz.

3) Kitleler denilince ne anlıyoruz?

"Kitleler" kavramından parti içindeki üyeler bileşimi ve parti dışı geniş halk yığınlarını anlamalıyız.

Daha önce de ifade ettik. Maoist komünistlerin örgütsel siyasetinin iki temel ayağı vardır. Bunlardan birisi parti içi kitleye karşı yaklaşım iken diğeri ise parti dışındaki işçi sınıfı vd. ezilen emekçi sınıflara ilişkin yaklaşımdır.

İşte "kitle çizgisi" denilince başta bilince çıkartmamız gereken husus parti içi ve dışı kitleye karşı örgütsel siyasetin doğruluğu-yanlışlığı olmalıdır.

Kitlelerin çıkarlarını temsil eden siyasal hattın doğru olması, tek başına yetmez. Bunun için parti içi ve dışı kitlelere yönelik örgütsel hattın da doğru olması şarttır. Evet, siyasal hattın doğruysa örgütsel hattın da doğrudur söylemi genel olarak doğru bir söylemdir. Ama birebir aynı anlama gelmez. Bu en özlü ifadeyle şudur: Doğru bir siyasal çizgi "kitlelerden kitlelere" olmalıdır. Daha açıkçası biz "kitlelerden kitlelere" ifade tarzından sadece parti dışı geniş halk yığınlarını değil parti içi kitleyi (kadrolar ve üyeleri) de anlamalıyız. O halde bu çizginin geniş halk yığınlarına gitmesini ve onlardan geri gelmesini garantiye almak için öncelikli olarak parti yönetici kademeleriyle parti alt kademeleri ve üyeleri arasında sıkı bağlar kurulmalıdır. Çünkü doğru bir siyaseti parti dışı kitleye götürecek biricik güç ancak ve ancak parti faaliyetçileri olabilir. Kongremiz, tarihi muhasebeyi yaparken örgütsel hatta bugüne kadar uygulanan çizginin esasta sekterizm olduğunun altınıçizdi. Örgütsel sekterizm her iki kesime de uygulanmaktaydı. Aynı zamanda örgütsel sekterizmin esas olarak şu ideolojik eğilimlerden kaynaklandığını da tespit etti: Salt askeri bakış açısı, öznelcilik, heyecanlık, "bağımsızlıkçı", asi çetecilik ve maceracı eğilimler gibi. Özcesi doğru bir kitle çizgisinin ana ruhu, doğru bir siyasal ve örgütsel çizgiden geçer. Bu bilinçten hareketle kitle çizgimiz olan "kitlelerden kitlelere" siyasetinin açılımını derinleştirelim. Önce başkan Mao'nun doğru bir önderlik yönteminin önemli sac ayaklarından biri olarak "kitle çizgisine" ilişkin yaptığı vurguları özet olarak aktaralım:

"Partimizin bütün pratik faaliyetlerinde doğru bir yönetim şu prensip üzerine kurulmalıdır: Yığınlardan hareket edip gene

yığınlara dönmek. Bunun anlamı şudur: Yığınların düşüncelerini (dağınık, sistemsiz düşünceleri) toplamalıdır (incelemeler yapıldıktan sonra genelleştirilmiş ve sistemleştirilmiş düşünceler haline getirilmelidir), sonra bunları yaymak ve açıklamak için yeniden yığınlara gitmelidirler ve böylece yığınlar bu düşünceleri sindirebilir, kesinlikle benimseyebilir ve hareket haline çevirebilir. Ve aynı zamanda da yığınlar hareket halindeyken bu düşüncelerin doğru olup olmadığı denetlenmelidir. Sonra yığınların düşünceleri bir defa daha toplanmalı ve bir daha uygulanması için yeniden yığınlara götürülmelidir.

Böylece aynı usul sonsuza kadar tekrarlanır ve düşünceler her defasında daha doğru, daha canlı ve daha zengin bir hale gelir. İşte Marksist bilgi nazariyesi budur." **(Cilt:3 Sf;125)**

Yeri gelmişken her Maoist aktivistin, başta kadro ve üyeler olmak üzere Mao'nun *"önderlik yöntemlerine ilişkin bazı meseleler"*, Cilt 4'te yer alan *"Parti Komitelerinin çalışma yöntemleri"* ve çeşitli yayınlarımızda çıkan *"her aktivist kendi çalışma alanında bir önder olmalıdır"* adlı yazı ve makaleleri tekrar tekrar okumalıdır. Bu yazılar siyasi eğitim çalışmalarının programına dahil edilip üzerinde zengin tartışmalar yürütülmelidir. Bunu, hem de kendi çalışmalarımızla somutlayarak yapmalıyız. Unutmayalım ki en doğru ve kavratıcı çalışma kendi somutumuzla, örneklerle yürütülen idcolojik-teorik çalışmalardır. Kongre, geçmiş sol çizgileri sorgularken kitle çizgisi noktasında sekter bir tarz izlendiğine dair öz eleştirel yaklaştı.

Şüphesiz ki bu sekter tarzın arka planında yatan nedenlerden birisi kitlelere karşı gerekli güven ve sevgiyi duymayışımızdır. Onlara buyrukçu ve tepeden yaklaşım büyük bir hatadır. Onlarla ilişki kurmak için onların ihtiyaçlarını bilmemiz, öğrenmemiz gerekir. Önce kitlelerin öğrencisi olmalıyız. Biz kendi bilincimize göre kitlelere yaklaşamayız. Bizim bilgi seviyemizle kitlelerin bilgi seviyesi aynı değil. Dolayısıyla onların anlayacağı dille, onların bilgi seviyesini göz ardı etmeden konuşmalıyız.

Onlara giderken gönüllülük ilkesini temel almalıyız. Onları tedricen örgütlemeliyiz. İlk anda bize çok güçlü tepki gösterebilirler. Hatta sert eleştiri ve hakaretler de yağdırabilirler. Ama biz onları

sabırla dinlemeliyiz. Her sert konuşmalarından bir şeyler öğrenmeliyiz. Sert konuşsalar bile onların konuşmalarını kesinlikle bastırmamalıyız. Bırakın bağırıp çağırsınlar, rahatlasınlar. Siz bu bağırtı çağırtılarından bir şeyler öğrenmeye çalışın.

Eğer onların konuşmalarını bastırırsak o zaman tıpkı devletin jandarması ve polisinden korktukları gibi bizden de korkar, konuşmazlar. Eleştiriden korkar ve onların konuşmalarını bastırırsak bizim beyaz ordu güçlerinden farkımız kalmaz. Bu durumda ikimizin de siyasi davranışlarına yön veren ideolojik doku aynıdır. Feodal burjuvazi kendi iktidarını ayakta tutmak için halka zor kullanıyor. Peki, biz kimin iktidarını ayakta tutmak için halka baskı yapıyoruz? Halkı iktidara getirmek istiyorsak ve kurulacak iktidar da halk iktidarı olacaksa, o halde halka nasıl baskı uygulayabiliriz? Bu tip davranışlar proletaryanın kuracağı halk iktidarı anlayışına aykırıdır. "Parti mi halk mı?" ikileminde elbetteki önce sınıf ve halk gelir. Bunu ilk plana almadığın zaman amaçtan sapmış olursun. Parti önce gelir dedin mi burjuvaziden farkın kalmaz. Sadece muhalefet etme farklılığın olur. Bu anlayışla da iktidara geldiğinde sosyal faşist olur çıkarsın. Çünkü o da önce "partim ve bir-kaç kişinin iktidarı" diyor. Dolayısıyla buna dokunanın da canını yakıyor.

Amaçtan sapar ve bunun da zamanında özeleştirisini vermezsen zamanla yozlaşır, farklı bir partiye dönüşürsün.

İnsanlar arası eşitliği sağlamak için mücadele yürüten özgürlük savaşçıları asla ve asla halka baskı uygulayamaz. Hiç kimsenin de konuşmalarını-söz özgürlüğünü bastıramaz. Bir Maoist aktivist, bir Maoist savaşçı eğer ben halkı iktidara taşımak istediğim için özgürlük savaşçısıyım diyorsa, o zaman halka baskı uygulamaz. Uygulayanları da anında uyarır. Ve özeleştirisini verir-verdirtir. Halka veya parti-ordu içerisinde savaşçıya konuşmalarından veya herhangi bir durumundan dolayı baskı uygulamak özgürlüğün kütüğü olan kızıl savaşçılığa leke düşürmek olur.

Bir komiser, bir komutan eğer halktan birisine veya savaşçıya baskı uygular veya uygulamaya çalışırsa o komiser ve komutan ne için savaştığını; hangi amaç doğrultusunda savaş yürüttüğünü ya bilmiyor

ya da küçük burjuva iktidar hırsından dolayı amaç dışı davranıyordur demektir.

Yığınlar bizi eleştirmiyorsa korkmalıyız! Eleştiriyorsa bundan asla korkmamalıyız. Bu demektir ki biz yığınlara baskı uygulamıyoruz. Ama baskı uyguladığımız zaman yığınlar bir dönemlikte olsa geçici olarak siner. Ebetteki yığınları hiçbir güç stratejik olarak susturamadı ve susturamaz. Çünkü tarihi yaratan biricik güç olan bu kahramanlar ayağa kalkacağı zamanı kollar. Onlar sabırlıdır. Ayağa kalktıkları zamanda her türlü zulümkarları ayağından ters asar. Nitekim hep böyle olmadı mı?

Her şeyi bir kenara bırakalım: Maoist parti tarihine baktığımızda KDH'nin açığa çıkartılıp cezalandırılmasından sonra gerek gerilla bölgesindeki halk gerekse diğer alanlardaki Maoist partinin çevresindeki insanlar partiyi eleştirmekten korkuyordu. Dolayısıyla da parti çevresinden birçok insan koptu. Sözün özü, gerek parti, gerek savaşçı ve gerekse parti dışı yığınlar herhangi bir politikayı destekleme noktasında bilinçlenmez ve istekli olmazsa o politikanın başarı şansı yoktur. Çünkü bir teori, bir politika yığınlara nüfuz ettiği müddetçe maddi güç haline gelir. Maddi güç haline gelemeyen bir politika ve teori için de doğrudur diyemeyiz. Kitleler zorla dönüştürülmez ve onlara zorla politika kabul ettirilmez. Bunun için de bir politikayı belirlerken ilk olarak, sadece kendi bilincimizle hareket etmemeliyiz, ikinci olarak ise yığınların gönüllülüğünü temel almalıyız. Kitleler bilinç seviyesi bakımından genel olarak üç kategoriye ayrılır; ileri, orta ve geri. Dolayısıyla biz bir politika belirlerken bu üç kesimi de gözönünde bulundurmalıyız. Fakat bu üç kesim içerisinde ileri kesimi esas almalıyız. Yoksa "kitle kuyrukçusu" sağ anlayış ve pratiğe savrulmuş oluruz.

Doğru bir kitle çizgisinin yolu kitlelerin nabzını elde tutmaktan geçer. Kitlelerin nabzını tutmak ise onların içinde olmak, sorunlarını onlarla birlikte paylaşmak ve çözmekten geçer. Bu çelişkileri çözerken kendi niyetlerimizden değil onların ihtiyaçlarından yola çıkarak hareket etmeliyiz. Onların kapılarını çalmalı, onların ayaklarına gitmeliyiz. Maoist politik bilinç kitlelere dışarıdan gider. Kitleler bu bilinci kendiliğinden edinmez. İşi kendiliğindenciliğe

bırakmak veya kitlelerin kendiliğinden eylemlerinin gücünü abartmak kitlelere bilinci dışarıdan taşımayı reddetmek demektir. Kitleler öncüsüz ve önderliksiz devrim yapamayacağı gibi sınıf bilincini de kendiliğinden edinmez. Bir kısım yoldaşlarda kitleleri küçümseyen anlayış var.

"Kitleler anlamıyor", "kitleler bilmiyor", "biz o kadar çalışıyor çabalıyoruz ama yine de onlar bizimle gelmiyor", "bizim dönemimiz şöyleydi, böyleydi" denilip sekter anlayış ve tavırlara düşülebiliyor. Öncelikle hiçbir insan kendiliğinden, anne rahminde iken Maoizm'i öğrenmedi-öğrenemez. İnsan düşüncesini belirleyen sosyal çevresi olduğuna göre politik devrimci bilinç de ancak bu faaliyet içerisine girmekle elde edinilir. Bu bilincin hızlı bir şekilde edinilmesi bir taraftan pratiğe bağlı iken diğer tarafta ise devrimci durum ve hareketin durumuyla ilgilidir. Örneğin 12 Eylül Askeri faşist diktatörlük öncesi (80 öncesi) insanların devrimci bilinçle tanışması ve bu bağlamda teorik bir düzey yakalamasıyla cunta sonrasını, hatta günümüzü aynı şekilde değerlendirmek için insanın objektif koşullardan bihaber olması gerekir. Her dönemin tarihsel ve politik koşulları bir ve aynı olmaz. Dahası örgütün moral ve politik bakımdan güçlü olduğu dönemlerde insanların politikleşmesiyle bu seviyenin olumsuz olduğu dönemlerde politikleşme düzeyini göz önüne getirelim. Kadroların dahi tıpkı sonbahar yaprağı gibi bir bir döküldüğü bir örgütsel ortamın yaşandığı tarihsel koşullarda ebetteki insanların politikleşmesi; teori ve siyasete ilgi duyması çok alt düzeyde olur. Dolayısıyla sorun bu gerçekliği doğru bir şekilde tespit etmek ve buna uygun çözüm yöntemleri bulmaktır. Yoksa yakınarak "bu niye böyle, şu niye böyle" deyip sağa sola kızarsak hiçbir çelişkiyi doğru bir yöntemle çözemeyiz. Çözemeyeceğimiz gibi bir süre sonra kendimiz de tıkanıp kalır, mücadeleden koparız. Çünkü sorunlar karşısında yakınmak tıkanıklığın, çözümsüzlüğün kendisi demektir. Bu da daha ilerlerse ideolojik umutsuzluluk-kırılma ve örgütsel bunalıma götürür.

Oysa devrim çelişkileri çözmek ise Maoist devrimci de bu devrimin çelişkilerini çözmede öncüdür. Öncü olan yakınmaz, o çelişkilerin çözümü içi fikir üretir; kafa yorar. Ve sorunların üzerine

bilinçle, cesaretle gider. Kendisini sürekli bir şekilde yenileme çabası içerisinde olur. "Önderlik, örgüt böyle" deyip işin içerisindeki kendi payını gizlemez. Önderlik ve örgüt dediğimiz kim ki? Bu da insanlardan oluşuyor. Hatalı bir çizginin uygulanmasında esas payın önderliğe ait olduğu tartışmasız bir gerçektir. Ama bu tek tek bireylerin hatalarının olmadığı anlamına mı gelir? Böyle düşünmek idealizmdir. İnsanın kendi iç dinamiği diye bir gerçeklik var. Bunu görmezlikten gelip sorunların kaynağını dışarıya veya başkalarına bağlamak, tıpkı bir örgütün başarısızlığını başka örgüte ve dış faktörlere bağlaması gibi idealizmdir.

Maoist bir aktivistin faaliyetler içerisinde iken yakınmaya hakkı yoktur. Kitlelerin bilinç seviyesini küçümsemeye ve onlara tepeden kibirli bir şekilde bakmaya hakkı yoktur. O, çelişki çözen, bilinç taşıyan ve kitlelerden öğrenmesini bilen öğrenci olmak zorundadır. O kitlelerin kapısını çalmaktan, onların ayaklarına gitmekten usanmamalıdır. Çünkü onun asli görevi kitlelere bilinç taşımak ve onları devrim mücadelesi doğrultusunda örgütlemektir. Bunu yapmadığı zaman asli görevinden sapmış demektir. Bu sapmayı zamanında düzeltmeye gitmeyince de tümden amacından uzaklaşıp yozlaşır. Amacından uzaklaşan bir insan kendi emeğine yabancılaşır. Dahası yarattığı değerlere ihanet etmiş olur.

'Önce Halk, Sonra Parti!' diye hareket edip geniş yığınlarla buluşanlar gerçek Maoist kitle çizgisini uyguluyor demektir. Tersi olsa olsa sahte Maoistler ve onların kitle çizgileri olur. Sahte ve her türlü anti-Maoist kitle çizgicilerinin amansız bir şekilde kökünü kurutmak ve parti içerisinde tekrar boy vermesini önlemek için Maoist partinin kitle çizgisi noktasında yakaladığı bilinç ve donanımını her zaman için daha da yükseltmeliyiz! "Her Şey Sınıf İçin! Her Şey Halk İçin!" stratejik devrim şiarından asla şaşmayalım!

-VII-
Sıkı Çalışma, Sade Yaşama Ve Tutumlu Davranma Prensibini En Üst Düzeyde Uygula Ve Uygulat!

a) Planlı-Programlı Çalış

Tarihi muhasebenin üzerinde önemle durduğu olumsuz çalışma tarzlarından birisi de plansız-programsız çalışma tarzının hakim olmasıydı.

Geçmiş başarısızlıkların arka planında yatan bir neden de hiç kuşkusuz ki çalışmaların doğru ve yeterli bir plan ve program dahilinde yerine getirilmeyişindendir. Daha çok günübirlik çalışmalarla yetinilmesi beraberinde bütün enerjinin dar pratik içerisinde boğulmasını beraberinde getirmekteydi. Bu, çalışma tarzı bütün faaliyet alanlarında şu veya bu düzeyde hüküm sürmekteydi. 'Yarın ne yapacağım; hangi saatlerde hangi işi yerine getireceğim' diye doğru-dürüst bir planlama yapmaz, bu çalışmanın programını oluşturma konusunda ileriye doğru adım atılamazdı.

Hangi alan olursa olsun planlı-programlı çalışma yürütmek şarttır. Günün ve faaliyetin planlanması konusunda şehirler ve yurt dışının koşulları daha olanaklı olmasına karşın geçmişe bakıldığında bu konuda en düzensiz ve disiplinsiz çalışma tarzını şehir ve yurtdışı faaliyetçilerinin sürdürdüğünü söyleyebiliriz.

Bu alanlardaki faaliyetçilerin düzenli yatıp kalkmaktan tutalım da kendi teorik faaliyetleri için zaman ayırmaya kadar doğru dürüst bir planlama yaptıkları söylenemez. Akşam yat. Sabah kalk. Sağa sola koştur. Dört bir tarafa yumruk salla. Koştur, koştur ondan sonra arkana dönüp baktığında bir arpa boyu mesafe kat etmediğini görünce de moralden yıkıma uğra. Ondan sonra da bu başarısız ve verimsiz çalışmadan hareketle karamsarlığa kapılıp yılgınlaş. Oysa bu başarısızlık çalışma tarzından kaynaklanıyor. Bunu değiştirmek ve yıkmak zorunludur. Bu yıkılmadığı müddetçe yüz yıl da geçse yine de

kalıcı kurumsallaşma ve başarılar elde edilemez. Kendi kendini tekrar etmiş olursun. Eğer uzun vadeli hesap yapılmaz ve çalışma merkezi plan dahilinde yürütülmez ise o zaman gelişmelerin kuyruğuna takılmadan kurtulunamaz. Eski ve kötü çalışma tarzını yıkmak ebetteki bir anda mümkün değildir. Bunu adım adım yıkmak hedeflenmelidir. Kolektif çalışmayı savunuyor, planlı-programlı çalışmalıyız diyoruz. Ama bir zorluk çıkınca hemen kızıyor ve tepkicileşiyoruz. Ya da karamsarlığa ve umutsuzluğa kapılıyoruz. Sorunun temelinde küçük burjuvazinin herşeyi bir anda yapma aceleciliği olduğu tartışma götürmez bir gerçekliktir. Gerçekliğimizi görmek zorundayız. Gerçekliğimiz derken bununla sadece mevcut örgütlülüklerin subjektif gücünü (kadro, kurumlaşma vb.) görelim demek istemiyoruz. Bir politika belirlerken subjektif ve objektif koşulları; iç ve dış faktörleri çok doğru ve yerinde tespit etmek zorundayız. Somut durumun somut tahlili denen şey de zaten budur. Marksizm'in ruhu da somut şartların somut tahlilinde yatar.

Ebetteki politika ancak güçle yapılır. Ne kadar gücün varsa ona uygun politika belirlemeli ve insanları beklentiye sokmalısın. Gücünü aşan taktik belirlenirse başarısızlığa uğraman kaçınılmaz olur. Çünkü öznelci düşünce yönteminin yön verdiği siyasetle hiçbir zaman başarıya ulaşılamaz. Herşey bir yana birçok faaliyetçinin gecesi-gündüzü bile belli değildir. Yıllardır faaliyet içerisinde olup üç-beş satır yazı yazmakta zorlanan ve savunduğumuz çizgiyi kitlelere anlatamayan aktivistlerin olması gerçekliğimizdir. Sosyal yaşamına devrimci irade altında yön vermeyen bir aktivist siyasal faaliyetlerinde planlı-programlı olamaz. Aynı düzensizliği orada da sürdürür. Dolayısıyla faaliyetlerinde başarı elde edemez. Elde ettiği başarılar da ancak günübirlik olur. Bu ruh hali ve çalışma tarzına sahip bir kadro, bir aktivist çalışmalarında başkalarına öncülük yapabilir mi? Elbette ki yapamaz. "Nasihat edeceğine örnek ol" ki başkaları da senin izinden yürüsün. Yoksa "şöyle yapmalıyız," "böyle yapmalıyız" gibisinden söylemlerin hoş ama boş bir nasihatten öteye pratik bir değeri olmaz. Önce kendi düşünme ve çalışma tarzını komünistleştireceksin ki sonra başkalarına örnek olabilesin. Tersi olmaz. Çarpıcı ve aynı zamanda yakıcı olması açısından şöyle bir örnekle söylediklerimizi

pekiştirelim: Kadrolar eğer kendi çocuklarının devrimcileşmesini engeller, hatta gerillaya gitmemesi için özel uğraş içersinde olur, dahası "geleceğini garanti altına almak" için özel arayışlara girer ve bunu yaparken de partinin bazı olanaklarını kullanmaya çalışırsa, o kadronun başkalarına, 'devrimcilik yap' veya 'devrimci olmalıyız, gerillaya gitmeliyiz' demeye hakkı olur mu? Bu gibi örnekler çoktur. Şöyle etrafınıza bakın. Özellikle de geçmişte aktif mücadele yürütüp de sonra mücadeleyi bırakanlar çocuklarının aktif mücadeleye katılmaması için çocuklarını olabildiğince bencil ve bireyci yetiştiriyorlar. Bunun adı yozlaşmadır; bunun adı kapitalizme ideolojik olarak teslim olmaktan başka bir şey değildir. Eşinden ve çocuklarından ayrı profesyonel faaliyet yürütmeyen, bir ayağı örgüte diğer ayağı ise sisteme bağlı olarak faaliyet yürüten kadrolar tabii ki kendilerine göre siyaset oluşturmaya çalışır. Kendi düzen içi kurulu çalışma tarzına dokunmak isteyenleri ise sekter bir tarzda dıştalamaya çalışır. Elbette ki burada esas hata, izlenen kadro siyasetindedir.

Ama kişinin kendisi de dürüst ve açık olmak zorundadır. Çünkü komünistlik demek yükün altına girmek demektir. Öyle kolay komünistlik olmaz. 'Önce çocuğum ve eşim' diyen gerçek komünist olamaz. Çünkü komünistlik, isminden de anlaşılacağı gibi önce toplumun, yani halkın çıkarları der. Ben buyum; bu kadarlık yükü ancak kaldırırım deyip başkalarını kandırmamak için dürüst davranır. Komünistlik büyük bir erdemliliktir. Tersi, devrimle ve partiyle oynamaktır.

Bu kişilik tarzlarına sahip insanların ezici çoğunluğu aynı zamanda az önce dikkat çektiğimiz plansız-programsız çalışma tarzından kurtulamazlar.

Asla ve asla unutulmamalıdır ki devrim feodal-burjuva sistemden her bakımdan köklü bir şekilde kopan profesyonel devrimcilerin önderliğinde ancak gerçekleşebilir. Gerisi düzeniçiliktir; devrimi arkadan hançerlemeye çalışan anlayış ve çalışına tarzlarıdır. Bundandır ki hiçbir komünistin devrimi arkadan hançerlemeye çalışanlara kendi saflarında müsaade etmesi düşünülemez-düşünülmemelidir. Her bir Maoist aktivist örgütsel faaliyetleri içerisindeyken öncelikli olarak halkın, devrimin çıkarlarını

düşünmelidir. Bunun için kafasında, yani bilincinin derinliğinde yoğunluklu olarak devrim sorunları yatmalıdır. Buradan hareket eden bir faaliyetçi günlük faaliyetlerini de planlı-programlı yapmak zorundadır. Her tarafa yumruk sallayarak enerjisini tüketmemelidir. Nasıl ki doğru bir önderlik birçok görev içerisinde sadece birisini merkezi görev diğerlerini ise bunun hizmetinde ikincil-üçüncül görevler olarak belirliyorsa, öyle de alt kademe aktivistler de kendi görevleri arasında ayrıma gitmelidir. Başkan Mao bir anda birden fazla merkezi görev olmaz konusunda şunların altını çizmektedir:

> *"Belli bir yerde aynı anda birden fazla merkezi görev olamaz. Aynı anda ancak ikinci ya da üçüncü derecede önem taşıyan başka görevlerle tamamlanan tek bir merkezi görev olabilir. Bu yüzden, bu yerin baş sorumlusu, oradaki mücadelenin tarihini ve koşullarını göz önüne alarak, çeşitli görevleri uygun bir biçimde sıraya koymalıdır. Yukarıdan gelen talimatları, kendisi hiçbir plan yapmadan uygulamamalıdır; çünkü böyle yapmakla bir sürü 'merkezi görev'in ortaya çıkmasına yol açar, karışıklık ve güvensizlik yaratır. Üst örgütler de önem ve acillik derecelerine göre sıralamadan ve hangisinin merkezi görev olduğunu belirtmeden aynı anda birçok görevi alt örgütlere vermemelidir, çünkü bu, alt örgütlerin çalışmalarında adımlarını şaşırmalarına ve beklenen sonuçların alınamamasına yol açar. Belli bir yerdeki tarihsel koşulların ve var olan durumun ışığında, durumu bir bütün olarak dikkate almak ve buna uygun plan yapmak, her dönem için çalışmaların ağırlık merkezini ve sırasını doğru bir şekilde saptamak, sonra da bunu kararlılıkla uygulamak ve kesin sonuçlara ulaşılmasını sağlamak önderlik sanatının bir parçasıdır.*
>
> *Bu, aynı zamanda önderlik yöntemi meselesidir; önderliği kitlelerle, geneli özelle birleştirme ilkelerini uygularken bu sorunu çözmeye dikkat etmek gerekir."* **(Seçme Eserler cilt:3-Sf; 127–128)**

Mao'nun merkezi görev ve planlama üzerine söylediklerine ekleyeceğimiz fazla bir şey yoktur. Bu satırlar birçok kez okunmalı ve içselleştirilmelidir. Tabii ki burada tayin edici unsur kadrolardır.

Unutmayalım ki bir partinin kadroları partinin komutasıdır. Dolayısıyla bu komuta ne kadar doğru çalışırsa o kadar da alt kademeler doğru bir siyasi çalışma yürütür. Devrim yapmak ciddiyet ve sorumluluk isteyen bir iştir. Bir partide birlik, dinamizm, ciddilik ve canlılık şarttır. Bunun için de o partinin tüm aktivistleri bu özelliklere sahip olmalıdır.

Herhangi bir çalışmada lakayit, gayriciddi tutumlar devrime ve partiye zarar verir. Bir parti ve onun aktivistleri, çalışmalarında doğru bir siyasi yöne sahip olmalı ve sarsılmamalıdır. Feodal faşist diktatörlü koşullarında, dahası emperyalizme göbekten bağımlı yarı-feodal, yarı-sömürge bir ülkede devrim mücadelesi yürütüyoruz. Onun için görevlerimiz daha çetin ve zordur. Mao'nun dediği gibi devrim, *"nakış örmek"* ve *"ziyafet vermeye benzemez."* Dolayısıyla da çetin savaşma ve doğru bir çalışma siyasetine sahip olmamız her şeyin başında gelir. Düzenli yatmak-düzenli kalkmak, tıpkı bir gerillanın hareket tarzı gibi davranmak. İşte devrimin sıkı çalışma ve disiplinli hareket etme mantığı budur. Disiplinsiz; plansız ve programsız çalışıldığı zaman gerilla savaşındaki kayıpları göz önüne getirelim. Bazen kendi aldığımız karar ve koyduğumuz kanunlara kendimiz dahi uymuyoruz. Bu, bir köye iniş çıkışlara kadar, böyledir. Üç-beş dakika fazla uyuyalım veya köylüyle üç-beş dakika fazla sohbet edelim diye kendi koyduğumuz savaş kanunlarını ihlal ediyoruz. Dahası bazen yüz metre yukarı gitmeye dahi üşeniriz. Oysa bu yüz metre ve beş dakikaların bize ne kadar da pahalıya mal olduğunu hepimiz biliriz. Evet, savaşta öleceğiz ama kendi koyduğumuz savaş kurallarını çiğneyerek ölmeyeceğiz. Bu türden ölümler ucuz ölümlerdir. Hiçbir komutan ve yönetim kademesi, başta kendileri olmak üzere bu türden basit-kuralsız hatalara meydan vermemelidir. İşte görüldüğü gibi savaş hataları affetmiyor. Savaş bölgesindeki bir hata, bir kadronun, bir savaşçının ölümüne yol açabiliyor. Bu anlamda ilk hata son hata oluyor. Yani o anda hatayı düzeltme şansın, zamanın bile olmuyor. Benzer durum şehirler için de geçerlidir. Orada da illegaliteyi kurallarına göre uygulamadın mı hem yakalanıyorsun hem de örgütün darbe almasına neden oluyorsun. Bu parti niye illegal örgütlenmek zorundadır? Keyfinden mi? Hayır! Çünkü mevcut sistem

komünistlerin örgütlenmesini yasaklıyor; onları kanla bastırıyor. Dolayısıyla illegal örgütlenmeyi esas alarak örgütlenme yapmak bir *zorunluluktur. Bu her alanda uygulanmalıdır. Devrim yapmak için* merkezi stratejik bir plan şarttır. Küçük basit planlamalardan geçerek oraya kadar gidecektir. Bu, bir askeri planlama için geçerli olduğu gibi günlük politik faaliyetler (kampanyalar düzenlemek, örgütsel pratikler) için de geçerlidir. Dolayısıyla hiçbir kimsenin suç işlemeye hakkı *yoktur. Bir komünist, bir aktivist; yarın ki programım ne* olmalıdır, hangi planı uygulayarak çalışmamı başarıya ulaştırırım vb. yönlü soru ve sorunların hesabını yapmak zorundadır. Bunu yapması her an için ileriye doğru adım atmasını getirir. Yoksa tökezleyip kalır. *"Gözlerimi kapar vazifemi yaparım"* çalışma tarzı komünist çalışma ve düşünme tarzı değildir. Bu, amir-memur çalışma tarzıdır. Yukarıdakiler düşünür, karar ve talimatlar gönderir ben de yaparım. Bu, tıpkı feodal-burjuva devletin memurlarının çalışma tarzıdır. Biz komünistler öyle olamayız. Düşünmemiz, çalışmamız planlı, programlı olmak zorundadır. Tıpkı bir çarkın dişlileri gibi sıkı çalışmalıyız. Çarkın bir dişinin dahi kopmasına müsaade etmemeliyiz. Çarkın bir dişi giderse o çark görevlerini yerine getirmez-getiremez.

b) Tutumlu Ol!

Tutumlu olmak derken bununla yaratılan maddi ve mali değerleri komünistlere yakışır bir şekilde *korumak*; gereksiz israf ve *fuzuli* harcamalardan kaçınmayı kastediyoruz.

Maoist komünistler geçmişi muhasebe ederken olumsuzlukların nedenlerinden birisinin de mali konudaki izlenen yanlış politikaların olduğuna vurgu yapmıştı. Hiç şüphesiz ki bir parti doğru bir mali politikaya sahip olmaz ve elindeki maddi ve mali değerleri doğru-reel bir şekilde değerlendiremezse o partinin ekonomik bakımdan fazlasıyla sıkıntılar çekeceği aşikardır. Eğer ekonomi doğru bir siyasetle yönlendirilmez; o doğru bir planlama altında yürütülmezse o ülke sosyalist de olsa çökmesi kaçınılmaz olacaktır. Bu durum devrim mücadelesi veren bir parti için hayli hayli geçerlidir. Mücadele içerisinde sürekli ihtiyaçlar olacaktır. Devrim mücadelesi boyunca bu konuda diyebiliriz ki hiçbir zaman en üst düzeyde bir maddi ve mali

güce sahip olunamayacaktır. Çünkü mücadeleyle birlikte ihtiyaçlar daha da artacaktır. Mücadele bir yandan olanakları zenginleştirirken diğer yandan ihtiyaçları daha da artıracaktır. O açıdan eğer bugünden doğru bir politikaya sahip olunmazsa yarın mücadele büyüdüğünde bu sorunlar daha da artacaktır.

Maoist komünistlerin ideolojik-siyasi çizgisi doğru, net ve berraktır. Bunun için her zorluğun altından kalkacak kudret bu çizgide mevcuttur. Yeter ki bu doğru çizgide ısrar edilsin. Öncelikle şunun altını çizelim ki, mali konularda yeterince tutumlu davranılmamaktadır. Deyim yerindeyse kendi olanaklarımız üstünde israfçılık yapıyoruz. Bilinmelidir ki yürütülen devrim davası ve savaş gerçekliği her bir kuruşu tasarruf etmeyi emrediyor. Bu, aynı zamanda her bir kuruşun hesabını halka vermek anlamına gelir. Bunun için plansız ve düzensiz çalışma tarzının bir parçası olarak sürmekte olan olumsuz alışkanlıklardan kurtulunmalı, her şeyimiz planlı ve programlı bir hale getirilmelidir. Özellikle mali konularda gelirler ve masraflar tek bir kuruşuna varıncaya kadar hesaplanarak harcanmalı ve bunların hesabı tutulmalıdır. Örneğin sigara içmek bir alışkanlık olabilir. Doğduktan sonra değişik sebeplerden kaynaklı kazanılmış olumsuz bir alışkanlıktır. Ancak pahalı veya ucuz sigara içmek alışkanlığın da ötesinde bir tercihtir. Bütün bunlar devrimcilerin iradesi kapsamındadır. Evet, tamamıyla irade kapsamında bir sorundur. Devrimci mücadele de böyledir. Yani devrimci olup olmamak insanın iradesi kapsamındadır. Buna göre irade kapsamında olan şeyleri bir devrimci-bir komünist denetim altına alabilir mi? Tabii ki alabilir. Bunu denetim altına almayan bir devrimci ve komünistin iradesi zayıftır, güçsüzdür. Dahası olumsuz da olsa eğer sigara sonuç olarak aynı "ihtiyaca" cevap oluyorsa ucuz olanı tercih edilmelidir. Zaruri ihtiyaçların dışında gereksiz harcama ve tüketim alışkanlığının yaratılan değerlerin tüketildiği ve heba edildiği anlamına geldiği bilince çıkartılmalıdır.

Maoist komünistler tutumlu olmak ve yaratılan değerleri korumak noktasında çok daha sorumlu davranmak, yaşamak zorundadırlar. Bu konuda kendimizi bir iç muhasebeye tabi tutarak yanlışlarımızı, aşırılıklarımızı ve bu olumsuzluklarımızın ideolojik yanlarını

görebiliriz. Tamamıyla kendi gücümüze güveniyoruz. Bizim ideolojik-siyasi gücümüzün asıl kaynağı halktır.

Onun için yarattığımız değerlere başta kendimiz olmak üzere ihanet etmeyelim, onları gözbebeğimiz gibi koruyalım. Unutulmamalıdır ki bir parça ekmek ve bir tek sigaranın içiminde dahi çok büyük bir değer yaratımı vardır. O halde kendi yarattığımız değerlere ihanet etmemek için tutumlu olmak prensibine bağlı kalmalıyız. Her bir kuruş parayı ve her bir parça ekmeği gözbebeğimiz gibi korumalıyız! Sade ve tutumlu yaşamalıyız!

-VIII-
"Bölgeci" ve "Dar kısımcı" Anlayışları Kökten Alt Et!

Maoist saflarda *"bölgeci"* ve *"dar kısımcı"* anlayışların geçmişten günümüze kadar devam ettiğini öncelikle belirtelim. Bu yanlış anlayışlar bazı dönem ciddi bir şekilde boyutlanırken bazı dönemler ise alt düzeylere inmektedir. Özellikle de 90'lı yıllarda çalışmaları çok olumsuz bir şekilde etkilemekteydi. Öyleki herkes kendi bölgesini ve kısmını korumaya çalışıyor; benim alanım ve bölgem iyi olsun da diğer taraflar ne olursa olsun gibisinden parçacı-kısımcı anlayışlar Maoist partiye nüfuz etmişti. Bu, bırakalım bölgelerin, illerin, yerel çalışma yürütenleri bir kenara merkezi düzeyde dahi yapılıyordu. Örneğin merkez adına yayımlanan bir açıklamada bir bölge sanki kendi sorumluluğu altında değilmiş gibi pekale merkez tarafından teşhir edilebiliniyordu.

Çok açık ki bir partinin merkezinde parti bütününü sahiplenme bilinci zayıfsa, orada alt kademelerde bu bilinç hayli hayli zayıf olur. Dolayısıyla *"bölgeci", "dar kısımcı"* anlayışlar da daha fazla boy verir.

Parça bütün ilişkisinde bütünü değil parçayı düşünen bu yanlış düşünce eğilimlerine sahip yoldaşlar bu anlayışların mantıksal sonucu

olarak başka bölge faaliyetçilerinin zorluklarını da pek düşünemezler. Çünkü onlar *"benim alanım", "benim bölgem iyi olsun, ama diğer bölgeler nasıl bir zorluk içerisinde yaşarsa yaşasın"* yönlü bencilce düşünürler.

Aynı şekilde *"benim bölgemdeki kadrolar en seçkin ve sorunsuz olsun da diğer bölgeler nasıl olursa olsun"* veya *"benim semtim, benim okul alanım iyi olsun da diğer okul ve semtler ne olursa olsun"* gibisinden anlayışlar, tamamıyla bölgeci ve dar kısımcı anlayışlardır. Kimi yoldaşlar her ne kadar açıktan *"bölgeci"* ve *"dar kısımcı"* anlayışları savunmasalar da, ancak yer yer içine düştükleri pratiklerle bu anlayışları dışa vurmaktadırlar. Başkan Mao yalnızca kendi kısmının yararlarını düşünenler için şu ideolojik belirlemeyi yapmaktadır:

> *"Yalnız kendi kesiminin yararlarını göz önünde bulundurup öteki kesimlerin yararlarını ihmal etmeye dayanan bencillik eğilimlerine karşı mücadele etmeliyiz. Başkalarının zorlukları karşısında kayıtsız kalanlar, başkalarının kendilerine kadrolar gönderilmesi isteklerini reddedenler veya kötülerini gönderenler, 'komşunun tarlasını su fazlasının döküldüğü yer gibi kullananlar', başka birliklerle, bölgelerle veya kimselerle hiç ilgilenmeyenler bütünün içinde yalnız kendilerini düşünen kimselerdir. Bu insanlar komünist ruhu tamamiyla yitirmislerdir. Bütünün çıkarlarını düşünmeyi reddetmek, öteki birliklere, bölgelere veya kimselere tam bir kayıtsızlık, onların özellikleridir. Bu kimselere bu gibi şeylerin sekter eğilimler olduğunu ve geliştiği taktirde bu sekter eğilimlerin çok tehlikeli olabileceğini anlatmak için egitimlerini kuvvetlendirmeliyiz."* **(Seçme Sözler. Sf; 138)**

"Dar kısımcılık" ve *"bölgecilik"* anlayış ve tavırlarının süreç içerisinde *"bağımsızlık"* ilan etmeye kadar insanları götürdüğünü-götüreceğini söyleyelim. Bunun diğer komünist partileri tarihinde örnekleri olduğu gibi Maoist parti tarihinde de söz konusudur.

Mao'nun dediği gibi bu kişiler *'önce ben'* anlayışına sahiptirler. Onlar da sözde partiyi sahiplenir ve ona saygı duyduklarını söylerler. Fakat pratikte kendilerini öne çıkartmaktan geri durmazlar.

Kendilerini ön plana partiyi de ikinci plana atarlar. Onun için herkes *"revizyonist", "sağcı"* sadece kendisi Marksist. Tabii ki bu gibi unsurlar süreç içerisinde teşhir olurlar. Faaliyetlerinde başarılı olmazlar-olamazlar. Çünkü onlar parti birliği ve bütünlüğünü pekiştirmek için değil hilekar bir şekilde bölmek için uğraşırlar. Bunu da esasta kendi kariyerleri için yaparlar. Ama yanlışların uzun vadede doğrular karşısında başarı sağlayamayacağını görmez-görmek istemezler.

Bu tarzlar sekterliğin kalıntılarıdır. Üç-beş kişiyi yanına alan "bağımsızlığını" ilan ederek örgütten ayrılıyor. Ayrılık ilan ederken kendilerini en büyük partici olarak ilan ediyorlar. Yoksa bir gün bile tutunamazlar. Kimileri partinin görüşlerini bile bilmediği; onu teorik anlamda da olsa yorumlayacak kapasite de olmadığı gibi ama keskin "partici" söylemlere gelince en büyük partici kesiliyor.

Oysa gerçek particilik partinin kendi bencil-kariyerist çıkarlarını düşünerek partiyi bölmek değil parti haksız yere de seni atsa yine eğer o partinin genel siyasi çizgisinin doğruluğuna inanıyorsan partiye sahip çıkmaktır. Bunların hepsinin de arka planında yatan dar grupçu (bu bağlamda klikçi, dar kısımcı) anlayışlardır.

Kısacası, "bölgeci" ve "dar kısımcı" anlayışları alt etmelidir.

Bu gibi anlayış ve pratikler Maoist parti birliği ve bütünlüğünü zedeler.

Sadece *"kendi bulunduğu dağın tepesini"* korumaya çalışan bireyci-bölgeci anlayışların gelişmesine müsade edilemez. Bu zararlı anlayış sahiplerini bu yanlış anlayışlarından vazgeçirtmek için güçlü ideolojik mücadele yürütülmelidir. Nerede olursak olalım parçayı hiçbir zaman için bütünün çıkarlarının önüne geçirmeyelim.

Parçayı bütüne feda ederek ele alalım. Tüm bölge, il ve mıntıkalarla tam bir parti bütünlüğü içerisinde çalışalım. Senin bölgen, benim bölgem gibi bireyci anlayış ve pratiklere yer vermeyelim! Bu parti yıkıcısı anlayışlar ve pratiklere düşüldüğü yerde hemen özeleştirisini verin! Bütün bölgeleri kollektifin bir parçası olarak ele alalım... Her bölge, her faaliyet benim faaliyetimdir bilinciyle sahip çıkalım...

Maoist komünistler her pratik adım atışını Maoist parti birliği ve bütünlüğünü daha yüksek düzeyde pekiştirmeye yönelik olmalıdır. Her bir eleştiri Birlik-Mücadele-Daha Yüksek Birlik bilinciyle ele alınmalıdır.

"Maoizm'i kavra, kavrat" perspektifi bilincimizin en derin hücresine hükmetmelidir! "Maoizm'i kavra, kavrat" şiarını yaşamsal hale getirmek için daha fazla ileri atılmak, devrim için hiçbir fedakarlıktan kaçınmamak yüksek bir görev ve sorumluluk bilinciyle pratikleştirilmelidir. Çünkü Maoist parti doğru ve haklı yolda yürüyüşünü emin adımlarla sürdürmektedir!

> *"Eğer herhangi bir komünist ya da komünizm sempatizanı, sosyalizm ve komünizmin lafını eder, ama bu hedef uğrunda mücadele etmezse, eğer burjuva demokratik devrimi küçümser, gevşer ya da birazcık da olsa yavaşlar ve çok küçük de olsa sadakatsizlik ve soğukluk gösterir ya da bu uğurda kanını akıtmaya ya da canını vermeye isteksiz olursa, o zaman bilerek ya da bilmeyerek sosyalizme ve komünizme şu ya da bu ölçüde ihanet etmektedir. Ve kesindir ki, siyasal bilince sahip sağlam bir komünizm savasçısı değildir."* **(Mao Seçme Eserler Cilt:3-Sf;290)**

Gerçek bir komünist ve komünizm sempatizanıyız demek için Maoizm'i daha fazla kavra kavrat! Bağımsızlık, Yeni Demokratik Cumhuriyet, sosyalizm ve komünizm davası uğrunda kanını akıtmak ve canını vermekte isteksiz davranma!..

Bu sınıfa, bu halka ve bu yüce komünizm davasına karşı hiçbir Maoist komünistin ve komünizm savasçısının ihanet etmeye hakkı yoktur!..

ÇALIŞMALARDA GÖZÖNÜNDE BULUNDURULMASI GEREKEN ÖNEMLİ HUSUSLAR

1-Unutma ki sen bir komünistsin. Bütün düşünce, davranış ve eylemlerinle bu yüce sıfata layık olmaya çalış.

2-Parti üyeliği sıfatını daima yücelt.

3-Komünistlerin örnek ve öncü rolü, devrimin kaderi açısından hayati bir öneme sahiptir. Komünist yaşam ilkelerine uy, düşünce, davranış ve eylemlerinle halka örnek ol, kitlelerin sempati, güven ve desteğini kazanmaya çalış!

4-Somut şartların somut tahlili ilkesini yaratıcı bir tarzda hayata uygula-uygulat.

5-Geneli özelle, önderliği kitlelerle birleştirmeye özen göster.

6-Fikir üret, planlı-programlı çalış, çevrendekileri partinin ihtiyaçlarına göre mutlaka belli görevler etrafında seferber et.

7-İhtisaslaşma ve iş bölümüne önem ver, kadrolardan iyi yararlan.

8-Yaratıcı ol ve yaratıcı çalışmayı teşvik et.

9-İnisiyatifli ol, çevrendekilerin inisiyatiflerini geliştir.

10-Seni çevreleyen şartların esiri olma, onları yenmeye çalış; mevcut şartları zorlayarak yapilabilecek olanın azamisini yap. İmkansızı yarat.

11-Başarı anlarında zafer sarhoşluğuna kapılma, başarısızlık ve yenilgiler karşısında ise kendini kaybetme. Başarısızlıkları "başarının anası" olarak gör. Ve savaşın savaşılarak öğrenileceğini unutma.

12-Akıma karşı yüzme cesaretine sahip ol.

13-Düşüncelerinle davranışlarını, teorinle pratiğini birleştir.

14-Boş zamanlarını değil, hayatını devrime adadığını unutma.

15-Halkın, devrimin ve partinin menfaatlerini daima kendi kişisel menfaatlerinin üstünde tut.

16-Kitlelerin "amiri" değil dostu ol, onların öğretmeni olmadan önce öğrencisi olmasını bil.

17-Halka zarar verme; halka karşı şiddete başvurma, halk içindeki çelişkileri eleştiri, eğitim ve ikna yöntemiyle, yani demokratik yöntemle çöz.

18-Partiye ve kitlelere güven. Bu ikisine güvenmediğin zaman kendine de güvenmediğini unutma!

19-En zor şartlarda Yeni Demokratik Cumhuriyet, bağımsızlık, sosyalizm ve yüce komünizm davasının zaferine olan inanç, güven ve umudunu yitirme. Bu konuda güvensizlik tohumları yayanlara karşı amansız bir şekilde ideolojik mücadele yürüt.

20-Bütün gücünle halkı silahlı mücadeleye hazırlamaya ve seferber etmeye çalış.

21-Hiç bir mücadele biçimini ilke olarak reddetme; ikincil mücadele biçimlerini esas mücadele biçimine bağımlı olarak ele al.

22-Legal ve illegal faaliyeti doğru kavra; birbirine karıştırma ve yaratıcı biçimde birleştir.

23-Aidatını düzenli biçimde öde.

24-Parti için yeni mali imkanları ara ve bu imkanları yaratıcı bir şekilde değerlendir.

25-Partinin tüzük hükümlerine uy; keyfilikler, başıboşluktan, örgütsel anarşizmden ve "bağımsızlık" ilan etme tavırlarından kaçın.

26-Mensup olduğun birim ya da birimlerin toplantılarına düzenli bir şekilde katıl.

27-Sınıf mücadelesini parti içinde de yürütmeyi ihmal etme.

28-Parti disiplin ilkelerine kayıtsız şartsız uy.

29-Partinin gönüllü ve bilinçli komünist irade ve eylem birliğini gözbebeğin gibi koru.

30-Parti, hiziplerin varlığıyla bağdaşmayan bir irade ve eylem birliğidir. Hiziplere karşı mücadelede uyanık ve tavizsiz ol. Parti içi mücadelede hizipçiliğe düşmemeye özen göster.

31-Parti içi eleştiri ve tartışma özgürlüğünü mümkün olduğunca en iyi şekilde ve bilinçli kullan.

32-Eleştiriyi bastırma. Kim olursa olsun karşındakini sabırla ve sonuna kadar dinle. Eğer söyledikleri halkın, devrimin ve partinin çıkarlarına uygunsa kabul et. Yanlışsa neden yanlış olduğunu sabırla kendisine kavratmaya çalış.

33-Söyleyene kabahat bulma, söylenilenden ders çıkart.

34-Araştırma yapmayanın söz hakkı yoktur. Seni çevreleyen ekonomik, siyasi, askeri, kültürel, tarihi, ulusal vb. şartları yaratıcı biçimde tahlil et. Eylemlerine yol gösteren kanunları bu gerçeklerin bağrında çıkart.

35-Bildiğinle yetinme; bildiğiyle yetinmek bilime ve incelemeye en büyük düşmanlık yapmak demektir. Kendimize karşı tavrımız "öğrenmeye doymamak", başkalarına karşı tavrımız ise "öğretmekten usanmamak" olmalıdır.

36-Tecrübelerinden doğru dersler çıkart, bunları doğru bir tarzda özetleyerek geliştir ve tüm partiye mal et.

37-"Poz atmak"tan, zamanı boşa geçirici ıvır zıvır eğlencelerden, "ilerici" laflarla dolu gevezeliklerden kaçın. Sade ve tutumlu yaşa.

38-Hotzotçu, sekter-yıkıcı ve kırıcı davranma; alçakgönüllü, yapıcı-ikna edici ve geliştirici ol.

39-"Büyük oynama" adına gücünü aşan büyük işlere girişme; ideolojik siyasi-örgütsel kapasiten ve yeteneğine uygun görev ve sorumluluk al. Aldığın görev ve sorumlulukları layıkıyla yerine getirmeye çalış.

40-Yalan söyleme, iki yüzlü davranma, halka gerçekleri anlat.

41-Halkın malına zarar verme; halktan ödünç aldığın her şeyi zamanında geri ver.

42-Kadınlara, çocuklara, yaşlılara ve engelillere karşı saygılı ol; onların sorunlarının çözümünde yardımcı olmaya özel önem ver.

43-Partinin karar, emir ve talimatlarına uy; çalışmaların hakkında bağlı bulunduğun birim ya da birimlere ve üst kademelere düzenli biçimde ve zamanında yazılı olarak rapor ver.

44- İdeolojik donanımını her zaman için pekiştir, ideolojik siyasi eğitim yapmayı küçümseme; siyasi çalışmayı bütün çalışmaların can damarı olarak kavra-kavrat.

45-Eleştiri-özeleştiride samimi ve cesur ol; ikna edici, hataları düzeltici eleştiri yap. Birlik-eleştiri ve daha yüksek birlik ruhuyla sorunlara yaklaş.

46-Hataların ideolojik-siyasi, tarihsel ve sınıfsal kaynağını bul. Hatalara neden-sonuç diyalektiği içerisinde yaklaş. Ve çözüm yollarını göster.

47-Ulu orta eleştiriden kaçın. Eleştiriyi yeri ve zamanında yap; iş işten geçtikten sonra eleştiri yapma hastalığına düşmekten kaçın.

48-Ancak ciddi ve samimi eleştirinin dedikodu ve ikiyüzlülüğü yok edebileceğini unutma.

49-Demokratik merkeziyetçilik ilkesine azami bir şekilde uy ve uygula.

50-En kötü karar bile kararsızlıktan iyidir. Mümkün olduğunca doğru ve hedefi tam 12'den vuran isabetli kararlar al. Karar alındıktan sonra değil alınmadan önce sorunlar üzerinde mümkün olduğunca geniş biçimde tartış. Alınan kararları yanlışta bulsan hayata uygulamada tavizsiz davran.

51-Üst kademe emir, talimat ve kararlarına uy. Merkeziyetçilik memur tavrı değildir. Üstten emir, talimat karar gelmedikçe durup beklemek değildir. Her şeyi yukarıya sormak ondan sonra iş yapmak değildir. Parti genel hattını yaratıcı bir tarz içinde bulunduğun her somut ana uygula; kendi görev ve yetkilerin çerçevesinde yapabileceklerinin azamisini yapmaktan çekinme.

52-Çevrendekilere sorumluluk vererek çalıştır; onlara temel politikayı kavrat; yapılacak işin bütün içindeki yerini kavrat ve genel çerçevesini çiz yeter. İşin geri kalanı nasıl yapılacağını ise onlara bırak. Onların inisiyatifini ve yaratıcı çalışma yeteneğini geliştir. Ayrıntılara girme, tavsiyelerin varsa onları ilet.

53-Çevrendekilerin ufkunu genişlet, onlara yeni çalışma alanları göster. Onların ilk yardım, baskı, resim evrak düzenleme ve edebiyat-kültür çalışmalarında bulunma vb. gibi işlerle ilgilenmelerini sağla.

54-Stratejide merkeziyetçi, taktikte ademi merkeziyetçi olduğumuzu unutma.

55-Çalışmada gizlilik kurallarına uy. Fakat gizliliğin halkın kurtuluş davasına sırt çevirmek demek olmadığını unutma.

56-Gizliliğe kendini gizlemek için değil, iş yapabilmek için önem ver.

57-Başkalarının işine bulaşma. Ama bunu bir memur gibi uygulama. Onların pratik ihtiyaçlarına göre davran.

58-Birisine görev verirken, alt kademe sorumluları (organ sekreterleri) aracılığıyla ver. Onları aşarak görev verme. Böylece hem iş bölümü ve ihtisaslaşmayı geliştirmiş olursun hem de örgütsel ilişkileri çiğnemekten ve laçkalaştırmaktan korumuş olursun.

59-Bir işe yeteri kadar insanı seferber et, fazlasını karıştırma.

60-Kendin yapabileceğin işleri başkasına havale etme.

61-Kişilere karşı güven bireysel değil kolektiftir. Ancak burda da memur tavrına düşme. Yoldaşlara danışmadım diye iş yapabilecekleri, boş bırakma.

62-Gizli çalışma yapıyormuşsun havasına girme. Öyle poz takınma. Normal davran.

63-Kimseye bilmesi gerekenden fazlasını söyleme.

64-Bilmen gerekmeyen şeyleri öğrenme. Bilimsel olanları öğrenmeye çalış. Gereksiz, merakçı şeyleri öğrenmek veya öğrenmeye kalkışmak zamanla senin ve örgütün başına iş açabilir.

65-İçini dökme eğilimini önle, susmasını bil.

66-Komünist partinin sırlarını en yakınlarına bile açma. İsim, yer, zaman ve örgütsel deşifrasyona yol açan olayları kimseye açıklama. Yoldaşlarının sana bazı şeyleri anlatmamasından alınma.

67-"Başka kimler var?" sorusunu sorma merakçılığından ve boşboğazlıktan kurtul.

68-Temasta bulunduğun kimse yakalanınca, kullandığın takma adları değiştir.

69-Temasta bulunduğun her çevrede kendini başka bir adla tanıt.

70-Birbirini tanımayan iki yoldaşı hiç bir zaman gerçek adlarıyla birbirine tanıştırma.

71-Evinde, üzerinde, eğer varsa iş yerinde adres bulundurma. Gerekli şeyleri ezberle.

72-Bazı bilgileri yazılı olarak bulundurmak gerekmiyorsa, bunları ancak anlatabileceğin şekilde yaz.

73-Mümkünse el yazısını değiştir. Gerillaya veya herhangi bir yere askeri vb. malzeme gönderdiğinde malzemeler üzerinde parmak izi kalmaması için eldiven vb. şeyler kullan.

74-Polisçe tanınmış el yazınla yazdığın metni kimseye verme. El yazısı kullanmamaya çalış. Daktilo veya bilgisayar çıkışlı yazılar kullan. El yazısı kullanmak zorunda kaldığın durumlarda ise yanında karbon (kopi) kağıt kullan ve orijinal olmayan nüshayı sağa sola gönder. Orijinali ya çok gizli bir yere sakla ya da imha et.

75-Telefonla görüşmekten kaçın. Görüşecek olursan, ev, adres, ad, tarih, yer verme, ancak önceden kararlaştırdığın şifreyle randevulaş.

76-Randevu yeri olarak iyi bildiğin bir yeri ver.

77-Birbirini tanımayan iki kişiyi bir randevuda bir araya getireceksen, mutlaka ortak bir parola ve işaret tespit et.

78-Verdiğin sözü yerine getir, randevuyu kaçırma; randevuya tam zamanında git.

79-Randevuda doğal davran, şüphe çekici davranışlardan kaçın.

80-Randevu yerine giderken takibe karşı dikkatli ol. Takibi atlatmaktan emin değilsen randevu yerine kesinlikle gitme.

81-Yürürken mümkün olduğunca tenha yolları seç. Bu arada arkanı kontrol et. Kontrolü doğal bir şekilde (mesela ayakkabı bağlama, kaldırım değiştirme vb.) yap.

82-Önemli bir yere hiç bir zaman tek başına gitme. Mümkünse özel bir taşıt kullanmaktan kaçın.

83-Taşıtla gideceğin yerde inme, başka yerde in. Tenha bir sokakta inip arkanı kontrol et.

84-Takip edildiğini fark edersen sakın randevuya gitme.

85-Eğer sürekli takip ediliyorsan, emin bir yolla yoldaşlarına haber ulaştır, onlardan direktif gelmeden kimseyle bağlantı kurma.

86-Sürekli takip altındaki bir kişi için yapılacak en iyi şey, takibi atlatıp tanınmadığı bir yere nakletmektir.

87-Takip eden polisi genellikle tanıyabilirsin, ama hiç bir zaman ihtiyatı elden bırakma. Tek polisin seni takip ettiği yanılgısına kapılma. Genellikle kademeli takip yapmaktadırlar. Fakat herkesi polis olarak görme hastalığına kapılma.

88-Tesadüfen karşılaştığın yoldaşlarınla selamlaşma. Onları tanıdığını belli edecek davranışlarda bulunma.

89-Tutuklanınca ne yılgınlığa kapıl, ne de polisi kışkırt.

89-İşkencehanelerde ser ver ama sır verme.

90-İlke: Hiç bir şey söylememektir.

91-Durumu izah etmeye, kendini savunmaya çalışma.

92-Polisi ayrıntılı hikaye ve yalanlarla aldatabileceğini sanma. Uydurduğun her hikayenin yeni sorulara yol açacagını unutma.

93-İtirafta bulunma, daima inkar et.

94-Okumadığın hiç bir şeyin altına imzanı atma. Polise el yazını herhangi bir nedenle de olsa verme.

95-Tehditler veya "biz her şeyi biliyoruz", "bilmem kim itiraf etti", palavraları karşısında paniğe kapılma. Biri öyle hata yapmış olsa bile, senin aynı hatayı tekrarlaman gerekmez.

96-İtirafta bulunmuş ve çözülmüş biriyle yüzleştirilsen bile inkara devam et.

97-Mahkemede gerçeği ortaya koyma hevesine kapılma; burjuvazi ve proletarya için aynı ortak bir gerçek yoktur.

98-Siyasi savunma yap. Mahkemeyi devrim davasını savunduğun bir kürsü haline getir. İhtilalci fikirlerden hiç taviz verme.

99-Mahkemeyi, zalimlere ve sömürücülere hizmet ettiği ve halkı baskı altına almak amacıyla kurulduğu için reddet. "Heyetinize saygım büyük, ama mahkemenizin kuruluşu hukuka aykırı" gibisinden oportünistçe kıvırtmalara girme.

100-Özgül durumlara derinden vakıf olarak, proleter devrimci mücadeleyi aynı kararlılıkla ve cesaretle hapishanelerde de sürdür.

101-Hapishaneleri her açıdan kendini ve çevrendekileri eğitmenin iyi bir okulu haline getir.

102-Düşman hep partiyi belli bir yüksekliğe ulaştığı sırada yıkmak için çalışır. Bunun için çesitli yollardan hareket içine ajanlar sokar. Elverişli koşullar oluşmadan hareketi engellemeye kalkışmaz. Bunun için partinin ve yan örgütlerinin içine ajan sızmalarına karşı uyanık ol. Şüpheli davranışları gördüğünde bu durumu zaman yitirmeksizin yoldaşlara bildir. Bunu yaparken bilimsel şüphecilikten asla vazgeçme. Unutma ki, bilimsel şüpheciliğin iki boyutu vardır.

103-Gereksiz çok şey bilmek isteyenlerden ve çok soru soranlardan şüphe et. İyi niyetle merak edenleri ise uyar.

104-Ajan ve örgüt yıkıcısı olduğu kesinleşenleri, bütün yoldaşlarına duyur ve onları zaman geçirmeksizin uyar.

"Maoizm'i kavra-kavrat" şiarının gelinen aşamada somutta neyi-neleri ifade ettiği-edeceği bilinç ve görevlerini daha yüksek seviyeye taşımasına yardımcı olacağını düşündüğümüz bu belgede, ayrıca Maoizm'in teorik ve tarihsel arka planı üzerinde genel hatlarıyla da olsa durulmaya çalışılmaktadır. Maoizm'in teorik ve tarihsel arka planı detayli bir şekilde yayınevimizden çıkan "ideoloji" adlı belgede ortaya konulmuş durumdadır. Bu belge okunurken aynı zamanda "ideoloji" belgesinin de okunması yararlı olacaktır